

CĂTĂLIN RĂDULESCU

POVESTIRI DIN ESTUL ÎNDEPĂRTAT

I

SEMĂNĂTORUL
Editura online - septembrie 2008

Povestiri din Estul îndepărtat

Volumul I

CUPRINS

Marotele	2
Lumina nu vine de la apus	6
Paștele ecumenic	15
Comprimatorii	27
Sex & marxism	31
În așteptarea cheilor	34
Țintirimul din Kladovo	36
Superlativele fericirii	40
Simple formalități	42
Niște inconștienți...	45
Cei de după Duminica Orbului...	50
Văduva neagră	52
Bilanț trimestrial	58

Marotele

- De ce să ne disprețuim, când putem să dialogăm ? De ce să ne luptăm, când am putea instaura o eră a păcii universale ? De ce să ne pregătim pentru un nou măcel, când din salvagardarea vieții milioaneilor de oameni ar merita să ne facem unicul scop ? ...

Translatorul își făcea datoria din colțul său abia văzut, interpretând cu glas rar și egal cele spuse la pupitru. Sala se cufundase într-o tăcere sepulcrală, ca de început ori sfârșit de lume. Nimic nu disturba acea încremenire, nici măcar rarele tusetes ce în mod normal alcătuiesc obișnuitul fond sonor asigurat de public.

- De ce ne-ar despărți diferența sistemelor noastre sociale?... Căci reflectând mai adânc – este chiar atât de indezirabil sistemul politico-economic al aliaților noștri sovietici ca sa nu putem ajunge la o înțelegere cu dâșșii ? Iar după cum spune și Apostolul Matei în Capitolele 5-6 § 43 cu 46 – „ ... **de te va sili cineva să mergi cu el o milă, mergi cu el două; căci dacă iubiți doar pe cei ce vă iubesc, ce răsplată veți avea ? Au nu fac și vameșii același lucru ?**” ...

Undeva, la jumătatea sălii, liniștea încetase să fie deplină.

- E lucru sigur, până în toamnă începe războiul !

- Așa vorbesc americanii numai când s-au hotărât să facă de petrecanie cuiva. Identic au procedat cu japonezii, înainte de a începe confruntarea propriu-zisă cu dâșșii !...

- Acum sovieticii știu la ce să se aștepte : dacă nu vor respecta Convenția de Armistițiu evacuând în cel mai scurt timp Europa de Est permițând rapid desfășurarea de alegeri libere – România ar putea deveni un nou Pearl Harbour pentru cei ce cred că se vor putea înstăpâni la noi pentru vecie ! De altfel, am informații certe că...

- **Sssst** ... izbucni interjecția iritată din mai multe colțuri ale sălii, unde publicul se simțea deranjat din audierea captivantului discurs.

- **Silence, please !** irupse și din difuzoare vocea gravă a celui ce stătea la dreapta vorbitorului.

... de aceea, am hotărât să oferim Uniunii Sovietice pentru 45 de ani de acum încolo *posibilitatea să participe activ și solitar la democratizarea statelor Est și Central europene...*

- Ce v-am spus eu ?... încercă să re izbucnească șoptit-entuziasmat unul din cei de la jumătatea sălii. Dar a trebuit să se oprească aici, energetic fiind strâns de antebraț de vecinul din stânga.

- ... iar după cum tot Sfântul Evanghelist Matei spune în Capitolele 6-7, § 19 cu 20 - „ **nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură ci în cer, unde nici molia nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură**” – ar trebui să ne dea puțin de gândit : oare nu tocmai camarazii noștri de arme sovietici cu ajutorul cărora am zdrobit mașina de război hitleristă - aplică mai bine aceste pilde decât noi și lumea noastră mercantilă, oare nu cumva am greșit demonizând sistemul politico-economic ce se par să îl edifice cu succes ?... Oare nu cumva ideal ar fi să asimilăm o parte din modul lor de gândire, în speranța că vor avea bunăvoința să respecte și ei din al nostru măcar acele părți ce se dovedesc viabile ? ...

Omul de la pupitru, în uniformă sa festivă de militar american, își îngădui o scurtă pauză după cele aproape 60 de minute de când vorbea încontinuu, timp în care își slăbi gulerul tunicii vizibil prea strâns pe gât, după care își turnă un pahar cu apă din carafa aflată pe masă.

- „ **Nimeni nu poate să slujească la doi domni**” după cum cu înțelepciune ne spune în pilda sa Apostolul tot în Capitolul 6-7 § 24 - „ **căci sau pe unul îl va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va lipi și pe celălalt îl va disprețui; nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui mamona**”. Într-adevăr, stimat auditoriu, într-adevăr – putem observa de cât de mare actualitate sunt îndemnurile Evangheliștilor și astăzi, la aproape două mii de ani după ce au fost puse pe pergament. Și cât de înțelept se dovedește până la urmă că am oferit Aliaților noștri sovietici ca, pentru un număr de decenii de acum încolo să își aducă singuri aportul la democratizarea Europei Răsăritene, ca parte a unei viitoare lumi mai bune și mai pașnice, în care războiul să fie declarat a priori crimă împotriva Umanității, și...

- E, acum v-ați convins că am avut dreptate ? Clasicul **Discurs în oglinzi** : soarta sovieticilor este pecetluită ! Doctorul Petru Groza nu va mai gusta mult timp din plăcerea de a ne fi prim-ministru !

Tot rândul se reînflamă în fața entuziasmului debordant.

- Zilele regimului-marionetă sunt numărate ! izbucni aproape emoționată în lacrimi o doamnă. - De data aceasta Iosif Stalin nu mai scapă ! Va împărtăși sigur soarta prietenului său, celălalt criminal - Adolf Hitler ! Doamne, ce păcat de soldații ruși care vor trebui să plătească din nou pentru ambițiile acestui dement ! Unii dintre dâșii sunt atât de tineri și frumușei...

- Fiți pe pace, doamnă, noi nu suntem niște criminali ! o liniști cineva de la două fotolii mai la dreapta. - Majoritatea covârșitoare vor fi făcuți prizonieri și vor fi repatriați imediat ce se va încheia războiul, neuitând odată întorși în patria eliberată de cancerul bolșevic că au avut parte de un tratament corect în Regatul României despre care li s-au spus numai prostii și minciuni !...

- Chiar și Iosif Stalin va avea parte de justiția pe care el a refuzat-o altora, ucigând milioane de nevinovați în anii '30. Ehe, urmează cu adevărat o altă eră – a justiției și echității universale, își încheie un alt opinant ideea, lăsându-și în cele din urmă jos și arătătorul moralizator.

- **Quiet, please !** interveni în cele din urmă aproape autoritar asistentul vorbitorului observând rumoarea intensificată de la jumătatea sălii.

Cel ce ținea alocuțiunea era asudat și vădit obosit după aproape două ceasuri se discurs. După ce își șterse fruntea cu batista, sorbi și al doilea pahar cu apă pe care de data asta omul din dreapta sa avusese grijă să i-l pregătească.

... - *în încheiere, iubit auditoriu, poate nu ar fi rău să ne amintim – în spiritul erei ce urmează – aceleași cuvinte ale înțeleptului Apostol Matei, care tot în Capitolelele 6-7 § 25 ne povățuiește : „ **Nu vă îngrijiți pantru sufletul vostru ce veți mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca ; au nu este sufletul mai mult decât hrana și trupul decât îmbrăcămintea ?**”*

Ultimile cuvinte ale citatului se auziră înfundat în difuzoarele ce începură să bubuie de aplauzele în crescendo ale sălii.

- Bravo ! izbucni exclamația entuziastă de undeva din extrema stângă a primelor rânduri. Știam că sunteți aliați de nădejde, că nu ne veți lăsa la greu ! Unchiul Sam este întotdeauna la înălțime – nu avea cum să se dezmință acum !

- Veți trece pe Kisseleff-ul al cărui nume se va preschimba în **Harry Truman**, pe sub Arcul nostru de Triumf – crezând că ați eliberat a doua oară Parisul ! se făcu auzită o altă voce subțirică precum a unei domnișoare. – Afară din Europa cu bolșevicii sălbatici, să fie izgoniți din Europa de Est și trimiși de unde au venit, redându-se totodată și libertatea chinuitului popor rus !

- Nu vom ceda în fața barbariei roșii – se auzi lămurit și un glas de bas cu putere de stentor.

Entuziasmul aplauzelor și ovațiilor fu acoperit doar de izbucnirea în forță a imnului Statelor Unite ce marca sfârșitul de discurs al delegatului acesteia. Lângă stativul cu drapele, militarii din gardă – câte unul din principalele Puteri învingătoare – intrară rapid în onor. Sala începu să se golescă lent, vărsându-se în foaierea unde se auzeau primele clinchete de brichetă urmate de ridicarea primilor norișori de fum.

- Ce urmează, draga mea ? întrebă o doamnă pe o alta, la fel de cochet îmbrăcată.

- Partea a doua a conferinței, cu alocuțiunea emisarului părții sovietice, desigur !

- Mmmha ! scâpă cealaltă cu aer de superioritate interjecția. Să aștepte să-i ascult ! Eu plec, cănăștița de fiecare joi de la familia Milcovăț unde sunt așteptată cu Raul este mai importantă decât mascarada lor, zise aprinându-și grațios țigara de la bricheta unui domn care sesizându-se, făcuse prompt manevra. Apropo, dragă, tu de ce nu vii cu Grig ? N-ați mai fost văzuți în societate de un car de vreme. Și știi cum e – în situații de astea încep să apară vorbe. Nu vrei să vii cu mine ? Poți să-i dai un telefon la birou lui Grig de la madam Milcovăț. În ceea ce mă privește, eu așa am să procedez cu Raul, ca să nu se lase prea mult așteptat. Hai, dragă !...

Abia atunci observară că drumul spre ușa le este împiedicat de o coadă relativ măricică. Majoritatea participanților și-ar fi dorit să plece. Drumul le era însă stăvilat de un militar în uniformă de paradă sovietică, secondat de un altul în uniformă britanică. Cu brațele lateral întinse paralel cu pământul, cel ce bloca intrarea spunea ceva ce era acoperit de rumoarea generală existentă în foaiere.

- Din motive de securitate, zise el într-o franceză stricată - nimeni nu părăsește clădirea până la sfârșitul manifestării. Vă rugăm, nu insistați !

Un domn se apropie de cerber, nereușind să ajungă la urechea acestuia, din pricina diferenței disproporționate de înălțime.

- ... dar este însărcinată în luna a șasea ! - Priviți, i s-a făcut rău din cauza lipsei de aer de aici ! Dați-i măcar dânsei drumul ! se făcu în cele din urmă auzit domnul.

- **Niet** ! izbucni clar răspunsul. – Nimeni nu părăsește clădirea ! Ordinele sunt stricte !

Lividă, gravida se prăbuși, în țipetele speriate ale altor câtorva doamne, fiind prinsă în ultimul moment de un domn cu prezență de spirit.

- Pentru Dumnezeu, dați-i drumul ! spuse domnul încercând să treacă de paznic.

Fu împins cu oarecare brutalitate înapoi.

- Nu întreceți măsura, altminteri veți regreta mai curând decât credeți, spuse acesta printre dinți pe un ton scăzut.

Operativ, sosise o carafă cu apă adusă de un militar în uniformă australiană ce fu aruncată fără prea multe precauții pe figura leșinatei care, cu toate dantelele ei ajunse leocă - se trezi imediat.

- Barbarilor, zise doamna cu canasta la rându-i printre dinți – o să vedeți voi în curând !...

Lângă pereții unde erau în linie mai multe scrumiere, domnii din rândul din mijloc se întrețineau aprins cu delegatul părții americane, ce îi asculta cu un aer parcă ușor stânjenit. Nu observaseră nimic din ceea ce se petrecuse la intrare cu câteva clipe înainte.

- ... și să mai știți, domnule reprezentant al Națiunilor Unite – căci noi numai pe dumneavoastră, Aliații occidentali vă socotim viabili – nu veți fi singuri în nobila dumneavoastră misiune de eliberatori ai Europei de Est de sub infama tiranie roșie !

- *Really* ? întrebă parcă cu îndoială interlocutorul.

- Categorie ! Categorie ! întări domnul în cea mai desăvârșită engleză. - Poporul nostru vă va da un ajutor neprețuit în lupta ce nu poate să mai întârzie ! Țăranul român, în calitatea sa de participant nemijlocit la campania antisovietică, ce numai conjunctura nefericită a anilor '30 a făcut ca aceasta să aibă loc sub nefasta tutelă nazistă – este pe deplin edificat asupra consecințelor dezastruoase pe care le-ar avea asupra existenței sale insturarea comunismului sovietic : ar urma haosul, mizeria, o viață ignobilă dusă în numele înfăptuirii așa-zisei agriculturi și industrializării socialiste, exproprieri samavolnice, persecutarea – poate chiar uciderea celor ce s-ar împotrivi tuturor acestor abuzuri. Nu aveți dumneavoastră idee câte sate puternic înarmate vă așteaptă, cu pândari permanenți ce scrutează neobosit cerul spre Vest în așteptarea parașutiștilor Aliați ce nu pot să mai întârzie ! Deja primele ajutoare materiale oferite de dumneavoastră au întărit considerabil Rezistența din munți, făcând din ea trupa de elită ce va da la momentul oportun semnalul de începere a luptei...

- *Indeed* ?...

După reasigurarea viguroasă că cele spuse sunt perfect verace, urmă pentru edificarea suplimentară a interlocutorului o lungă și precisă listă de nume cu căpeteniile partizanilor, numărul de județe cu satele ce așteptau disciplinate semnalul pentru **Ziua Z**, cât și câteva nume sonore de complici ce aprovizionau discret pe partizanii nerăbdători să înceapă lupta.

- **Harașo** !... apărură neașteptat de undeva șoptit aprobarea.

- Ce-ați zis ?!... întrebă domnul perplex, privindu-l fix cu ochii brusc căscați.

Celălalt căpătă o paloare cadaverică, împurpurându-se însă imediat ca un câmp de luptă. Nu mai avea rost să se ascundă. Și fiindcă lucrurile căpătaseră turnura pe care o căpătaseră, nu-și mai reprimă dorința de a fuma, aprinzându-și o țigară a cărei duhoare nu lăsa nici un dubiu asupra provenienței. Câteva clipe se mărgini a savura fumul siliniu, pe care îl trăgea adânc în piept.

- Nu reprezint pe cine credeți dumneavoastră că reprezint, spuse într-un târziu, păstrându-și alura aparent imobilă.

Stinse repede țigara, dându-și seama că cu excepția lui și a auditorului rămas înmărmurit, nimeni nu avea voie să-și dea seama că se deconspirase. Gongul își făcu auzit primul semnal sonor, anunțând publicul că locurile din sală trebuie reocupate.

- Nemaivînd mare lucru de pierdut, nu vă cer cuvântul de onoare pe care nu mă îndoiesc că vi l-ați ține cum că ceea ce am să vă spun trebuie să rămână între noi, începând aprinzându-și *Kamel*-ul oferit de unul din domni. – Sunt fiul contelui Preskov, fost general în armata țaristă. Tatăl meu a îndeplinit pentru scurtă vreme și funcția de loctiitor al șefului

Ohranei *, așa că nu a mai fost necesar să aștepte anii marilor epurări, fiind condamnat la moarte și executat imediat - mai precis în decembrie 1920. – Nu mi-am cunoscut prea bine părintele, aveam numai șase ani când a fost asasinat. Ca printr-o minune, mama și cu mine am fost ocoliți de *epurările* Tătucului din anii '30. Ba mie mi s-a permis chiar să urmez cursurile Facultății de Litere din Leningrad, după ce în prealabil am fost pus să scriu o **dezmințire** în care îmi autoînfieram originile dar și persoana tatălui ce – nu-i așa ? – își primise *dreapta pedeapsă a poporului* imediat după Revoluție. Se subînțelege că pentru a avea zile profesional dar și biologic, a trebuit să fac multe concesii, singurul lucru pe care am putut să-l întreprind fiind să evit producerea a prea mult rău rudelor dar și celorlalți semeni.

- Prin urmare, începu unul din domni cu răsuflarea aproape tăiată – tot ce am văzut până acum a fost...

- O uriașă contrafacere... Eu, delegatul *părții americane* care v-am ținut alocuțiunea, militarii îmbrăcați în diversele uniforme ale Aliaților occidentali...

- Iar asistentul din dreapta dumitale ?...

- Ofițer N. K. V. D. sub acoperire, la ordinele căruia lucrez. - Ca și tipii în uniformă cu păr deschis la culoare care în timpul pauzei au reușit, după cum vedeți, cu engleza și franceza lor aproximativă - să vă convingă conaționali că sunt exponenți ai Puterilor Apusene acreditați la București. Domnilor, mă tem că Aliații Occidentali pe care îi așteptați disciplinat cu atâta nerăbdare nu vor veni niciodată. Iar principalul lor lider, americanii, pare-se că au altceva mai bun de făcut – de exemplu să încheie grabnic războiul din Pacific într-un mod spectacular, folosind împotriva Arhipelagului Nipon o armă de tip nou. - Nu pot să confirm din sursă sigură – dar este posibil că în urmă cu câteva luni, la Yalta, țara dumneavoastră cât și celelalte țări Est-Europene să fi fost cedate U. R. S. S. – ului pe un petic de hârtie cu niște procente pe care nu cred că v-ați dori să le știți...

Stăpânindu-și neliniștea, tânărul în uniformă de militar american din fața lor întoarse încet capul spre șuvoiul humanoid care, în sonoritățile celui de-al treilea semnal al gongului, continua să intre încet-încet în sală.

- Domnule, începu sugrumat unul din interlocutori, având în vedere culoarea sângelui ce vă curge prin vine, sperăm că nu este necesar a vă cere cuvântul de onoare cum că tot ce ați auzit aici nu veți...

- Până una-alta, va trebui să mă gândesc temeinic ce voi spune mai întâi celor ce m-au supravegheat pe durata pauzei despre conținutul îndelungatei discuții avute cu dumneavoastră. Ceva cum că am încercat să vă descos, acceptând chiar cu familiarism să fumez o țigară oferită de unul din domniile-voastre... și așa mai departe...

Se despărți de interlocutorii săi nu înainte de a le strânge mâna protocolar, cu o răceală bătoasă, atent studiată.

Rămași între dâșii, domnii se priviră un timp cu mine împietrite fără a-și adresa nici un cuvânt. După care, fiind ultimii intrați în sala din nou plină, se îndreptară în cea mai desăvârșită tăcere cu pași mărunți spre locurile lor centrale.

*

Poliția secretă țaristă.

* Tabelul este reprodus din lucrarea **Mari decizii ale Celui de-al Doilea Război Mondial**, vol. II, pag. 295 - **Jaques de Launay** – Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988.

	U. R. S. S.	Marea Britanie
România	90%	10%
Grecia	10%	90%
Bulgaria	75%	25%
Ungaria și Iugoslavia	50%	50%

Lumina nu vine de la apus

-microroman-

1. “Glorie eternă trupelor democrațiilor occidentale eliberatoare !

Chiar dacă ne-am începe fiecare jurnal de actualități cu aceste cuvinte, credem că nu ar fi suficient pentru a sublinia îndeajuns momentul eliberării patriei noastre cât și a întregii Europe de Est de criminalul jug sovietic, a sacrificiilor pe care aliații noștri le-au făcut pentru salvarea democrației și a libertăților general – umane pe jumătatea de continent pe care părea a se fi înstăpânit definitiv criminalul sistem bolșevic.

Astăzi, în Piața George Washington de lângă Sediul Guvernului, în prezența MS Regelui, a membrilor cabinetului Coposu, a atașatorilor militari și ambasadurilor Marii Britanii, Statelor Unite, cât și a celorlalte democrații occidentale la București, în prezența unui numeros public format din cetățeni ai Capitalei cât și a numeroși cetățeni sosiți din provincie pentru a asista la ceremonie – s-a desfășurat tradiționala **Paradă a Victoriei** ce are loc în fiecare an la 30 iunie, marcându-se astfel cinci ani de la sfârșitul Războiului General European ce a dus la înfrângerea mașinii de război bolșevice, la redarea libertății tuturor cetățenilor continentului, a poporului rus, cât și a celorlalte popoare copleșite de jugul sovietic.

După obișnuita paradă militară începută aici pe traseul Bulevardul Eliberatorilor- Arcul de Triumf - Șoseaua Kisseleff, au luat cuvântul numeroși participanți ce au evocat momentele mai importante din eveniment, ce a debutat cu ultimaumul dat de Aliați în septembrie 1948 Rusiei sovietice de a-și evacua trupele din Europa de Est cât și din țările copleșite în perioada dintre cele două războaie mondiale, continuând cu desfășurarea propriu- zisă a operațiunii de intervenție ce s-a desfășurat pe parcursul a cinci ani, culminând cu Ziua Victoriei din 30 iunie 1953, ziua eliberării Moscovei și a capitulării tuturor forțelor comuniste.

În alocuțiunea ținută de atașatul militar al Statelor Unite la București domnul John Fox, s-a susținut justetea și moralitatea cauzei Războiului General European de partea Aliată, faptul că atât Statelor Unite ale Americii cât și Regatul Unit al Marii Britanii li s-ar fi părut monstruos și injust să abandoneze poporul rus și popoarele Răsăritului în ghiarele sinistrului sistem bolșevic. „ **Nu am dat niciodată vreo speranță opresorului comunist că s-ar putea înstăpâni undeva pe această planetă. La începutul anului 1948 ne-am edificat pe deplin asupra intențiilor sale asazine și a faptului că nu va respecta nici unul din tratatele semnate, când nu numai că a fraudat alegerile din întreaga Europă de Est impunând regimuri marionetă, dar și-a inaugurat politica de export de revoluție către majoritatea statelor asiatice, a celor din America Latină cât și a celor din cornul cât și centrul Africii. În aceste condiții am hotărât formularea și înaintarea Ultimatumului către regimul sovietic, evoluția evenimentelor fiind din nefericire către conflict, un conflict însă cu o cauză justă, vizând poate nu numai salvarea actualei generații, ci și a generațiilor viitoare, de a căror soartă nu ne îndoim că ar fi fost una cumplită în cazul în care agresorul bolșevic s-ar fi înstăpânit poate pentru decenii peste jumătate din Europa.**” –

Continuându-și discursul, Excelența Sa domnul John Fox, veteran al războiului, a evocat detalii ale operațiunilor militare mai puțin cunoscute marelui public, evocând luptele cu caracter hotărâtor din cursul celor cinci ani de conflict, adresând un vibrant omagiu post – mortem tuturor celor cărora s-au jertfit pentru cauza eliberării și instaurării democrației pe întreg teritoriul Europei.

„ **Italia speră că prin efortul susținut de război necesar eliberării Europei de Est și-a șters rușinea de pe obraz pentru faptul că dictatorul Benito Mussolini a fost în numele ei cel mai fervent susținător al sinistrului Dictat de la Viena**” –a ținut să precizeze domnul Giulio Cambuzzi, atașatul diplomatic al consulatului italian la București.

La rândul său, domnul Kevin Smith, ambasador al Marii Britanii, a ținut să sublinieze presiunile exercitate de țara sa asupra regimului sovietic de a-și respecta angajamentele

luate la Yalta în anul 1945 cât și a celorlalte hotărâri privind soarta Europei de Est de după cel de-al doilea război mondial: „ **Curând am constatat crassa rea credință a regimului bolșevic care spera să ne dezarmeze cu cinismul și aroganța sa. Avea curând să constate că se înșală**” – a punctat vorbitorul în cursul alocuțiunii ținute, ținând să evoce masivele demonstrații de protest din Regatul Unit premergătoare războiului ce vizau nerespectarea celor mai elementare drepturi ale omului în lagărul bolșevic, nopțile de insomnie avute de domnia-sa la gândul sorții ce urma să aibă jumătate din populația continentului în cazul în care Lumea Liberă nu ar fi întreprins nimic pentru eliberarea acesteia. - „ **Acesta poate a fost motivul principal ce ne-a îndemnat să purcedem la fapte**” – a ținut să reliefeze vorbitorul. - „ **Revolta sinceră a tuturor popoarelor occidentale ce nu doreau să-și încarce conștiința cu abandonarea fraților lor est-europeni, atât de încercați de istorie. Apoi, spiritul de echitate ce ne arătă că asasinii lideri bolșevici meritau să suporte judecata aspră dar necesară de care au avut parte și principalii capi ai nazismului la sfârșitul celui de-al doilea război mondial.**”

- „ **Credeți că v-am abandonat? Nu ați avut nici o șansă!**” a ținut să-și inaugureze discursul în stilu-i jovial atât de caracteristic Excelența – Sa domnul ambasador al Statelor Unite la București, Michael Yellow. - „ **Vă asigur, nu aveți motive să credeți nici un moment aceasta. Neextirparea la timp a tumorii bolșevice ar fi contravenit intereselor Statelor Unite în lume, noi având convingerea fermă că mai târziu ar fi fost necesară moartea a poate milioane de soldați americani ce ar fi trebuit să se sacrifice pe toate meridianele lumii în luptă cu Plaga Roșie și urmările ei, după cum odinioară s-au jertfit pentru zdrobirea mașinii de război naziste.**” - a ținut să sublinieze în continuare Domnia - Sa, explicând că, pentru începerea eficientă a campaniei de eliberare a Europei de Est de sub tirania comunistă, era necesară mai înainte de începerea acțiunilor militare propriu-zise de prestarea unei uriașe munci de informație și contra-informație, în scopul cruțării a cât mai multor vieți nevinovate. - „ **Iosif Stalin a putut să constate că el a avut parte de justiția pe care a refuzat-o milioanele de nevinovați pe care i-a exterminat**” – și-a încheiat domnul ambasador alocuțiunea.

-¹ „ **Business? Are business! But for us always the morality will be at the first place!**” a ținut să sublinieze la rândul său în discursul susținut Excelența – Sa, domnul Matiz Johnson, atașatul – militar al Regatului Unit al Marii Britanii la București. - „ **Îi avertizăm pe eventualii tirani ce ar mai putea apărea pe această planetă să se gândească de două ori înainte de a le trece prin minte să arunce lanțurile sclaviei după grumazul vreunui popor**” – și-a încheiat domnia - sa discursul în uralele și ropotele de aplauze enuziaste ale mulțimii.

În alocuțiunea susținută de domnul Iuri Kalașnikov, ambasadorul Rusiei eliberate, s-a subliniat grațitudinea poporului rus pentru eliberatorii occidentali, evocându-se tragedia poporului rus ce a trecut timp de 40 de ani prin Ciuma Roșie, agravată între 1941-1945 de oroarea ocupației naziste survenită după inițialele înțelegeri monstruoase dintre regimul sovietic comunist și liderii Germaniei hitleriste. Domnul Iuri Kalașnikov a ținut încă o dată să-și exprime compasiunea pentru suferințele provocate de ocupantul bolșevic în Nordul și Nord-Estul țării noastre în perioada 1940 – 1941 și 1944 – 1948, denunțând atrocitățile și sinistra încercare de deznaționalizare a acestor teritorii, infierând persoana fostului lider bolșevic Iosif Stalin ce își ispășește actualmente condamnarea de detențiune pe viață în închisoarea de maximă siguranță din Harkov. De asemenea, domnul Iuri Kalașnikov a ținut să aprecieze omenia și înțelepciunea clasei politice de la București care deși a avut teribil de suferit între 1944 – 1948 de pe urma ocupantului sovietic, a anunțat încă din primele zile de după semnarea păcii că nu va avea nici o pretenție în materie de despăgubiri de război de la Rusia considerată principal martir al lugubruului sistem comunist. Mai mult, cu toate dificultățile înregistrate în efortul de ștergere a urmelor războiului în propria-i țară, guvernul român a hotărât imediat după încheierea conflictului ca, pe lângă Planul Marshall extins acum și asupra Europei de Est, să trimită către populația Rusiei și a celorlalte popoare din fosta Uniune Sovietică un însemnat ajutor în cereale și bunuri de primă necesitate. - „ **Punctul culminat în renașterea prieteniei ruso – române a fost constituirea și trimiterea reciprocă de echipe de Voluntari ai Reconstrucției, simbol al dorinței de refacere pașnică a celor două popoare creștin - ortodoxe, cu îndelungate tradiții de prietenie și colaborare de-a lungul istoriei.**”

¹ „ Afacerile? Sunt afaceri! Dar pentru noi, întotdeauna moralitatea va fi prioritară !”

„ Cea mai bună caracterizare pe care aş putea-o face lui Iosif Stalin și Adolf Hitler ar fi folosind cuvintele fostului președinte american Theodor Roosevelt – anume că cei doi dictatori nu au fost decât niște gangsteri internaționali și bandiți fără conștiință ce se fac vinovați de moartea a zeci de milioane de oameni, acești doi criminali fiind în primul rând călăii propriilor popoare pe care pretindeau că le servesc. Nazismul și comunismul au venit flagrant în contradicție cu noțiunile germanice de ordine, corectitudine și disciplină care dacă nu servesc echitatea și bunăstarea celor guvernați, devin ele însele niște noțiuni aberante și periculoase” – a ținut să precizeze în încheierea discursului său domnul Rilche Schönn, ambasadorul Germaniei la București.

„ Aveți femei frumoase, dumneavoastră, est- europenii! – a ținut să observe în încheierea alocuțiunii sale domnul ambasador Pierre Béaulieu. Nu ar fi fost păcat ca prin cortina opacă a tiraniei bolșevice ochii occidentali să nu se mai poată clăti în frumusețile aflate aici, în Răsărit?” a ținut să-și încheie Excelența - Sa pe un ton glumeț – optimist discursul.

Ultimul, dar nu cel din urmă discurs a fost al MS Regelui: - „ Timp aproape un an, cât au ținut consecințele abdicării mele forțate de la sfârșitul anului 1947, nu am încetat să vă susțin moralul pe undele posturilor de radio occidentale, rugându-vă să nu vă pierdeți speranța, amintindu-vă ori de câte ori am avut ocazia că aliații noștri tradiționali nu ne vor lăsa. După nu prea mult timp ați avut prilejul să vă convingeți de acest adevăr, iată astăzi având ocazia să sărbătorim împreună a cincea oară momentul eliberării noastre de sub tirania comunistă.”

După emoționantul discurs al Majestății – Sale, a urmat parada suplimentară a Cetelor Obștești, reprezentanți ai țărânimii noastre înarmate care timp de patru ani au așteptat disciplinat semnalul pentru începerea insurecției de eliberare de sub jugul bolșevic, participând hotărâtor la lupta de eliberare a pământului strămoșesc de sub Tirania Roșie. Înainte de a trece pe sub Arcul de Triumf, au depus o coroană de flori la monumentul partizanilor anticomuniști aflat la jumătatea Bulevardului Eliberatorilor, evocându-se figura marelui Gheorghe Arnăuțoiu mort în luptele din jurul Pașcanilor la începutul anului 1950, ai cărui insurgenți nu au încetat nici o clipă în perioada 1944–1948 să amintească ocupantului comunist și elementelor colaboraționiste că nu vor fi lăsați niciodată a se înstăpâni pe plaiurile străbune.

După aceasta, MS Regele, celelalte oficialități, mare parte a simplilor participanți precum și oaspeții străini s-au deplasat încet într-o procesiune tăcută la lumina lumânărilor spre Parcul Carol I, unde, în semn de încheiere a festivităților s-a oficiat obișnuitul Tedeum, întărindu-se astfel ideea de eternă recunoștință ce o datorăm pentru vecie celor ce pe în jertfa lor ne-au redat libertatea. ”

*

2.

“ Astăzi, în aula Facultății de Hidrotehnică din București s-au decernat premiile concursului pentru cele mai bune proiecte hidrotehnice ce vizează lucrări de îndiguiri și regularizare pe porțiunile de cursuri cele mai inundabile din întreaga țară. Au fost apreciate și notate mai multe lucrări, la loc de cinste fiind proiectul tânărului inginer hidrotehnist Ionel Liviescu, acestuia fiindu-i decernat Premiul Întii cu Elogii. Juriul, format din cadre de specialitate, a apreciat lucrarea tânărului specialist de doar treizeci de ani ca fiind cea mai amplă, cea mai completă, transpunerea în practică a acesteia rezolvând aproape exhaustiv problema ridicată în decursul anilor de inundațiile nu o dată devastatoare ce compromiteau recoltele de pe întinse suprafețe cultivabile, distrugând de asemenea numeroase gospodării. În alocuțiunea de încheiere a adunării, tânărul inginer a ținut ca, pe lângă discursul tehnic de prezentare a proiectului proaspăt premiat, să introducă cuvântării și o notă sentimentală, confesivă, cu profund caracter personal: „ Nici nu vreau să mă gândesc – a ținut să destăinuie tânărul specialist - care ar fi fost destinul generației mele în situația în care lumea occidentală ne-ar fi abandonat canibalicei fiare sovieto – bolșevice. Ar fi trebuit poate – a ținut să adauge vorbitorul – ca mulți dintre colegii mei de generație, poate chiar și subsemnatul – să facem nenumărate compromisuri care ne-ar fi anulat competența profesională, ne-ar fi pervertit, ne-ar fi dezumanizat, singura soluție de salvare rămânând exilul sau, cea mai lugubră variantă – exilul interior. În încercarea de a ne adapta, am fi devenit poate o bandă de neisprăviți, de golani ai istoriei buni numai a da

din gură în fața unor masse înfometate și dezorientate, fără a mai fi capabili a ne asuma plenar meandrele concrete ale prezentului, spre rezolvarea diverselor probleme ale economiei cu ajutorul cunoștințelor dobândite în facultăți. - De aceea, pentru redobândirea demnității și libertății noastre doresc ca și pe această cale să aduc lumii occidentale gratitudinea mea, cât și elogiul unei părți însemnate a poporului român – a ținut domnul Ionel Liviescu să-și încheie cuvântarea într-o notă profund vibrantă.” ”

*

3.

“ Astăzi, 25 septembrie 1961, la sediul Ministerului Agriculturii din București au început lucrările Organizației Planetare a Comerțului. Cu preponderență s-a discutat problematica pusă de supraproducția survenită în ultimii ani ca urmare a recoltelor foarte bune ce au existat ca urmare a vremii extrem de favorabile precum și a aplicării metodelor noi de fertilizare a solurilor precum și a extinderii mecanizării la nivelul tuturor muncilor din agricultură. Aceeași problematică a producțiilor record a survenit la nivel mondial și la nivelul industriei ușoare cât și a industriei grele – deci în mai toate compartimentele economiei mondiale. - „ **Pentru a nu se mai repta situația din anii 1929 – 1933, este nevoie de intervenția limitată a statului**” – a arătat în discursul său domnul Tomahawk Pershing, reprezentantul delegat al Statelor Unite la Conferință. - „ **Intervenția limitată a statului – a ținut să sublinieze răspicat vorbitorul – întrucât statul nu trebuie să profite de ambuteiajul economic creat pentru scurt timp, speculând situația în scopul subordonării economiei aflate temporar și din motive subiective în dificultate cu ajutorul a diverse oligarhii oneroase**”- și-a încheiat alocuțiunea vorbitorul.

Principala rezoluție a conferinței a fost ca, în perioadele de criză de supraproducție, statul să intervină în economie ajutând întreprinderile viabile ce nu-și pot desface temporar produsele din motivul suprasaturării vremelnice a pieții. Concret, ajutorul va consta în trimiterea în somaj tehnic de la șase la nouă luni a personalului căruia i se va plăti 75% din salariu. Pentru constituirea rezervelor necesare unui fond de criză, impozitul pe producție va fi ridicat la nivel mondial cu minimum 5%, maximum 12,5% - decizia finală în intervalul acestor limite revenind Ministerelor Economice ale fiecărui stat participant.

La dîneul oficial ținut la încheierea conferinței, a fost discutat proiectul unui tratat româno – american de evitare a concurenței neloiale din punct de vedere agricol, ambele părți luându-și angajamentul ca, în anii agricoli extremi de buni, cele două părți să-și limiteze exporturile cerealiere în zonele planetei unde ambele părți au interese comerciale în domeniu. Proiectul de tratat a fost semnat din partea americană de domnul Tomahawk Pershing, din partea țării noastre fiind parafat de dl. Ionescu – Hectăreanu Tulnici. În discursurile oficiale ce au avut loc, s-au reliefat bunele relații existente între cele două țări a căror rodnică alianță nu a fost niciodată stânjenită de distanța geografică existentă între cele două state. În convorbirile oficiale ce au urmat, cei doi miniștrii și-au făgăduit pe mai departe întărirea relațiilor de colaborare dintre ministerele lor.

În alocuțiunea ținută după dîneul oficial, partea română a ținut să asigure încă o dată partea americană că, în pofida recoltei excepționale de anul acesta, țara noastră va scoate la export doar o cantitate limitată de cereale, astfel încât excedentul exportabil românesc să nu dăuneze intereselor comerciale americane în Europa. Așa încât, surplusul alimentară ce ar fi putut să fie exportat va fi stocat în silozurile din Bărăgan și Banat pe care marele aliat de la Apus tocmai le-a clădit în urmă cu doi ani, ca supliment al Planului Marshall aplicat în România, ca și în toată Europa Unită. ”

*

4.

“ În sala Atheneului s-au desfășurat în data de 21 ianuarie 1962 lucrările Festivalului anual „ Liviu Rebreanu” ce are ca scop decernarea de premii pentru creațiile artistice de toate genurile. Juriul a fost impresionat de mulțimea de juni autori ce fac cinste patriei, ducând chiar și peste hotare prin operele lor flamura înfloritoare a culturii naționale. Au impresionat poemele anticomuniste ale unor tineri poeți cum ar fi Victor Limpede, Niznai Belciug, romanul social „ **Încălțările strâmte**” al domnului Staharia Zancu, Nicolae Sic cu lucrarea istorică „ Marea demistificare” în care se tratează într-o lumină realistă problematica grevei din 16 februarie 1933 de la Rahova Portocalie, de amintit fiind și romanele domnului R.D. Popeasa - „ Duioș democrația sucumba” și „ Urna ca o clepsidră ”

– în care poate prea sentimental, talentatul autor relatează despre fraudarea alegerilor de către comuniști în noiembrie 1946 la noi ca și în toată Europa de Est, gest care de altfel a apropiat hotărâtor de înfăptuire intervenția militară a democrațiilor occidentale.

Cu riscul de a fi bănuți că facem publicitate gratuită, ne permitem în a insista să vă îndemnăm la cumpărarea cărților mai sus – amintite. Nu veți regreta citind poemele antibolșevice și în același timp pline de simțământ românesc ale lui Victor Limpede; Nicolae Sic prezintă în a sa „ Mare demistificare” problema implicării N.K.V.D. – ului sovietic în desfășurarea grevei de la Lupeni din 1929, momentul cel mai grav fiind cel din 16 februarie 1933 când, agenți N.K.V.D. – își, după ce au instigat la violență muncitorii greviști de la atelierele Rahova Portocalie s-au ascuns în incinta fabricii și au tras pe de asupra capetelor muncitorilor în jandarmii ce alertați se desfășuraseră pe strada din fața atelierelor, ucigând un soldat. Derutați, aceștia au tras o salvă de arme asupra muncitorilor protestatari între care păreau a fi oameni înarmați cu revolve, ucigând cinci lucrători și rănind alte câteva zeci. O adevărată fișă patologic-psihiatrică a fruntașilor bolșevici din România o va realiza autorul prin dezvăluirea încercării de mistificare a acestora cu al lor imaginar Vasile Roaită care chipurile ar fi murit împușcat de jandarmi cu mâna înghețată pe manivela sirenei, personajul dovedindu-se a nu fi altceva decât unul din informatorii de rând existent pe statele Siguranței.

Romanul social „ **Încălțările strâmte**” al domnului Staharia Zancu nu se sfiește a relata un fapt pare-se real din analele judiciare antebelice: administratorul zgârcit al unei vii distribuie lucrătorilor tocmiți pentru a culege strugurii pantofi mult prea strâmți, care îi vor chinui pe tot parcursul cât aceștia vor lucra la culesul viei. Situația va fi la un pas să scape de sub control în momentul în care unuia din lucrători îi vor apărea trei bătăături la piciorul stâng și un furuncul în popou, fiind la un pas de a ajunge în imposibilitate de a-și onora contractul. Problema se rezolvă prin deplasarea părții vătămate la un centru de pedichiură din cel mai apropiat oraș, instanța hotărând ca victima să fie despăgubită de proprietarul ce nu știuse de rapacitatea administratorului, acesta din urmă trebuind să suporte costurile pentru operațiunea de pedichiură suportată de angajatul său. Un caz mai grav va fi dezvăluit în paginile aceluiași roman: unul din copiii lucrătorilor se va intoxica cu chimicalele date pe vie contra manei, după ce reușise să-și rupă chinga apărătoarei cu care i se protejase gurița. Copilul va fi salvat de medicul satului nu înainte de a interveni anumite complicații în starea de sănătate a acestuia, întrucât mama puștiului nu luase în seamă sfatul doctorului ce o avertizase în timpul consultației:

„ Să nu uiți, în noaptea asta s-ar putea să aibă diarie!”

Urmările incidentului se vor sparge tot în capul proprietarului care va avea parte de un al doilea proces în acea lună, fiind însă exonerat de orice responsabilitate după ce se constată neglijența mamei care nu a ascultat avertismentul medicului – cât și faptul că vina pentru defecțiunea apărătoarei bucale aparțineă întreprinderii de Ecarisaj din orașul Dioști, în ale cărei ateliere se confecționaseră acele piese cu chingi prea laxe. Apoteoza romanului o constituie exasperarea proprietarului ghinionist care răbufnește și, după ce își blestemă zilele, promite în termeni colorați că începând de anul viitor va proceda tipic pentru economia medievală închisă, recurgând pentru culegerea rodului viei numai la forța de muncă a familiei. Sfârșitul lucrării este totuși optimist, pentru edificare noi citând din final:

„Cum să uit acele vremuri totuși fericite când o trăgeam pe țiga Nue de mameloane fără ca ea să ne spună părinților? Cum să uit cum m-a împiedicat administratorul Oanză Gaz să culeg ciuperci otrăvite din pădure, intenționând tocmai să-mi frig spre a mânca una - cu riscul de a da foc și pădurii ? Oanză Gaz mi-a dat numai una după ceafă - taică-meu o chelfăneală în toată regula ! - Cum să uit beția de pomină a lucrătorilor viei după primirea simbriei pentru luna lucrată – cum să uit cum spre dimineață, mahmur, bețivanul satului care nu venise nici o zi la lucru primind cât merită pentru ce prestase - a venit totuși la petrecerea oferită de proprietar cu prilejul încheierii recoltatului viei și, într-un matinal acces bahic, s-a răzbunat pentru crunta exploatare burghezo-moșierească dând cep butoiului cel mare cu must al acestuia, provocându-i o însemnată pagubă materială?...”

Ultima replică, cu vădită tentă profetică, aparține proprietarului care, îngrozit de perspectiva unui al treilea proces, s-a mărginit doar să spună:

„ M-ați păgubit pe mine, îi veți mai păgubi și pe alții, dar refuz să cred că veți putea devasta chiar toate plantațiile viticole din țara asta !”

În încheierea primei părți a decernării premiilor, sala a vibrat de acordurile și versurile **Imnului Partizanilor** compus de poetul Mihai Belciug în perioada detenției în pușcăriile comuniste:

**„ Sunt lângă gard un măr roșu în floare –
Ce văd că bolșevismu-i o tumoare...”**

Dar surpriza serii care de altfel a luat și premiul acordat pentru cel mai bun artist al tuturor genurilor a fost tânărul regizor Nicolae Sergiulescu. Au impresionat seria de filme cu tentă polițistă ce evocă situația dramatică a țării aflată între cumplitii ani 1939 – 1948 în menghina formată de zvastica hitleristă și secera și ciocanul bolșevic. Numai aparent cu tentă polițistă, după cum spuneam, întrucât problematica lor este cu mult mai complexă, ele fiind în același timp drame sociale și istorice, calate pe ideea general valabilă a eroului exemplar și solitar ce luptă cu nedreptatea și abjecția unor sisteme totalitare. - Comisarului Ardelean, un modest comisar de poliție, îi revine sarcina de a investiga circumstanțele asasinatului de la Jilava comis în noiembrie 1940. Eroul își va face datoria până la capăt, pentru acest motiv fiindu-i ucisă mama, răpit și mai apoi asasinat copilul. Personajul principal este realizat într-un mod excepțional de chiar regizorul filmului, impresionând calitatea extraordinară a tuturor secvențelor peliculelor cu eleganță, finețe și minuțiozitate, precum și calitatea deosebită a coloanei sonore și a ilustrației muzicale ce împreună cu acțiunea excelent concepută alcătuiesc un uimitor tot –unitar. Vă recomandăm deci, cu căldură, ciclul de filme semnate Nicolae Sergiulescu - „ Acuza vine de la sine”, „ Cu mâini nepătate”, „ Cartușul, și o ultimă pedeapsă”, „ Pedeapsă fără răzbunare”.

De amintit cuvintele parcă profetice rostite de junele regizor în timpul discursului de încheiere a festivităților: **„ Stau câteodată și meditez cum ar fi trebuit să arate filmele mele în cazul în care comunismul s-ar fi împământenit în țara noastră: pline de compromisuri, malformând o parte din realitățile istorice, cu secvențe oricând ciuntite la dorința vreunor politrucci sfertodocti sau chiar quasianalfabeți, autorul lor trebuind poate să facă cine știe câte pacte cu diavolul pentru a se putea afirma profesional, compromisuri care poate i-ar fi anulat într-un final identitatea artistică”** ”

*

5.

“ Astăzi, la Tribunalul Suprem al Regatului României a fost admis recursul fostului lider bolșevic George Geoagiu – Dej. În expunerea de motive, avocatul apărării a susținut necesitatea luării în considerare de către Onorata Instanță a „ complexului de împrejurări existente în România anilor 1944 – 1953, arătându-se că vina pentru întemnițarea abuzivă a mării mase a liderilor politici nu revine în exclusivitate inculpatului, acesta nefăcând altceva decât să execute ordinele venite din Rusia bolșevică, mai precis poliția politică N.K.V.D.”

Luând cuvântul pe acțiunea de fond a procesului, acuzarea a reamintit neexonerabilitatea de vină a condamnatului pe motivul că a executat ordine venite de la instanțe străine statului român, arătând că Tribunalul a fost deja clement, dându-i condamnatului doar detențiune pe viață, când în sarcina lui au mai putut fi reținute arestarea abuzivă a încă 250.000 de persoane, simpli mucitori ori țărani ce nu făcuseră niciodată politică, dar care declarat sau nu se opuseseră antiromânescului regim bolșevic. Președintele completului de judecată a ținut să amintească faptul că printre persoanele samavolnic încarcerate și chiar ucise în detențiune s-au aflat lucrători ai ogoarelor care și-au exprimat spontan și verbal dezaprobarea pentru colectivizarea aflată în plină desfășurare, ori care au refuzat să semneze actele ce ar fi consfințit confiscarea pământurilor în favoarea unor așa – zise Cooperative Agricole de Producție, ființate după modelul bolșevic sovietic al sovhozurilor și colhozurilor.

Domnul Președinte al completului de judecată a mai amintit că în sarcina acuzatului și a acoliților săi mai pot fi reținute și reprimarea mai multor răscoale țărănești înăbușite sângeros de forțele de represiune comuniste în perioada 1946 – 1948, amintindu-se și alte situații în care indivizi certați cu legea ce se pusese în slujba bandei de bolșevici cocoțați la cârma țării au deschis focul ucigând zeci de persoane în decursul diverselor demonstrații antibolșevice ce au avut loc în Capitală și alte orașe ale țării în perioada 1945 – 1948.

În aceeași zi, pentru motivele enumerate mai sus, au fost definitiv respinse apelurile formulate de condamnații Theodor Kilotzky, Emil Bonaderko, Joseph Pișinevsku, Vasile Lustraci, Teoharie Popescu, și Anca Mauser.

Nicolae Tigăescu, vinovat de asasinarea prin înjunghiere a unui lider din partidele oponente Partidului Bolșevic în timpul campaniei electorale din toamna anului 1946 - a fost transferat pentru continuarea ispășirii pedepsei pentru omor deosebit de grav într-o secție nou amenajată a spitalului psihiatric Socola, consacrată criminalilor bolnavi mintal.

În aceeași ordine de idei și parcă nu întâmplător au fost judecați tot astăzi de același complet de judecată grupul de infractori ce în perioada 1945 – 1948 a acționat de conivență cu elemente ale regimului bolșevic defrișând ilegal întinse suprafețe de teren împădurite din zonele de deal și de munte ale țării. Într-un interviu acordat de domnul Ionel Liviescu, cunoscut ca tânărul inginer hidrotehnist făuritor al proiectului de îndiguiri și regularizări ale zonelor inundabile de pe teritoriul regatului, acesta a reliefat situația periculoasă creată de acțiunea acestei bande de infractori ce expune pentru câțiva ani de acum încolo cam o pătrime din teritoriul țării inundațiilor catastrofale ce ar putea avea loc ca urmare a viiturilor ce s-ar putea forma pe pantele criminal despădurite. De altfel, tribunalul a hotărât condamnarea la închisoare pe o perioadă de zece ani a infractorilor, urmând ca aceștia să presteze muncă corecțională în domeniul programului de regenerare forestieră ce are ca scop refacerea pădurilor samavolnic distruse.

Ordinea de zi a ședinței a fost condusă și semnată de domnul judecător Laurențiu Mătrășcanu.”

*

6.

“ Astăzi, încă de la primele ore ale dimineții, zona cartierelor Pantelimon – Obor a căpătat un aer sărbătoresc când, încă din zori, neținând cont de vremea zăpușitoare de afară, mii de locuitori au umplut străzile. Motivul bucuriei ce se putea citi pe fețele tuturor era așteptarea în zonă a inopinately vizite a Ministrului Lucrărilor Publice, domnul Radu Munteanu. Acesta a sosit, într-adevăr, către orele 10.30., dar nu cum era așteptat, la bordul unei limuzine de protocol – ci ca orice cetățean simplu – cu tramvaiul. Doar pentru o clipă siderată, mulțimea și-a revenit repede, izbucnind în urale și ropote de aplauze.

În periplu său prin zonă, domnul ministru a fost însoțit de ginerele domniei-sale, domnul Pavel Trotureanu, înlăturându-se astfel eventualitatea suspiciunii că s-ar fi putut crea vreun complex de culpabilitate ce ar fi putut să apară ca urmare a recentelor atacuri dintr-o anumită parte a presei, cum că funcția de inginer-șef al capitalei ar fi fost ocupată de către acesta la intervenția socrului său – idee acreditată de acea parte a gazetelor cu un trecut dubios anterior anului 1948, pe care justiția s-ar putea să-l elucideze cât de curând.

Practic și direct așa cum îl cunoaștem în relațiile cu oamenii, domnul Ministru al Lucrărilor Publice a cerut - ștergându-și cu batista sudoarea de pe față - domnului Inginer – Șef al capitalei să proiecteze de urgență un sistem de ventilație eficient cu care ar urma să fie dotate până la sfârșitul anului viitor toate garniturile de tramvai din oraș.

De altfel, domnul Inginer – Șef - **Inghy** – cum l-au botezat cu simpatie cetățenii capitalei, a adus deja – cu inventivitatea-i bine cunoscută – îmbunătățiri în sistemul de transport electric al Bucureștilor. Astfel, o inovație pe plan european se poate observa la intersecția B-dului Carol I cu Șos. Iancului unde, de curând, a fost montat sistemul de schimbare prin inducție tridirecțională a macazului ce deservăște tramvaiele 16 și 21, sistem ce reduce timpul de călătorie al locuitorilor zonei în și dinspre locurile de muncă, fluidizând totodată traficul în zonă.

Preocupările lui Inghy nu s-au redus însă doar la acest aspect: recent, după brevetarea rulmentului schimbător de sens, noul mecanism a fost aplicat caruselelor din parcul de distracție Obor, precum și fântânilor arteziene din parcul mai sus-amintit, ce le conferă acestora un plus de pitoresc prin noile modele de aducțiune cu care au fost dotate. O altă inovație cu caracter de divertisment a lui Inghy a fost modificarea felinarelor electrice ale orașului astfel încât la o privire panoramică asupra capitalei, eventualul observator să aibă impresia că se află pe solul ei, nu în aer. Sistemul a fost demontat numai după protestele piloților de pe aeroportul Băneasa care susțin că atât de bine fusese proiectat sistemul, încât ajunsese să-i deruteze în timpul curselor aeriene dându-le impresia că sunt la un pas să se ciocnescă cu vehiculele ce rulează noaptea pe arterele Bucureștilor, distrăgându-le astfel atenția de la eventualele pericole reale din spațiul aerian.

Dar atracția zilei a fost tăierea panglicii pe o latură a Halei Obor, întru inaugurarea noilor ventilatoare proiectate de Inghy și montate sub supravegherea sa, pentru aerisirea uriașelor spații dinăuntru. Tăierea panglicii inaugurale s-a produs în ovațiile a mii și mii de cetățeni, bucuroși nu numai că-și vor face de acum încolo cumpărăturile în incinte bine ventilate, dar și pentru că în zilele caniculare de vară, cum sunt cele pe care tocmai le traversăm – vor avea unde să se refugieze din fața arșiței nemiloase. Atât de eficient s-a dovedit sistemul de ventilare, încât curentul răcoros a smuls pălăriile câtorva cetățeni, în generale și satisfăcute hohote de râs. Imediat au izbucnit aplauze furtunoase, prelungite, însoțite de ovații puternice. Eroul, care stătea modest într-un colț – este depistat, adus în centru, brațe vâjnoase începând să-l arunce în aer - „*In-ghy, In-ghy, In...*”

*

*   *

- Scoală ! Hai, scoală ! Trezește-te, când îți spun ! Peste mai puțin de un ceas trebe' să intri în anchetă!

Câteva momente, clipi buimac. Lipsa ochelarilor de pe ochi făceau ca miopia forte să transforme silueta gardianului, diagonala și tocul pistolului acestuia într-o imagine monstruos de mare.

- Te puteam lăsa să dormi până îți vinea sorocul, da' m-am gândit că e mai bine să nu intri mahmur di somn în camera anchetatorului.

Aruncă o privire circulară celei, trezindu-se deplin la trista realitate. Glasul metalic de Jean Moscopol* pe post de crainic ce citea textul unor reportaje de actualități așa cum și le-ar fi dorit el nu era decât rodul rumațiilor cugetului său obosit care își îngăduise câteva ceasuri de odihnă. Nelipsitul bec tebecist de veghe ardea conștiincios în colțul său, luminând latrina mobilă, ciubărul de apă și lavaboul ruinat al cărui robinet nu mai funcționa de mult.

- Ce să-ți fac, coane Barbule, nu trebuia să refuzi pe conu' Ghighi de la Interne când ți-o spus acum cinci ani că îți poate elibera pașaport în patru' șopt de ore. Acum, matale și alții ca matale, îi rămas în gheara comuniștilor, și faceți toată ziua guverne în pușcărie !

Îi întinse pachetul cu țigări, așezându-se pe vine spre a-i întinde și chibritul aprins.

- Barem pi tini încă nu te-or bătut. Cred că deocamdată nici măcar o palmă nu ți-or dat.

- Numai să îndrăznească ! se învârtoșă încercând să braveze.

- Și ce-ai să le faci, ai să-i dai pe mâna americanilor să-i spânzure de primu' copac ?... la-ți gându', coane, americanii sunt oameni de afaceri, și nu sar decât când e pus în pericol interesu' lor ! În rest, neam !

Omul revenise la poziția verticală și, după ce mai trase un fum din țigara puturoasă pe jumătate scuturată, scuipă într-o parte zdrobind restul sub bocanc.

- Nu îs ca sovieticii... Ăștia, nu or venit bine și or început să-și puie oamenii lor : uite, *pă ăsta-l vreu eu să mi-l pui în funcție, pe ăsta de-i mai tâmpit!*... - Nu știi ultima vorbă ? - Cică - „*Canicula imperator...*”

- Caligula...

- Așa, așa, zi-i pe nume... „*Caligula imperator / Și-a făcut calu' senator. / Petru Groza mai sinistru / Și-a făcut bou' ministru...*” - Zi-i, nu-i bună, zău !?

Omul răsese câteva momente, ca o scurtă descărcare nervoasă. Apoi îl privi câteva clipe meditativ.

- Rău ai făcut, coane, rău... Ai două fete, batăr de ele să-ți fi păsat dacă de soarta matale nu te-o interesat. Aici, la comuniști, cât de deștepte or fi ele, or să devină ele și urmașii lor sau salahori, sau târfele bolșevicilor! Mari păcat, mare !

- Nu puteam, Ghiță, să fug așa... am o datorie... trebuie să avem onoare... pe mâna cui lăsam țara dacă fugeam ca niște lași cu toții ?... Tu de ce n-ai fugit, poftim ?...

Omul din fața sa îi întinse din nou pachetul cu țigări, după care își aprinse și el încă una.

- Eu mi-s un simplu țăran ! Ce or fost și moșii și strămoșii lu' matale mai demult... Da' mata ești om deștept, cu carte - cine o să ne mai conducă după ce-om scăpa di ghiavolii ăștia ?

---

*
Cântăreț interbelic.

Omul terminase și a doua țigară. Lăsa ușurel restul pachetului pe prețul deținutului.
- Na, fumează cât poțtești, mai ai jumătate de oră...
O vreme, se instală tăcerea. Părea că tot ce trebuise a fi spus, fusese spus.
- Lu' frate-meu i-or luat acu' șase luni pământu', să-l bage la ceapeu' ăla al lor, unde puturoșii și turnătorii mănâncă pâ sama ălora harnici. Două nopți la rând nevastă-sa a plâns, acu' e grav bolnavă, tragi să moară ...
Omul privea peste capul deținutului, într-un punct numai de el știut.
- Pe Ilinca, cea mai frumoasă fată de la mine din sat o batjocorit-o astă primăvară putoarea 'ceea de activist. Sătenii s-au răsculat, i-or făcut una cu pământu' pe securiști. Javrei ăleia bolșevice i-or tăiat bărbăția și i-or înfipt-o în fund. I-or aruncat hoitu' în flăcările clădirii ceapeului. - „ *Din lad îți vinit, în lad să vă duceți!*” or răcnit răzvrățiții. A doua zi o vinit armata și o ras satu' cu tunurile...
Glasul omului începuse să aibă accente de disperare.
- Ardi țara de zeci de răscoale, coane Barbule ! Iar securiștii îi omoară cu toptamu' pă ăi di zic ceva împotriva ticăloșilor !
Omul continua să privească la punctul din zid numai de el știut.
- Și mie mi-or luat pământu' astă vară ! Și m-or pus să semnez și să-mi arăt fasolea în fața aparatului de filmat !... Uf, că...
Omul duse reflex mâna la tocul pistolului. Glasul îi clocotea acum de mânie.
- Deie sfântu să cază de unde s-or cocoțat ! Numa' olecuță să vă ia locu' în celulele astea, că...
- Gardian, trezește deținutul ! se auzi o voce lugubră din capătul culoarului. – A venit vremea !
- De ce, mă banditule, nu *ezecuți* corect programu' de seară ?! E, las' că-ți arăt eu ție acușa ! răcni brusc, plezindu-și palmele una de alta. Apoi, cu glas scăzut : - Hai... ia-o înainte pâ culoar... și Dumnezeu să ți păzească și di data aiasta...
După care, porni regulamentar în urma deținutului, la trei pași, străbătând în tăcere coridorul întunecat.

Paștele ecumenic -microroman-

- Și zi-i așa, fă Tanzi, pleci de mâine la oraș ?

Era una din vecinele din sat, ce părea să aibă drum chiar pe acolo, prin fața casei lor, situată oarecum excentric în raport cu celelate case, adică la o oarecare depărtare, chiar lângă silozul județean, existent chiar la marginea așezării lor. – Interogația ascundea o umbră de invidie, nedepistabilă însă de simțul critic nu prea ascuțit al fetei. Și, pe bună dreptate, ceilalți locuitori ai așezării aveau – sau li se părea lor că au – motive temeinice de invidie în raport cu ceea ce li se părea a fi *norocul* cam fără măsură al familiei Boloavină. – În primul rând modul cum era așezată casa: cam cu *nasul pe sus*, aparte de celelalte, de parcă nu s-ar fi ferit să-și murdărească olanele de suratele ei de care, în fond, nu se deosebea prea mult. Drept este că acea situație mai aparte se datora pur și simplu faptului că, atunci când familia se stabilise în sat, cu mai bine de un secol în urmă, imediat după Unirea Principatelor, acela fusese singurul loc unde putuse să-și cumpere loc de sălaș – la marginea vetrei satului. – În al doilea rând, se șoptise încă de la început că proaspeții veniți ar fi de neam străin, mai bine zis din țara franceză, aserțiune îmbrățișată cu drag de unul din tovarășii activiști ai brusc supradimensionatului Partid Muncitoresc Român tocmai cocoțat la putere prin mijloace nu tocmai ortodoxe – tovarăș care având imaginație și mai cunoscând și altceva decât lustruitele agramatisme din limba maternă, îi *deconspirase*, defulându-le adevăratul patronim: *Bòlóaviniè*. Drept pentru care, bunicului tinerei aspirante la viața citadină i se întocmi dosar de trimitere în judecată pentru o noțiune cu iz exotic, al cărei sens avea să-i rămână ezoteric tot timpul detenției, după cum îi fusese înainte de aceasta, cât și după ieșirea din pușcărie: **cosmopolitism**... - Dar mai exista un păcat pe care sătenii nu îl puteau trece cu vederea prea ușor: anume că pe la începutul secolului XX ai lui Boloavină, știind să mai facă și altceva decât sprijinirea zidurilor crâșmei din sat în miezul zilei – se înstăriseră. Și culmea, mai trimiseseră și pe unul din feciori la București, la facultate, băiet care se prăpădise însă în război, înainte de a apuca să-i *sfideze* în vreun fel cu aerele lui *de domn*. – Familia nu rămăsese însă nepedepsită căci, imediat după 1945, în Republica Populară Română a fi de la țară și a nu fi sărac lipit pământului însemna că te-ai *chiaburit*, ba chiar că te-ai dat cu *groaznicul regim burghezo-moșieresc*, refuzând să mergi altfel decât treaz pe ulițele satului în orice parte a zilei sau a serii, *sfidându-ți* consătenii când în zilele toride de vară refuzai să faci altceva decât să robotești pe tarla din zori până la chindie, iar în nopțile uscate caracteristice perioadelor de secetă, te apucau - în loc să dormi după o beție de pomină - să-ți uzi petecuțul de tarla, așa încât bucatele să nu se usuce. – Acesta fusese cel de-al doilea *cap de acuzare* ce pe bunic avea să-l coste mulți ani de libertate – al cărui înțeles, însă, îl pricepuse la fel de bine ca și pe cel de **cosmopolitism**. – *Hm... auzi, cică m-am chiaburit ... Adică cum?... Asta e ceva cum ar fi scabia...? Păi de ce să mă bage, domnule, în pușcărie, când asta se putea trata cu gaz și în libertate?! - Nu avea să înțeleagă cum devine chestia cu **chiaburitul**, după cum, cu trupul lui îndesat și ușor adus de spate, cu mâini lungi și bătătorite de plugar, fără prea mult simț al umorului - nu pricepuse niciodată unica glumă auzită în închisoare repetată la nesfârșit de colegul său de celulă, ce consta în povestea arestării sale: *fost proprietar de curățătorie de haine, fusese obligat, ca și ceilalți negustori de pe strada sa, să pună portretul tovarășului Stalin în vitrina curățătoriei. Se conformase, cum să nu se conformeze - da' ce avea el cu tovarășu' Stalin!? - Doar că uitase să scoată și să pună în alt loc micul anunț publicitar cu litere roșii, merit a-i îmbia pe cei ce ar fi vrut să-și aducă o haină la primenit: Se curăță în șapte zile!* – *Cum putuse, domnule, să uite?* – se amuza și acum, ajuns după gartii, încheindu-și mica istorioară cu eternul răs fâșăit, ca un prelung strănut.*

În acel sat pierdut de câmpie efectele optice păreau însă a fi diferite decât aiurea căci, în ciuda celor petrecute cu ai lui Boloavină, familia cu pricină era socotită a fi compusă din *suflete cu noroc*. Precumpănitoare în alegația tocmai enunțată era faptul că, spre deosebire de ceilalți săteni, încercați de grelele avataruri ale navetei sau degustători ai fericirii de a fi

salariați ai C.A.P. –ului local – capul familiei Boloavină era slujbaș în relativ izotermul siloz la ale cărui poale, în *biè*, era de altfel așezată și casa sa. - Aceasta îi dădea invidiatul statut de *om cu servicii*, în condițiile în care salarizarea de acolo, pentru jinduita slujbă de *încărcător – descărcător*, era apropiată de cea de *la oraș*, orașul din ale cărui binefaceri urma să guste de mâine și fiica sa mai mare. Ce-i drept, de câte ori se ivise rara ocazie, Boloavină capul-de-familie oferise posibilitatea câte unui consătean de a-i deveni coleg. Și de fiecare dată acela nu voise a servi mai mult de două zile acolo, din pricini numai de el știute, plecând în cel mai bun caz chiar în ajunul în care șeful personalului se pregătea să-i elibereze o carte de muncă. Ceea ce – cum era mai nefiresc – crescuse și mai mult invidia consătenilor pe căpetenia familiei Boloavină, amplificându-i peste măsură renumele de *om scăpătat și suflet cu noroc*.

Într-un final se ajunsese și la normalitate: *acceptase munca la siloz din lene, ca să nu dea cu sapa la câmp, stând în soare, așa, ca ei* – această nouă alegație a colectivității spălându-i pe cei care refuzaseră să se angajeze în acel loc de prezumția că ar fi niște neisprăviți, dând totodată de înțeles că șeful familiei Boloavină avea acolo probabil *muncă de birou*. *Vinovăție* ce putea fi însă infirmată repede de oricine ar fi cercetat mai cu atenție bătăturile din palmele sus-amintitului, dobândite tocmai prin mânuirea lopeții și a roabei cu care manevra anual alături de alți câțiva muncitori tonele de cereale din interiorul buncărelor silozului.

- Și zi-i pleci, ai? Pleci de la noi? – Bine faci, mamă, bine faci! Uite, și eu dacă aș avea un fecior sau o fiică, i-aș trimite acolo!

Vecina făcu câțiva pași, după care se întoarse iar, pe jumătate:

- Chiar pleci? Ei așa, așa, confirmă sfătos - suplimentar, fără a fi primit vreun răspuns sau explicație. Își înteeți drumul spre casă dând continuu din cap într-o atitudine ce nu putea fi catalogată nici critică, nici aprobatoare, dar nici de simplă constatare.

Venea amurgul. O boare rece se strecura peste firea trecută de jumătatea verii. Ba chiar dinspre răsărit, de la amiază încoace, se închegaseră câteva scame de nori, ce reușiseră până la urmă să acopere în mod compact cerul, punând într-un bizar și sângieriu contrast apusul de soare ce se profila în partea opusă. Pe neașteptate începu să plouă mărunț și precipitat. Câteva fulgere sfâșiară cerul.

Neliniștită de întârzierea părinților care plecaseră de cu dimineață cu treburi în satul vecin, fata își încrucișă mâinile prinzându-se de umeri, într-un gest reflex de apărare. Firul electric din pridvor agita impetuos becul ce părea un semnal în mâna unui acar intrat în panică. Dinspre siloz se auzi un dangăt sec ce spori aprehensiunea fetei. O umbră ca o aripă întunecată se zbătea, producând în răstimpuri acel zgomot neplăcut. – Se dovedi că este o fâșie de tablă ondulată trei sferturi desprinsă de la locul ei, ce în răstimpuri se agita în vântul din ce în ce mai puternic, cu urlat ca de crivăț. Dar, pe lângă asta, fata observă o a doua umbră ce se deplasa în apropiere, pe una din pasarelele construcției. – Putea fi orice, umbra unui om sau a unei... fantome! – Îngheță.

- Ce auzii, fă Tanzi, de mâine pleci de la noi !? rosti cu glas cât se poate de omenesc strigoiul. – Pleci, ai ?!

Ultima parte a interogației nu putu fi auzită, fiind acoperită de o detunătură ca a unei baterii de artilerie. În schimb, la lumina fulgerului premergător, se văzu clar cum puștiul de șaptesprezece ani al unor vecini din sat coboară spre baza silozului, din pasarelă în pasarelă, cu gesturi sigure de maimuță, până ce ajunsese la baza construcției.

- Da, plec, confirmă simplu fata. Consider 22 ani ca pe o vârstă suficient de matură pantru a-mi hotărî singură destinele.

Nu era vorba ei. O reținuse însă la instructajul U.T.C. făcut de tovarășa delegată cu vreo două zile înainte, trimisă în satul lor spre a vorbi cu cei selectați spre a merge la oraș, și cărora concomitent li se întocmise dosar de trimitere la facultate. – Era o mică reparație pentru ceea ce fusese demascată ca *abuz al tinereilor organe de anchetă* împotriva bunicului ei – *cosmopolitul, chiaburul, cel cu origini franceze*. Este de presupus că dacă ar mai fi trăit să se vadă *reabilitat* nu ar fi înțeles nimic, după cum nu pricepuse mare lucru nici înainte de arestare. Poate doar că într-un *spirit de glumă* le-ar fi zis judecătorilor cel de-al doilea banc auzit în viața sa, de data aceasta la ieșirea din pușcărie – cel cu *șapul babei* – care înainte de instaurarea regimului comunist monta conștiincios spre a primi hrană toate caprele date lui cu acest scop, imediat după instaurarea bolșevismului scăzându-i priapismul, acum necesar, întrucât tainul ce-l condusese oricum la înfometare era tot atât, indiferent ce ar fi făcut. – O culpă, așa, *de gustibus*, tot i se găsisse bunicului post – mortem, asta probabil ca să se realizeze convenitul contrast al *reabilitării*: anume că acesta, cât și familia sa, nu contribuiseră la timpul respectiv cu nimic la oprirea abuzului, *recte* bătrânul nu se luase de piept cu anchetatorii ce îl snopeau în bătaie spre a le explica netemeinicia acuzațiilor ce îl

potopeau direct proporțional cu grindina de pumni și palme primite în timp record – iar familia, care pe atunci pierzându-și în război unicul știutor de carte – nu avusese oricum posibilitatea de a întocmi o plângere scrisă, preotul din sat, singurul ce știa în toată așezarea a scrie și citi lipsind din localitate, pe motive de internare în penitenciarul de *reeducare* Pitești.

Cu privire obraznică, puștiul mai înalt cu un cap ca ea, o scruta cu ochi vicleni-softicioși, insistând mai multă vreme pe sânii generoși, în formă de clopot, care se profilau lămurit prin cămașa cu decolteu neglijent. – În același timp, continuau să i se rotească în minte cuvintele *consider* și *destine*, ale căror semantică nu reușea să o dibuie. Renunță repede, așa cum făcuse și în urmă cu câteva zile când în sat sosise un grup de activiști *de la Centru*, ce doreau să organizeze seara o adunare. – „*Vă rugăm însă să vă spălați pe picioare în prealabil*” Țăranii îl priviseră cu luare aminte pe cel ce le vorbise. Se fâstâceau. Unul din ei își luase până la urmă inima în dinți: „*Și dacă nu avem prealabil, ne putem spăla în lighean?*” încercă el rugător să obțină concesiă. Problema rămăsese însă în coadă de pește: roșu ca un rac abia extras dintr-o oală cu apă clocotită, vorbitorul coborâse precipitat de la tribuna improvizată.

Imobilismul tinerei acționă ca un imbold pentru puști. Se apropie privind magnetizat bustul fetei, înfigându-și brutal palma în carnea tare.

- Ai înnebunit!

Exclamația păru a avea rolul de excitant suplimentar. Cu un gest brusc, o cuprinse într-o îmbrățișare zdrobitoare, astupându-i gura cu un sărut lacom. Brutal, îi băgă mâna sub fustă, despărtându-i pulpele fierbinți.

- Fă, tu ești neînceptută!

O constatare ce îl făcu să gâfâie.

- Ești nebun! Nu!... Nu vreau... au... mă doare...

- Lasă, fă, că când o să ajungi la oraș, oricum te regulează primu' domn care te-o vedea pe uliță... c-așa-i p-acolo...

Se simți zguduită ca de un șoc electric. Era posedată cu furie și, la un moment dat simți un gol uriaș în măruntaie, urmat de un șuvoi fierbinte.

- Uaaah... auzi. Și atât. Celălalt își luă gura de pe pe sfârcul între timp teșit. Terminase. Era în sfârșit bărbat.

Afară tocmai contenise grindina care dacă bătuse atât de violent în mai multe regiuni din județ, era de presupus că în acea toamnă timp de un an – mai mult avea să se scoată decât să se introducă cereale în siloz.

Fără nici un avertisment, fostul flăcău începu să refacă itinerariul din pasarelă în pasarelă, de data asta în sens ascendent. Zdrobită de durere și cu lenjeria plină de sânge, tânăra îi privea ascensiunea la lumina fulgerelor ce încă mai scăpărau în răstimpuri, luminând și perdeaua deasă de ploaie.

- Am avut-o !

Strigătul triumfător era exhibat ori de câte ori tânărul, în irezistibilă sa ascensiune, prindea metalul pasarelei de de asupra sa. Reajuns pe punctul cel mai înalt al construcției, luă o poziție apoteotică așa, cu picioarele depărtate, mâinile întinse spre cer cu mijlocul mâinii drepte spre zenit, privirea fixă spre țăriile încă înnorate.

- Am avutttt-o! hăuli el prelung. – Da, Doamne, am f...

Dumnezeirea avea însă să rămână etern nelămurită asupra ultimelor două silabe din ultimul verb rostit în viața sa la timpul trecut și modul obscen căci, în chiar acel moment, un ultim fulger pe acea seară avea să-l imortalizeze în poziția eroică ce-l găsisse, pentru câteva ore, când organele în drept aveau să-l recupereze pentru autopsie după ce mai întâi îi desprinseseră tălpile cu șpaclul de podeaua încă umedă și inospitalier de rece.

*

Orașul era mare. Uriaș – pentru tânăra nu de mult descălecată pe peronul Gării de Nord - care constată cu uimire că așezarea din care provenea ar fi încăput puțin mai înghesuit în parcul din vecinătatea gării. – Iar Palatul Telecomunicațiilor ce mărginea acel părculeț era dacă nu cu mult prea înalt – cel puțin însă mult prea malac, având un cubaj de o lipsă de parcimonie de neînțeles pentru dânsa.

Fusese imediat cazată într-un mic cămin ponosit aflat cu mult dincolo de groapa Cocioac – în zona Pieței Progresului unde, timid, începeau să se ridice primele blocuri muncitorești din acea parte de periferie a Bucureștilor. Avea ocazia în fiecare dimineață să treacă cu tramvaiul

prin zonă, spre locul de muncă atribuit fără ca cineva să o fi întrebat ce își dorește să facă, asta cu atât mai mult după incidentul din ultima seară petrecută în cătunul natal, când se părea că își compromisese cel puțin temporar dosarul pentru facultate, o vină nerostită fiindu-i și ei atribuită pentru tragicul deznodământ al flăcăului tocmai devenit bărbat. – Cu mâna la falcă a pudoare, babele din sat comentau înțelept și conciliant nenorocirea: - *Auzi, mămică, toate ca toate, da' nu se făcea să moară fiindcă a vrut și el să știe cum este cu una pe care o știa tot satu' că n-a fost numai a cui n-a vrut s-o aibă ! Toate ca toate, mămică, da' chiar să moară ca un câine pentru atâta lucru !...* Și așa, în fapt de seară, înțeleptele așezării conchideau că a lui Boloavină sunt mână în mână nu Necuratu', că prea îl trăznise pe băiat din senin – numai lipsa științei de carte împiedicându-le să nu facă o jalbă scrisă către tovarășul instructor de la Raionala de Partid în care să își împărtășească temerile.

Până una-alta admiterea *de facto* a lui Tanzi Boloavină în facultatea muncitorească se amână *sine die*, fiind încadrată deocamdată sortator- prelucrător la Fabrica de Sticle și Borcane – secțiunea retururi. Atribuțiunea ei - identică cu a mai maturei tovarășe Lili cu care o fericită coincidență o făcea să împartă nu numai același banc de lucru ci și camera de cămin – era de a recepționa navetele metalice cu sticle și borcane sosite goale în retur din magazinele alimentare ale orașului, trasându-i-se ca principală sarcină pentru următoarea perioadă de trei luni să învețe a distinge BA₁ - borcanul de iaurt mic de BA₂ – borcanul de iaurt mare, SA₁ – sticla de lapte de SA₄ – sticla de vin la litră, ori SA₂ –ul – sticla de bere de BA₈ - borcanul de gogoșari conservați. – *Era o sarcină importantă* – i se explicase cu răbdare – deoarece de munca lor depindea *aprovizionarea populației orașului cu produse lactate, compoturi, anumite băuturi răcoritoare dar și alcoolice – precum și alte sorturi de alimente aflate în stare lichidă sau semilichidă.*

Amânarea înaintării dosarului de facultate nu fu singura neplăcere pe care trebui să o suporte tânăra: bi-lunar, se deplasa la secția de miliție de care aparținea pentru a reînnoi declarația cu privire la moartea presupus prin trăsire a defloratorului provincial astfel încât prin compararea diverselor declarații ale aceleași persoane, organul competent să poată constata dacă nu cumva există acele neconcordanțe doveditoare de vinovății ascunse.

La birou, pe post de anchetator stătea întotdeauna același tovarăș locotenent-major de miliție, cu mina sa studiat-obosită grefată pe fața cu trăsături în unghiuri - ochi asprii, gură cu buze subțiri aflată de asupra unei bărbii despărțite în două de șanțul romanic. – În răstimpuri, ridică de pe coala de hârtie ochii săi încercânați de nesomnul vegherii permanente a legalității socialiste, doar spre a-și scruta profesional pentru o clipă vizaviul. – Așa cum se prezintă, seamănă cu unul din confrății săi de pe marile ecrane ale căror premiere se produceau în serie la cinematografele orașului - pentru întregirea portretului nelipsind decât gestul cu smulgerea dibace din toc a pistolului întru lupta cu tot felul de *fașciști*, legionari, capitaliști decăzuți, agenți secreți imperialiști - care încearcă zadarnic în fața unui tovarăș cu dosar sănătos ca comisarul Roman să dea fie și pentru o clipă roata istoriei înapoi.

- Tovarășă Tanzi – începu el ritos într-un târziu, suficient de sigur că măcar în următoarele fraze va face dovada eficienței alfabetizării și nu va strecura prea multe agramatisme – plec și acum de la convingerea că sunteți nevinovată. – Totuși – și aici țin să accentueze coborînd ușor ochii cu priviri și mai oțelite – țin să vă reamintesc încă o dată că în Republica Populară Română nimeni nu-și poate face dreptate singur. Știți ce vreau să spun...

Nu știa. Și nici anchetatorul nu știa. Dar ce rost avea ca acesta să mediteze asupra unui atât de nesemnificativ fapt - când putea spune aproape orice tâmpenie care *nu se abătea de la linie*, în așteptarea cu răbdare a trecerii celor opt ore de serviciu ?...

Cu un gest brusc, nervos - studiat la omologii de pe marile ecrane, duse mâna la pachetul de Snagov aflat pe masă, atingând ca din întâmplare una din mamelele planturoase existentă de cealaltă parte a biroului, aflată la suficient de mare depărtare de pachetul de țigări spre a fi greu de atins.

- Asta este tot pentru astăzi, conchise furibund și cu rictusurile de rigoare, nespecificând la care din suficiențe se referea exact adverbul *tot*.

La următoarele întâlniri, metodele de investigare se rafinază. Într-un rând, din anticameră, irupseră doi doctori cu vârsta aflată în pragul de pensionare, a căror uniformă medicală amintea de a celor de la spitalul de boli nervoase – secția *periculoși*.

- Din punctul nostru de vedere am fi încheiat poate de mult dosarul dacă moartea tânărului violator nu ar fi prezentat curiozitatea atât de des menționată de noi, tovarășe locotenent-major.

- Anume că – interveni cel de-al doilea, privind savant pe sub ochelarii metalici la amfitrion – trăznetul, după cum se știe, lovește întotdeauna, într-un teritoriu dat, construcția, copacul – într-un cuvânt ceea ce este mai înalt în acel teritoriu.

- Dați-mi voie, stimate colega, dați-mi voie să risipesc orice nedumerire a tovarășului locotenent - major în materie, supunându-i atenției acest pasaj concludent – reintervenii primul, fericit că a găsit paragraful căutat în **Fizica populară** pe care o răsfoise febril. – Așadar, **trăznetul** – *această formă de curent electric natural care este o mișcare ordonată a purtătorilor de sarcini, ce - după cum ne învață tovarășul Stali... pardon, (își drese glasul, ca după o gafă inadmisibilă, căci tovarășul cu pricina dăduse colțu' de vreo opt ani și mai fusese și demascat)* – deci, după cum se știe, – *această formă de curent electric natural și spontan produs, reuzultat al interacțiunii între doi nori cu sarcini electrice deosebite are tendința de a face masă cu acele obiecte, construcții, elemente naturale cum ar fi copaci sau forme de relief mai ridicate ce reprezintă înălțimea cea mai pronunțată din teritoriul spre care este direcționat trăznetul.* – *Excepție de la această regulă există atunci când în teritoriu avem o construcție de metal care, chiar dacă are o înălțime mai mică decât un copac, de exemplu, va favoriza în mod net – prin apartenența sa de structură metalică – atragerea trăznetului către dânsa.*

- Și atunci, de ce nu a căzut trăznetul chiar pe siloz ? întrebă locotenentul- major într-un rar acces de sagacitate. Ce, acoperișul pe care stătea decedatul nu era metal ?...

Cei doi cu alura lor de savanți se uitară unul la altul perplex, căci fuseseră puși în dificultate cu situația tipică în care numai un semidoct te poate pune.

- Da, da – murmură unul din ei – da, da, tovarășul locotenent- major are dreptate... Degetul mijlociu era partea cea mai ridicată a victimei, și cu toate astea descărcarea s-a produs în penisul decedatului... deși mai jos decât locul unde s-a produs scurgerea electrică, era chiar tavnul metalic al construcției... da, da... ce curiozitate...

În acea după-amiază, cei doi medici părăsiră biroul milițianului murmurând profund siderați de acel atipism ce în știință contrazice câteodată adevărurile cele mai consacrate.

- Te iubesc, o apucă de bust ofițerul pe tânăra suspectă de nu se știe ce, în momentul când aceasta la rândul ei se pregătea să iasă pe ușa biroului. – Sunt convins că ești nevinovată, puteam de mult să fac un raport în acest sens și să închei ancheta, dar pentru că îmi plăci – acesta a fost motivul pentru care am tot făcut să vii pe aici – mai adăugă, după o tentativă de a lărgi decolteul de pe a cărui deschidere nu-și putuse lua nici o clipă ochii. – La următoarea întâlnire, nu o să mai las lucrurile așa – încheie uitându-se sugestiv spre canapeaua din spatele lor, luându-și în sfârșit mâna de pe sfârcul întărit.

La proxima întâlnire, tânăra veni de mult resemnată pentru orice. Dar avu neta surpriză să constate că stoicismul la care tocmai se convertise devenise inutil, întrucât personajul de film, insul cu trăsături în unghiuri și buze subțiri de de asupra bărbiei romanice secționare lipsea – deoarece cearcănele din jurul pleoapelor dovediseră că fusese un înrăit cartofor nocturn pe banii statului – și nu vreun neînfricat apărător al legalității orânduirii socialiste sau al cine știe cărei orânduirii. Ofițerul care era de astă dată la birou îi spuse plictisit că dosarul fusese închis, și că se deranjase inutil.

- Ei, tu, ce îți mai face *Dulciné- ul* ?

Era tovarășa Lili, care putea fi suspectată de orice - numai că l-ar fi citit pe Cervantes nu.

- Nu mai e. Altul care m-a lăsat neterminată, răspunse din mers, amintindu-și cu obidă de portarul de la cămin a cărui erecție se întrerupsese cu puțin înaintea intromisiunii, de tovarășul activist care după cisternele de rașpincă ingurgitate în 52 de ani de viață nu reușise să realizeze un coit cât de cât rezonabil – de secretarul cu propaganda care palpându-și partea din față a brăcinarilor îi zâmbise sărman, lăsând-o să-i părăsească biroul înainte de a apuca să se facă de râs. – *Este necesar, tovarășă Tanzi* – îi spusese acesta patern când se pregătea să iasă pe ușă - *ca toți să facem totul la locurile noastre de muncă pentru îndeplinirea sarcinilor de producție.* – Și atât.

*

În fața neașteptatelor complexități presupuse de viața citadină, tânăra simți că cea mai bună reacție de apărare ar fi fost ingenuitatea. Și pentru această stare de spirit puteau fi găsite modele pe marile ecrane ale orașului, de reținut fiind de exemplu perplexitatea personajelor feminine ale peliculelor în care acestea, în diverse faze ale acțiunii filmului, duceau mâna la bust anunțând lipsa aerului din piept și iminența unui leșin. Așa că, și din

motive de dezvăluire a unei sincerități atent studiate, de bun augur, crezu că se cuvine a se mira de tot și de toate, folosind în această situație în toate cazurile, genurile și modulațiile vocii interjecția *Haaa ...*

- Haaa... doamna Lili... vine tramvaiul... și nici nu s-a crăpat de ziuă...

Nu era decât 5:45 dimineața. Plecau totdeauna foarte devreme spre locul de muncă, deoarece aveau de străbătut un drum lung spre serviciu pornind pe ultima secțiune din Șoseaua Giurgiului, continuând pe Șerban Vodă, apoi pe toată seria de bulevarde puse cap la cap – Anul 1848-Nicolae Bălcescu-Ana Ipătescu-Gheorghe Magheru – urmând drumul pe la Piața Victoriei pe lângă Sediul Guvernului R.P.R – apoi bulevardul 1 Mai – spre a se opri brusc după primul viraj pe Bulevardul Miciurin.

Dimineața de februarie era destul de friguroasă, făcându-i să se zgribulească în paltoane pe puținii și primii pasageri matinali. Tramvaiul se apropia legănându-se precum un om furios și grăbit, orbindu-le cu unicul său far de ciclop ce clipi puternic de câteva ori. Se opri lângă refugiu cu caracteristicu-i zdrăngănit de fiare în curs de dezmembrare, își deschise ușile lăsându-le politicos platforma de uracare și încremeni.

Respirară cu nesaț aerul aproape la fel de înghețat ca cel de afară și își cumpărară câte un bilet de la taxatoarea care până atunci moțâise plictisită în spatele pupitrului.

- Stai să-ți dau restul, spuse. Mi-ai dat zece lei, zise alene, înmânându-i nouă lei și șapte zeci de bani.

- Haaa... doamnă... ce corectă sunteți... erau toți banii mei până la chenzină...

Taxatoarea încuviință alene din cap, reluându-și somnolența. Atmosfera vagonului se mai încălzise, deoarece de vreo zece minute tramvaiul stătea la ambuteiajul provocat într-o intersecție de disfuncționalitatea unui semafor a cărui culoare verde nu funcționa. Derutați, șoferii pierdeau de multe ori momentul pornirii, descărcându-și apoi nervii unii pe alții, rostind la adresa colegilor de trafic diverse invective ce-i asociau pe aceștia cu tot felul de cornute mai mari și mai mici, ori interesându-se în sudălmii furibunde de originile materne ale celorlalți conducători auto sau chiar ale pietonilor ce în răstimpuri îndrăzneau timid să se furișeze spre a trece strada.

- Bă, imbecilule, așa se virează?! Începu să dea unul din participanții la traficul rutier lecții de șofaj. – Vrei să faci definitiv stânga!? făcu el aluzie la direcția unde se afla intrarea principală în Cimitirul Bellu.

În fapt, roțile mașinii celuilalt continuau să se învârtă zadarnic, împotmolite într-un dâmb de zăpadă.

- Nu mă înjura de mama, că te bag în...

- Cine a vorbit urât de mă-ta ca s-o înjuri pe mama??!

- Da' mai duceți-vă dracu' de demenți amândoi! sări brusc înfuriat de la locul lui vatmanul, deschizând cu un gest brusc ușile. Cărați-vă mai repede, că pun mâna pe schimbătorul de macaz și vă încing amândouă spinările!

- Haaa... doamna Lili... ce urât vorbesc...

Surprinși de intempestiva intervenție, cei doi se uitară la vatman ca doi cotoi în călduri despărțiți de o oală cu apă rece. Ca prin farmec, roțile împotmolite ale autoturismului scăpară din chinga de nea. Circulația își mai reveni numai după ce o bucată de gheață lansată de nu se știe unde închise cu zgomot de damigeană spartă și ochiul roșu al semaforului.

În vagonul semiîncălzit de respirația celor 5 – 6 pasageri, se răspândise mirosul caracteristic de tutun ieftin, lemn vechi și metal rece. Într-un târziu, vehiculul se urni cu o zmucitură bruscă în zbaterele șinelor ce se întretăiau, domolit în răstimpuri din avânt de oftatul frânei pneumatice pusă în funcțiune după readucerea reostatului la punctul zero. Pe neașteptate, o flamă izbucni din pantograf, aruncând o mulțime de scântei verzulii de o parte și de alta a vagonului. În același timp, intră în funcțiune compresorul de răcire al motorului.

- Haaa... Ce a fost asta?...

Tovarășa Lili începu să explice savant și răbdător despre faptul că așa cum se încrucișau șinele la răspântii, același lucru se întâmpla și cu cablurile de înaltă tensiune din care se alimenta tramvaiul. Iar motorul acestuia din timp în timp trebuia să se răcească : de aceea intrase în funcțiune compresorul.

În stația Piața Unirii, se staționa un pic mai mult, până ce chefliul matinal ce se căznea zadarnic să nimerească scara, fu ajutat să urce de cei trei bărbați aflați în spatele său. Împleticit, începu să caute febril un scaun, fără să nimerească nici unul din multele banchete libere.

- Alo, domnu', taxa vă rog! Mata nu scoți bilet?

Într-un lăudabil efort de echilibristică, ostenitul ajunsese lângă pupitrul taxatoarei brusc revenite la starea de veghe. Începu să se scotocească preocupat prin buzunare, plescăind în răstimpuri din buze. Dar nu a mai fost nevoie: irezistibilul jet pe care încercase să îl țină zadarnic dincolo de epiglotă țâșni cu impetuoșitate, împrășcând taxatoarea și întreg pupitrul, precum și sertărașul cu mărunțiș și bancnote.

- Na ! Poți să păstrezi restu'... puse cu zgomot o fisă de trei lei pe pupitru.

Cleștișorul de compostat abonamente acum quasimurdar sclipea obosit în lumina offticoasă a lămpii, încununând parcă dezastrul din jurul său. O privea nedumerit, cu luciri vițeline în priviri. Femeia rămăsese ca o statuie, parcă brusc înțepenită de un șuvoi magmatic.

- A borât pe mine ! urlă ea plângăreț către cabina vatmanului. Oprește !

Vatmanul oprise deja, neștiind parcă ce să facă. În răstimpuri, arunca priviri furișate drugului cu care schimba macazul. După o consultare scurtă din ochi, cei trei pasageri tocmai urcați forțară nervoși ușa din spate și, fără nici o vorbă, îl aruncară fără să se uite pe perturbatorul igienei publice de la înălțimea pardoselii, din fericire acesta aterizând pe mormanul de zăpadă murdară a rigolei. Taxatoarea intră cu tot cu sertărașul cu bani într-o curte, revenind după zece minute cu un burete cu care își șterse și masa. Se formase o coadă de șapte-opt tramvaie ale căror clopote acționate zgomotos de vatmanii grăbiți, suplineau eventuala lipsă de deșteptătoare a locuitorilor din împrejurimi.

- Alo, doamna, iartă-mă... Să știi că Mitel nu o face niciodată *ispres*...

Își revenise bețivanul, care mișca acum membrele lent, precum o uriașă broască țestoasă dată pe spate. Ușile se închiseră și tramvaiul plecă.

- Haaa... doamna Lili... să vezi că o să întârziem...

Un nou ambuteiaj blocă vehiculul undeva, la Piața Romană. Dar acesta ținu mai puțin. Ajunseseră de abia la jumătatea drumului. După o oră și douăzeci de minute.

*

Timpul trecea încet dar sigur. Se făceau două luni de când tânăra începuse să se specializeze încet-încet în ale sortării de sticle și borcane. Parcă se mai și maturizase. Doar fizic, însă.

- Haaa... Doamna Lili... ce scris frumos aveți...

Vădit măgulită, doamna Lili privi oblic, cu un aer de superioritate zâmbitoare. Și, scoțându-și din buzunarul de la piept stiloul marca Cibin pentru care o invidia toată secția – începu să aștearnă cum devine situația cu navetele de sticle și borcane cu o zi înainte sortate pe care le lucrase grupa din care făceau ele parte. Cu deosebită delicatețe, de câte ori avea ocazia de a scrie un „C” majusculă o făcea elegant, cu nelipsita codiță-bici de de asupra dar și în partea inferioară a literei – la cifra *șapte* dând impresia, prin faptul că o făcea de tipar – că tocmai a ieșit de la rotativă.

Ușa secției se dădu intempestiv la o parte. Din prag, le privea cu severitate un individ înalt și oacheș, cu trăsături aspre și priviri profesionale, căruia încă nu îi dădură atenție. Alături de al se afla un ins mic de statură, blonduliu, cu ochelari cu rama uzată și ușor adus de spate. Le privi un timp scrutător, dând impresia că are în apropiere cele mai crunte dușmance ale vieții sale.

- Cine a lucrat ieri la separarea navetelor de BA₁ de cele de SA₄ ?

Întrebarea fusese rostită clar, cu dicție, fără echivocuri, precum un act tăios de acuzare. Toată lumea încremenise. Vinovățiile păreau grave – urmările, definitive.

- Liniște pe ram. E de bine, șefu'! slugarnic făcu un spirit celălalt, spărgând întrucâtva gheața.

- Am întrebat ceva: credeți că vorbesc singur, ca tranzistorul ?!

Alene, cu pas de jude care nu se grăbește, începu să treacă printre bancurile de lucru.

- Dumneata?

Privindu-l fix și inexpressiv, cea interpelată făcu ușor negativ din cap. Faza se repetă steriotip, în alte douăzeci și trei de cazuri.

- Dumneata?...

Ochii de câine bătut păreau a exprima totul, în realitate tânăra neamintindu-și exact dacă cu o zi înainte lucrase și sorturile indicate. Poate... parcă... oricum, făcuse multe alte operațiuni.

- Deci dumneata erai ? Crezi că dacă nu recunoști, nu-mi dau seama ? Un secretar de partid știe *tot* !

Urmă o pauză strategică. După care sceneta reîncepu cu *adante*, având oricum să termine cu *bas și forte*.

- Mi se pa-re că dum-nea-ta lu-crezi de-ja de trei luni a-ici. Greșeala est-te i-nad-mi-si-bi-lă.

Vinovata păruse a lăsa pentru tot restul zilelor sale privirea în pământ. Într-adevăr, vinovăția părea extrem de mare.

- Te aștept peste douăzeci de minute la mine în birou.

Savură următoarele douăzeci de minute cu nesațul cu care ar fi făcut-o un condamnat la pedeapsa capitală înainte de a mai fi puțin până să ajungă în fața plutonului de execuție. Fumă chiar și o țigară. Și intră.

De la biroul exagerat de mare, bărbatul o privea oblic, cu un început de zâmbet în colțurile buzelor. Înfațișarea sa de acum contrasta până la histrionism cu cea pe care o avusese cu atât de puțin în urmă.

- Se poate, tovarășa Tanzi ? Să încurci mata BA₁ cu SA₄ ?...

Ca aproape orice truism, aserțiunea era prostească. Oarecum stânjenit, intuind nenaturalețea propriului comportament, realiza contradicția dintre mijlocul nepotrivit și oarecum grobian în care se purtase, ce nu avea cum să se acorde cu scopul cât se poate de teluric și minor.

- Eehh... oftă cu un aer meditativ ce nu i se potrivea deloc. Sunt câteodată momente când poate ne lăsăm prea ușor pradă nervilor...

Cu tot efortul de a drege busuiocul, aserțiunile exhibate în continuare nu erau conforme cu realitatea, întrucât singurul care se lăsase *pradă nervilor* fusese el, tânăra care parcă din prudență stând tot lângă ușă, nedînd – ca și în secție – semne că ar avea vreo reacție.

- Da, da... Câteodată, problemele de serviciu ar trebui poate discutate într-un alt cadru, mai intim, mai puțin oficial...

Căpătase brusc o elocința ce nu îi era caracteristică. Însă imaginația era pe epuizate. Nu mai știa ce să spună.

- Nu vrei să ne întâlnim diseară ? pică pe neașteptate interogația. Măine e duminică, putem să vorbim până mai târziu.

- Tot despre BA₁ și SA₄ ? întrebă tânăra ingenuu, fără cea mai mică intenție de ironie.

Crezând că tânăra s-a sesizat, amuți panicat. Fără intenție explicită, era la un pas să creeze echivocuri ce ar fi împietat asupra *moralei proletare*. Dar tânăra nu se sesizase.

- A, nuuu ! Mă gândeam, așa...

- Așa, cum ? întrebă ea care nu percepea relativismul frazeologic.

- Așa, în parc, răspunse el inept.

- Păi seara nu e întuneric acolo ?

- Nu e, că au pus felinare noi, o liniști dânsul.

Interlocutoarea rămăsese fără replică, părând că gândește adânc.

- Bine. La ce oră ? întrebă pe neașteptate.

- La două ieșim, că e zi scurtă. Hai la cinci.

- La cinci, la ceas. Dar înainte, să te bărbierești ! Să nu vii neras la întâlnire ! ținu ea să întărească doleanța, precum o cerință capitală.

*

Seara aceea de aprilie era neașteptat de răcoroasă, doar mugurii de pe ramurile copacilor amintind că se aflau în prima lună completă de primăvară. În amurgul ce se lăsa încă brusc și devreme, aleile parcului se goliseră de lume.

Se înserase de-a binelea. Fata întârziase deja foarte mult, călcând cu multe sferturi de oră *sfertul academic*. Felinarele părură a irupe intempestiv în parc izbucnind în lumina albăstruie ce la început licărea timid.

Se pregătea să plece, convins că venise la locul de întâlnire degeaba. Aruncă modestul buchet de flori în tomberonul stradal și porni.

- Credeai că nu mai vin ? Na, că te-ai înșelat !

Se uită cu jind în cutia de gunoi, regretând că se grăbise.

O luară pe aleea ce se deschidea chiar în fața lor. Merseră mult, o vreme nezacându-și nimic, părând chiar a fi stânjeniți unul de celălalt. Vântul bătea în răstimpuri, strecurându-le fiori de gheață pe sub pulovărele nu foarte noi.

- Ai văzut? Ți-am spus eu că au pus felinare noi !

Fusese primul lucru ce îi trecuse prin cap să-l zică. Și îl spusese.

Fata conveni că nu fusese indusă în eroare și că, într-adevăr, lumina aceea aspră și albastră de neon cu tente de uniformă milițienească inducea un plăcut simțământ de siguranță. – Da, dar pretendentul ei ar fi putut să vină și el cu o floare. Erau la prima întâlnire, orișicât...

Norii erau nehotărâți, fiind în răstimpuri biruiți de petice de cer strident de albastre. La un moment dat apăru și luna, arătându-și o față neașteptat de proaspătă. Se așezară pe o bancă. Devenise liric.

- Ce frumoasă este în seara asta natura, tovarășă Tanzi ! Uite, a răsărit și luna !

- Da, pentru că s-a făcut senin.

Pentru o secundă, resimți prozaismul ei ca pe un duș rece. Continua însă să privească hulpav spre rotunjimile gambei partenerii ce se asorta perfect cu pulpele aproape rubensiene aflate sub fustele nu prea largi. Se apropie timid, reluând ideea :

- Seara asta atât de frumoasă îndeamnă la declarații, la vorbe pe care în mod firesc nu le-ai putea spune ! plusă el cu elocința neașteptat revenită de nu se știe unde. – Nu simți la fel ca mine, așa, sub lumina lunii ? Încercă să-și ia lumina astrului nopții de partea sa ca pe un aliat sau ca pe o justificare.

- Așa e, conveni ea. Uite, luna ! Ce puternic luminează ! Și parcă s-a mai și încălzit ! Acum și de s-ar închide lumina în parc, nu mi-ar mai fi frică !

O privea descumpănit. Prozaismul ei acționa acum ca un duș scoțian, în componenta lui rece. Totuși, se apropie și mai mult.

- Ție nu ți-ar plăcea să fi măritată, tovarășă Tanzi ? Știi, eu nu sunt însurat !

- Dacă mi-ar plăcea ? Nu știu, că nici eu nu am fost.

Părea să nu fi înțeles apropoul. Se cerea trecerea la fapte mai concrete. Își introduse degetele în părul ei, într-un soi de dezmiertare tandră. Într-un moment favorabil, îi cuprinse ca într-o ventuză buzele cărnoase și ispititoare, masându-i ușor pulpele.

- Nu ai vrea să fi soția mea ?...

- Ce căutați noaptea aici ?

Era un milițian.

- Aici, în public v-ați găsit să vă giugiuliți ? indică el circular cu pulanul de cauciuc aleile pustii, cuprinse cu tot cu bănci de întunericul nopții de acum înstăpânite.

Păcatul părea mare, definitiv. Căci reprezentantul instituției tocmai proțâpuit în spatele băncii lor judeca pentru mai multă siguranță în termenii prezumției de vinovăție, *publicul* trebuind să fie în viziunea sa existent în orice spațiu unde lipseau patru pereți și un acoperiș, eventual și în deșertul Gobi în miez de noapte.

- Așteptați aici slujba de Înviere și ce v-ați gândit, până la douăș' pe noaptea să vă giugiuliți un pic, să nu vă plictisiți ? Ai ?!

... slujba de Înviere ?... Nu-i prea știau bine semnificația...

Asemenea majorității colegilor de breaslă, insul avea o logică imbatabilă căci, în prima seară de Paști orice individ ce stătea pe o bancă într-un parc pustiu, fie și singur fumând o țigară, se înțelege că nu putea face altceva decât să aștepte slujba de Înviere de la miezul nopții – chiar dacă nu se afla nici o biserică pe o rază de trei kilometri. – Dar-mi-te când mai erau și doi, de sex opus, tineri – și se mai și sărutau ?!... Așa că, în fața crimei ce nu putea fi tăgăduită, se impuneau măsuri ferme:

- Veniți amândoi cu mine la post !

Ca orice lucru difuz, nu prea bine enunțat – și *vina* lor părea mare, asemenea oricărui fenomen căruia dinadins nu i se dau limite. Așa că, o luară înainte, cu un nelămurit simț al culpabilității și cu semantica nu prea bine înțeleasă a noțiunii neobișnuite de *Înviere*.

Merseră cam o jumătate de oră până au trecut prin fața primei biserici. Fiind chiar douăsprezece noaptea, era momentul când credincioșii ieșeau însoțiți de preot în fața lăcașului pentru a se oficia liturghia caracteristică Nopții de Înviere. Chiar și de acolo mai aveau de mers destul până la destinație. Parcă fără voia lor, se opriră, chiar lângă Cristul uriaș ce împreună cu crucea, era lipit de peretele nordic al lăcașului. – Era o bazilică catolică.

Cu glasul puternic, preotul, domina mulțimea de lângă el. Lmânarea arunca reflexe arămii pe chipul cu trăsături severe, ca de piatră, în tot timpul cât cu timbru de stentor citi pasajul convenit din *Evanghelia după Matei*.

... - *Domnul să fie cu voi !*

- *Și cu duhul tău !*

- Hai, ce căscați gura ? Nici măcar nu sunt ortodocși d-ai noștri ! îi mână energic subofiterul din spate. Își mușcă limba. După o astfel de constatare, reținerea celor doi

devenea aproape superfluă. Chiar, de ce i-o fi cărat după el ?... De abia acum pricepu cât de mare îi fusese plictiseala pe aleile parcului.

Câțiva participanți la Serviciul Divin ale căror figuri și costume cernite îi anunțau a fi membrii ai Corpului Diplomatic – întoarseră cu frunți încrețite privirea. Subofițerul înlemni, dându-și seama cu restul de bun-simț ce-l mai poseda în ce postură inoportună se află în acel moment. Deși afară era aproape răcoare, își șterse cu dosul palmei broboanele de transpirație de sub cozorocul chipiului.

Preotul întorsese și el privirile. După ce o clipă îl fixă cu o sclipire ironică pe însoțitorul celor doi, aruncă o privire escortaților. Apoi, aparent fără nici o legătură cu tot ceea ce se spusese până atunci, începu să declame către mulțime :

.....

<< Nimic din ceea ce facem, să nu fie fără Dumnezeu ! >>

„ - Nu-i batjocoriți pe cei umili și fără apărare, căci Eu am să aud strigătul lor de deznădejde și cu o sabie de foc Am să vă stârpesc, ca și cum nici nu ați fi fost vreodată pe fața acestui pământ !

Nu vă bateți joc pe văduve și orfani căci și strigătul lor de disperare va ajunge la Mine, iar Eu, cu sabia Mea de foc am să-i distrug pe toți ai voștri, așa încât să ajungeți ca cei pe care ia-ți batjocorit !

Iubiți-vă aproapele, să nu vă atingeți nici măcar de un fir de păr din capul lui, luați Crucea și luptați numai când voi și ai voștri sunteți puși în primejdie de moarte iar altă cale de scăpare nu mai este ! Dacă se poate, mai bine fugiți din sălașul în care sunteți prizoniți, iertându-i pe prizonitorii voștri de șaptezeci și șapte de ori câte șaptezeci și șapte ! - Rugați-vă pentru sufletele celor ce vă batjocoresc, căci nu au știut ce fac !

Bucurați-vă și vă veseliți! Că așa i-au prigonit și pe Prooroci înaintea noastră!

Iar noi, iubiți creștini -

Dacă pe cineva am nedreptățit cu ceva, înapoi să-l despăgubim împătrit!”

Firea păruse să încremenească. Într-un târziu, preotul încheie, parcă brusc obosit :

„ – Cuvântul Domnului !”

.....

„ – Amin !” murmură mulțimea.

- Hai, mă ! șopti milițianul aproape rugător. Hai să plecăm, ne apucă dimineața p-aci !...

Restul drumului îl făcură în cea mai deplină liniște. Li se păru că au mai mers o veșnicie. La un moment dat, chiar în dreapta lor, se deschise o curte îngustă și lungă pavată îngrijit cu piatră perfect fasonată, mărginită în partea-i exterioară de un gard de sârmă.

- Hai, p-aici, îi mână subofițerul.

După ce parcurseră curtea până la capăt, intrară într-o sală care părea a fi o incintă de așteptare.

- Ce-i cu aștia aici, mă ? spuse aspru un tip slab și smead ce avea pe umeri însemnele de ofițer.

- Trăiți, tov căpitan, i-am găsit pe o bancă la Lacuri, lângă un felinar electric !

O clipă ofițerul îl privi contrariat.

- Ei, și ?

... - și în jur erau multe pietre... constată celălalt prostește, fiindu-i în fapt jenă să recunoască postura în care îi găsise.

- Ahaaa! Cu care *ar fi putut* să spargă felinarul!

- Dă...

- Care va să zică așa !... Și la ce distanță se aflau de pietre ? întrebă profesional.

- Pietrele erau foarte aproape de bancă, trăiți, tov căpitan ! spuse însuflețit majurul, văzându-se deja plecând în permisie.

- Ați vrut să spargeți felinarele cu pietrele alea, mă ?! Da' spuneți drept !...

- ...

- Tocmai pe alea, mă?! Care sunt aduse din Uniunea Sovietică ! Ce-ați avut, mă, tocmai cu felinarele alea ?! la să-mi dai dumneata o adresă sau un număr de telefon ca să-ți stabilesc identitatea !

În acel moment, în sală intră un maior cu alură și obraz ce aminteau de anumite desene animate semnate *Hanna & Barbera* tocmai apărute pe ecranele din cinematografele orașului. O vreme își mută ochii blegi de la subordonații lui la cei doi reținuți și viceversa,

după care, apropiindu-se de cei doi tineri, se așează lângă ei, după ce mai întâi își trase centura peste stomacul obez.

- Bine, măi copii, se poate?... Începu pârîntește după ce îi mătură cu ochii ce aveau reflexe de om ce se pregătește să adoarmă. – Nu aveți aspect de huligani... Nu vă gândiți cât a cheltuit statul nostru socialist pentru ca să se monteze acele felinare cu neon pentru ca oamenii muncii să se poată recrea seara acolo?... Nu v-au spus părinții voștri că toți oamenii muncii plătesc contribuții...

- Să trăiți ! răcni deodată identificatorul în microfonul telefonului. - Am înțeles, tovarășe Bour ! Nu înseamnă că dacă se aflau în apropierea... chiar dacă pe acolo erau și pietre... am înțeles... iar eu sunt un bou, așa cum spuneți... nu, nu fac aluzie la numele dum... am înțeles ! Prea bine ! De îndată ! La moment îi eliberăm... bineînțeles, nu au fost arestați... Da' de ce să-i fi arestat ?! Doar fiindcă s-au plimbat noaptea de Înviere prin parc departe de orice biserică !?... Dacă au ciocnit ouă roșii ?... A, nuuu !... Da, o să luăm măsuri... declar cu toată răspunderea...

Fața oacheșă și mată a căpitanului devenise lucioasă sub broboanle mari de sudoare. Puse receptorul în furcă cu infinite precauții.

- Cum ai îndrăznit, mă păcătosule, să crezi că fiul tovarășului Bour, membru de vază al Partidului și luptător în ilegalitate – ar fi putut să se dedea la vandalisme ?! îl luă în primire pe subofiterul ce tremura ca varga.

- Trăiți, tov căpitan, nu știam că cetățeanul...

- *Tovarășul*, mă ! Cetățean ești tu ! Tovarășul fiu al **tovarășului Bour** !... Luptător ilegalist, întemnițat la Doftana cu gratii de fier, fost membru supleant al C.C. ! - Am să iau măsuri, mă ! Am să te bag la bașcă o săptămână la Garnizoană ! Să le speli podeaua ălora de acolo până îi vei subția cimentul !...

- Trăiți, tov căpitan ! salută acesta uitând că nu are voie să salute în încăpere nici chiar cu chipiul pe cap.

- Da, să se ia măsuri... măsuri exemplare... întări hârâit și maiorul, rearanjîndu-și centura peste stomacul supradimensionat, după ce înlătură de pe masă scrumiera în care se vedeau câteva așchii de coji de ouă colorate.

Cu pași grațioși de balerin, căpitanul ajunsese la masa reținuților :

- Doriți să vă însoțească cineva până în oraș cu mașina ? întrebă prevenitor, precum o matroană de bordel care după un incident minor nu dorește totuși să-și piardă clienții. Le indică pe fereastra mare o Volgă cu caroseria cam obosită.

- Nu e nevoie, răspunse alb fosta suspectată. Putem să plecăm ?

- Vă rog !... replică celălalt inept, indicându-le inutil ușa.

Ajunseseră la poartă.

- Chiar nu doriți să... îi ajunse din urmă căpitanul.

Afară vremea se încălzise simțitor. Din spate, aflat la trei kilometri, aeroportul civil își trimitea vuietul continuu cu un oftat obosit. La un moment dat, mai multe puncte oblice străpunseră cerul, semn că un avion tocmai decola. Urmăriră tăcuți indicatoarele roșii ale aeronavei, până când acestea ajunseră la o înălțime de unde puteau fi confundate cu stelele albastrui.

Noaptea întunecată de luna ce tocmai apusese făcea ca farurile rarelor mașini ce treceau pe șosea să proiecteze de departe în fantasmе antropomorfe crengile copacilor din păduricea ce se afla acum de o parte și de alta.

- Da, zise ea pe neașteptate, mi-ar plăcea !

- Ce ți-ar plăcea ?...

- Să-ți fiu soție... nu ar avea ce să fie rău în asta...

Se opri uitându-se hotărâtă în ochii lui. Îi ghicea privirile de jar în întunericul sfâșaiat doar de palidul licăr al stelelor. Se urcă pe vârfuri și, apucându-l de ceafă, îi trase buzele până ce se contopiră cu ale ei.

Luându-l de mână, îl îndrumă după ea câțiva pași printre crengile ce își făceau simțite mirosul mugurilor timid apăruți. Și, ca și cum ar fi fost brusc obosită, se întinse ca pentru a se odihni nițel pe trunchiul unui stejar capricios crescut, aproape paralel cu pământul.

Gura bărbatului cuprinse sânul generos, morfolindu-i lacom carnea tare.

... când se termină, îl cuprinse din nou după ceafă, apropiindu-i iarăși buzele de buzele ei, într-un sărut ca de rămas-bun.

Într-un târziu, regăsiră breteaua de șosea pe care veniseră, reajungând în cele din urmă lângă bazilică. Dincolo de Cristul inert, cu priviri meditative ce ținteau pământul, se întrezărea incinta edificiului acum slab luminat. Liturghia romană se sfârșise. Intrară pentru

câteva clipe, contemplând statuile sfinților din nișe cu mimică neverosimil de reală, peste care trona un alt Crist, a cărei cunună de spini de pe creștet și sânge ce se prelingea pe obraz erau discret luminate, înfiorându-i.

Luându-se din nou de mână, porniră agale spre miezul orașului, trecând și pe aleea unde mai fuseseră cu câteva ceasuri în urmă. În afara parcului se vedeau acum sporadice flăcărui tremurătoare, semn că și în bisericile ortodoxe liturghia se terminase. Intrară totuși în mănăstirea impunătoare cu trei turlă ce apăruse după o cotitură în fața lor. Tăcuți, câțiva oameni de serviciu stingeau lumânările ce sfârâiau cu luminițe plâpânde, în timp ce câțiva credincioși mai stăruiau în jurul preotului.

- Sfânta Liturghie s-a terminat, mergeți în pace, iubiți creștini ! glăsui acesta într-un târziu în surdină.

Luminile cele mari se stinseră, iar quasiîntunericul punea în evidență icoana mare luminată electric a Sfintei Fecioare cu Pruncul. De mână, merseră până în fața altarului :

- Christos a înviat !

- Adevărat a înviat !

Atât.

Părăsire lăcașul senini doar după ca mai aspirară încă o dată adâncă liniște a edificiului parfumat cu un melanj caracteristic și nicăieri în altă parte de găsit de tămâie cu ceară curată încă fierbinte.

Comprimatorii*

- Astăzi, 9 iunie 1952, în următoarele cinci minute comprimările se fac după cum urmează : cei din birourile de la dreapta mea rămân în *servici*, cei de de la stânga se *comprimă*...

Cu brațele întinse la 90 de grade, proțăpît chiar în mijlocul culoarului, tovarășul părea asemenea unui stălp dintre șinele de tramvai ce are ca rol susținerea cablurilor electrice ale acestuia. Pe fața ridată și lată se opoșise un surâs tâmp, accentuat de ochii închiși complice într-un rictus ce se dorea zâmbet, dezvăluindu-i șiragul de dinți artificiali proaspăt puși.

Acțiunea lui corespundea, ca de obicei, *necesității*. O *necesitate* ce se manifesta o dată la 5-6 luni, cu un plus de cruzime, în măsura în care anunțarea reducerilor de personal se putea face prin metoda clasică a înștiințărilor bătute la mașină, mai ales că nimeni nu ceruse până atunci reducerea consumului de hârtie. Dar, dacă tot fusese însărcinat cu această acțiune, se gândise să o facă expeditiv și inserând mici *spirite de glumă*, tonifiante – credea dânsul – pentru cei ce aveau să fie concediați.

Era unchiul tovarășului Țucleacu, lider al tineretului utemist din întreprindere. Nimeni nu știa în calitate de cîmotie** cine pe cine adusese în serviciu. Nimeni, însă, nu îndrăznea nici să întrebe, constatându-li-se însă *eficiența*, de coloratura erei staliniste din care era inspirată.

Indicația despre modul cum se fac *comprimările* în acea zi conținea, ca totdeauna, o dilemă de geometrie în spațiu căci, salariații aflați în birourile înșirate de o parte și de alta a culoarului lung precum un coridor de pușcărie, puteau să interpreteze noțiunile *stînga* – *dreapta* după cum erau în acel moment plasați în raport cu tartinul – în fața sau în spatele acestuia. Și, fiindcă din această pricină totul era în fapt aleatoriu, haotic și samavolnic - câteva fătuți extrem de vesele care după aspectul ce îl exhibau nu ar fi putut în vecii-vecilor să fie date afară – porniră cu pași mărunți și repezi să parcurgă coridorul, chicotind ca de o năzbâtie reușită, simulând că ar fi dorit să se refugieze pe furiș în birourile din dreapta selecționerului.

- Nu, nu, voi erați oricum în direcția bună ! continuă el să zâmbească cu gura până la urechi, de data asta cu ochii ușor întredeschiși, făcând un stînga-împrejur.

A fost rîndul să îngălbenească pentru salariații ce se crezuseră până în urmă cu câteva clipe salvați, în timp ce de la cei din fosta *parte stîngă* se auziră câteva *ufffu*-ri de ușurare.

- Ei, ce mai vestea-povestea ?... Toată lumea e bine azi ?

Era chiar tovarășul Țucleacu, ce apăruse pe neașteptate din capătul scării. Își făcuse interogațiile jovial, ca în fiecare dimineață, fără a fi aruncat o privire atentă culoarului pe care pornise. Când în sfârșit privi mai bine, se miră :

- Ce e cu ăștia p-aici de se forfotesc așa ? Că acum îi dau afară pe toți !... Ce, statu' îi plătește ca să se vînzolească în timpul programului pe culoare?...

- Iar i-am *comprimat* !... spuse tovarășul unchi, mixându-și de data asta perfect zâmbetul idiot cu cel complice.

- Aaaa !...

Mai zăbovi câteva clipe în mijlocul coridorului lângă ruda sa, așteptând ca toate ușile birourilor să se închidă și să se facă liniște.

---

*

Comprimări → Termen folosit în anii ' 50 pentru reducerea personalului din aparatul administrativ al unei întreprinderi. Reduceri care de cele mai multe ori se făceau abuziv, după criteriile epocii.

**
Rudă

- Astăzi tânăra generație are *muncă de teren*, spuse fără nici o altă introducere, reluându-și cu mersu-i ferm drumul. – Vin de la Minister, aminti fără nici o legătură. – Tora și ceilalți din gașcă au venit ? mai întrebă, privindu-și unchiul peste umăr.

- Sunt în ultimul birou, la o partidă de țințar. Te eșteaptă de o oră.

Pe neașteptate, ușa unui birou i se deschise chiar în față. O domnișoară ca o mimoză îl interpelă timid, în șoaptă :

- Tovarășul Țucleacu...

- Ce-i ?...

- Tovarășul Țucleacu, vă rog, o secundă...

Intrară.

- Tovarășul Țucleacu, știți, eu sunt nou-angajată... Pe post de dactilografă-practicant... ar trebui să fac și școala... am aici o hârtie...

Cu o mână, fata își aranjă decolteul ca din întâmplare în deranj, cu cealaltă mână netezind formularul ce trebuia semnat.

- Știți, luna viitoare mă căsătoresc... și am nevoie de un serviciu stabil... e condiția lui principală...

- Sigur, drăguță, sigur... se face...

O cuprinse de mijloc, conducând-o spre măsuța de lângă birou. Tot ce urmă având ca postuld* semnarea documentului cu pricina se termină în câteva minute chiar acolo, pe măsuță.

- Bună dimineața, *tinerete* ! strigă energic după ce intră vijelios în următorul birou. E, cum se distreză tineretul utemist astăzi ?...

Ceilalți își ridicară privirile albe de pe tabla de joc, neoprindu-se din activitatea de până atunci.

- Astăzi, *tinerete*, gașca iese în oraș, decodă el ezotericul *muncă de teren*. – Are de rezolvat *unele* probleme, adăugă trântindu-și puternic haina pe un scaun.

- Tovarășul Rudi ce are de zis ? ... Se opune cineva ?... Nici o abținere ?... Propunerea se acceptă cu unanimitate de voturi !...

Era spiritul său preferat a-l asocia cu plenul Marii Adunări Naționale pe Rudi cel cu charisma de actor american melancolic, pe ceilalți – cu alți membri din sală, pe sine, se înțelege – cu cel ce conducea sesiunea.

- Tora a venit ?

Cea căutată se afla în cealaltă cameră, salonul de protocol. Prepara cafea într-un ibric cam scorjit.

- Bună, *iubirica*, ce faci ?... își turnă din lichidul fierbinte bând cu înghițituri mici.

O sărută zgomotos și demonstrativ pe gură.

- Mai e Rudi gelos, dragă ? ...

Rudi stătea pe scaunul său în continuare într-un aparent perfect imobilism. În urmă cu o săptămână, în gașcă se părea că se născuse un înălțător dar plâpând sentiment sovietic : Rudi se îndrăgostise de Tora. Sau cel puțin se simțea atras de ea. Și se părea că nici Torei nu-i era indiferentă situația. Doar că din convingere sau nu, umbla sporadic și cu tovarășul Țucleacu. Celălalt pretendent o surprinsese într-o postură licențioasă cu liderul de grup, tocmai când se aflau în faza culminantă. Urmase o scenă de film, cu spate brusc întors, figură împietrită cu mandibulă zbatându-se nervos și depărtare precipitată. - „ *Pot să-ți explic*... exhibase ea replica luată de-a gata din sala de cinematograf. Nu urmase însă și răspunsul. Pentru simplul motiv că celălalt personaj nu și-l amintise...

- Lasă, dragă, poate mă gândesc mai bine, și vă trimit pe amândoi în producție, să nu vă despărțiți...

Fata se făcu albă precum o bucată de faianță. – Adevărul este că tovarășul Țucleacu și brava puțin, întrucât, cel puțin de data asta, hotărârea trimiterii în producție a colegului de gașcă nu-i aparținea. Ea avea să se producă oricum datorită *dosarului*, neputînd să facă nimic în favoarea acestuia, deși în secret încercase.

- Astăzi gașca are treabă în oraș, deci ! reveni între ceilalți absorbiți tot de jocul de țințar. - După cum a spus și tovarășul vice-prim, muncă-muncă dar pentru tânăra generație urmașă a exploataților de odinioară și cât mai multă distracție. Așa ne scoatem pârleala pentru 1907-1929-1933 – când părinții și bunicii noștri au suferit. Opt ore bătute pe muchie sunt făcute pentru urmașii exploataților de odinioară ! Dar nu aici, ci în fabrică ! zise dând peste ceafă o palmă prietenească amicului Rudi, care nu se mișcase de la locul lui. –

* Moment de relaxare ce urmează actului sexual.

Hai bă, nu fii supărat, am făcut ce am putut – ce să-ți fac dacă nu ai fost cuminte la naștere și ți-ai șifonat dosaru' ?... - Se aplecă spre el : - *Meic uăr, not lav* - cum **zice** americanii. Sau invers ?... se întoarse întrebător spre gașcă.

Ce-i drept, în ziua aceea aveau și treburi serioase în târg, anume să meargă la tipografie unde într-un album dedicat prieteniei româno-sovietice, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej era anunțat în textul de sub poza de pe prima pagină ca *Sertar-General al P.M.R.* Incidentul iscase un scandal teribil în tipografie atunci când lucrarea ajunsese în fază de legătură fără ca vreun corector să sesizeze eroarea, culpa denumită lipsă de *vigilență revoluționară* fiind la un pas a se transforma în acuzație de *sabotaj*, o enormă Sabie a lui Damocles planând acum asupra întregului personal al imprimeriei, amenințând chiar să depășească granițele acesteia. – *Dar tovarășii din redacție unde au fost, că nu au supravegheat fluxul tehnologic pentru o lucrare atât de importantă ?... Așa că, în ziua aceea se părea că vor trebui să o rărească cu bericile și scoaterea părleii pentru exploatarea de altădată, de data aceasta chiar trebuind să-și facă munca de teren și poate chiar mai mult decât atât.*

Porniră. Într-un târziu, sosi și un autobuz 34. Care avea să-i lase chiar în vecinătatea locului de destinație.

Când intrară în sala mare a tastărilor găsiră o forfotă de nedescris și nenumărate discuții inițiate cu voce ridicată. Un ins scund și chelbos cu fața-i lătăreață roșie ca un rac, se agita de la un culegător la altul. Venise de la zețarie unde niște tipi obsceni confecționaseră din plumb mici și delicate organe rușinoase bărbătești pentru 1 Martie viitor care avea să fie peste vreo nouă luni – agățându-le cu șnur alb-roșu ca pentru un vernisaj de toate corpurile de iluminat găsite în cale. - Nu reușise să găsească făptașii, acum vărsându-și focul pe culegătorii de la taster, după ce îi probozise și pe cei de la linotip. Izbucni :

- Nu ți-am spus ca partea de aici să o culegi cu nonparel ? Ca să se încadreze totul în pagina asta ? Ce, vrei să fie corpul – text cât titlul pe care îți zisesem să-l culegi cu bold de 72 și văd că nu ai ascultat ?!

Practicanta, o fată tânără și fină izbucni în plâns. Într-un târziu, tartorul se îndepărtă neînduioșat, necruțător cu aceia ce nu veneau de pe stradă cu meseria gata învățată.

Un salariat se apropie precaut și îi șopti ceva la ureche.

- Au venit ăia ?! se înroși și mai tare. – Acolo sunt ?

Ajunse lângă ei ca un vârtej.

- Dacă secretarul vostru de partid este bătut în cap, aflați că eu nu sunt ! răcni pe neașteptate. – Unde ați fost ieri de nu ați venit să participați la ruperea primei pagini din tirajul albumului ? - Statu' nu vă plătește ca să stați toată ziua cu țuica în nas ori la vrăji cu singura doritoare din grup, în timp ce aici se strică lucrări de zeci de mii !...

- De mine ați vorbit, tovarășuuu ?...

- Nu, de Manon Lescaut!... Ce, crezi că m-ai speriat că ai făcut botu' ăsta lung ?...

- O să vă reclam la Partiid !

- Poți să scrii și la Poșta Emisiunii ! – la ascultă, măi tovarășele, ă! de faci pe șefu' de haită, că nu mi-amintesc cum dracu' te cheamă – *Țucu, Țuchi* – de săptămâna viitoare vii în producție ! Erai angajat pe post de dactilograf, las' că am angajat-o la voi pe fiică-mea – tovarășiei tale n-o să-i stea rău nici ca necalificat ! - De-acu' o să bei dimineața, la prânz și seara doar lapte, din ăla nu te mahmurești nici dacă fermentează ! Și curând o să-l iei după tine și pe nea Titi-Duru – unchiu-tău – să vă bateți joc de lume și p-aici – poate încasați o dată vreun pumn printre două coji de semințe să v-ajungă ! Na, ai aici decizia, se întoarse pe neașteptate pe călcăie grăbit să ajungă înapoi la zețarie, unde mai avea o vorbă.

Drumul înapoi l-au făcut în tăcere desăvârșită. Pe hol, unchiul era iarăși proțăpît la mijlocul acestuia, probabil într-o ediție revizuită a *comprimărilor* de azi-dimineață. Ca și atunci salariții erau în forfotă paroxistică pe culoar, încercând să salveze ce se mai putea salva în *următoarele cinci minute*.

- Ce faci, nepoate, așa repede ai terminat *munca de teren* azi ?... Altădată ținea cel puțin până la două !... spuse când nepotul fu la un pas să-i intre cu ochiul în arătătorul mâinii stângi.

Brațele îi căzuseră pe lângă corp. Continua să-i privească întrebător.

- Tovarășu' Țucleacu... pssst... tovarășu'...

---

* - *Make love, not war ! = Să facem dragoste, nu război !* → Deviză a hippyșoților americani în anii '50 – '60 ca reacție la războiul din Vietnam.

Își continuă drumul fără să se întoarcă.

- Cererea mi-a fost admisă... merg la școala de dactilografe... chiar dacă nici dosarul nu-l am prea bun... vă mulțumesc din tot sufletu' meu !... ajunseră în fază apoteotică șoaptele.

Fără nici un cuvânt, intră în birou și începu să-și strângă tăcut lucrurile personale din sertare, alături de arhetipalul tovarăș Rudi.

Sex & marxism

Lumina blândă a soarelui de după-amiază invadase de mult curtea facultății, când Aghir se așezase pe banca ce-i oferea o viziune de ansamblu asupra clădirii. Era o după-amiază molcomă de toamnă, ce nu amintea încă cu nimic de zilele mohorâte ce aveau să vină. Dincolo de grilajul instituției, perechi de toate vârstele străbăteau trotuarul cu pași mai mult sau mai puțin grăbiți. Câteodată, se zărea vreun pieton mai zorit decât restul care, cu fruntea adâncită în gânduri, nu avea răgazul să arunce nici măcar o privire fugară la minunata grădină ce se întindea până la esplanada instituției. La un moment dat, o pereche de îndrăgostiți se zăriră dincolo de grătile forjate. Băiatul se apropie fulgerător de buzele iubitei sale, dorind parcă să i le absoarbă cu totul. Fata zumzăi a protest râzând, dar în cele din urmă îl cuprinse de după gât, împingându-se cu piciorul în postamentul de zidărie al grilajului.

Aghir îi privea cu ochi critici, neamintindu-și ca el să fi avut vreo astfel de scăpare cu Nariana în nici unul din momentele din anul ce se scursese de când se cunoscuseră. De altfel, un imbold aproape profesional se trezise în dânsul la vederea scenei, căci în urmă cu trei ani, în primul an de facultate, fusese desemnat responsabil cu *morala proletară*, puterea lui întinzându-se și asupra studenților din anul II și III. Excesul de zel l-a îmboldit nu o dată să-și extindă investigațiile și asupra studenților din anul IV, aceștia neavînd curaj să-i conteste autoritatea, ca argument deloc de neglijat fiind și masivitatea investigatorului. Răzlețele întâlniri peste program cu studentele ce păreau a rămâne *nelămurite* la prima interpelare au fost luate ca atare, neexistînd nicicând vreun dubiu la adresa integrității *anchetatorului*.

Într-un rând, zelul de neobosit combatant împotriva reminiscentelor de *comportament mic-burghez*, l-au făcut să ia sub supraveghere, voluntar și selectiv, parcul din vecinătatea căminului unde domicilia. Într-una din zile, observase pe o bancă mai dosnică o pereche ceva mai apropiată decât ar fi fost cuviincios. De după boschetul de unde pândea ca un adevărat câine de urmărire, distinsese freamătul tănărului ce i se părea că are impulsul de a se apropia și mai mult de partenera sa. În acel moment – nu avea să-și ierte multă vreme asta – se apropiase fulgerător. Dacă ar mai fi așteptat puțin, poate ar fi fost martorul unui *flagrant*, prilej de teorie din marii clasici ai comunismului, pledoarie ce îi făcea atâta plăcere. Siderat, tănărul zvâcnise de pe bancă. Fără ocolișuri, cu *sinceritate comunistă*, îi explicase motivul pentru care îi deranjase, destăinuindu-le până și pînda din dosul boschetului. După câteva schimburi de replici banale, se depărtă demn, mulțumit că și în acea zi mai pusese o cărămidă la temelia moralității universale.

... guguștiucii de dincolo de gard se desprinseră din lungul lor sărut și, cu pași jucăuși, dispărură din raza sa vizuală.

- Bună! Aștepți de mult?

Era Sorana. Cursurile se teminaseră.

Se simțea ușor înfiorat de atingerea mâinii ei catifelate.

- V-au ținut mai mult astăzi ? Întrebă el formal.

- Da, *tovarășul* de marxism-leninism a hotărât să facă o oră suplimentară cu cei ce au rezultate mai slabe la această disciplină. Și am rămas voluntar încă câțiva, cei mai buni, să-i ajutăm în procesul de preparare !

Ultimile cuvinte le sublinie cu mândrie, mai ales pe acelea care o dovedeau o serioasă discipolă în ale învățăturilor iluștrilor bărboși.

Tăceau. Pentru că părea a nu mai fi nimic de zis. Soarele ajunsese la chindie. Amurgul aducea cu sine primele urme de înserare și o dată cu ele primii fiori răcoroși. Pe stradă își făcu apariția un camion hodorogit, al cărui carburator a pocnit de câteva ori, disturbând pacea locului. Apoi, liniște ...

- La ce te gândești ? Întrebă el, ca să spună ceva.

Meditativ, fata fixa esplanada instituției.

- Știi, Aghy, (se înfiora, ca întotdeauna, la auzul acestui alint numai *al lui*), stau câteodată și mă gândesc: oare poate fi adevărat ? Chiar așa, noi, urmașii celor ce au fost secole exploatați, să avem acum viitorul în mână, de noi să depindă, de noi și de eforturile ce le depunem pe *frontul* muncii și învățaturii – ca o societate mai bună și mai dreaptă să se instaureze pe planeta noastră ? Oare nu o fi o amăgire? Putea-vom noi să facem față uriașelor sarcini ce ne stau înaintea? Nu cumva exploatații de odinioară vor sfârși prin a se întoarce, aruncându-ne în situația în care am mai fost, dacă nu chiar mai rău decât atât ? Crezi că proletariatul va învinge ?...

Se zbârli tot, numai la vag schițata idee că exploatații de odinioară ar fi putut să revină la putere, aruncându-i în locurile lor de baștină, oprimându-i, numai pentru simplul motiv că îndrăzniseră să viseze mirifica *dictatură a proletariatului* ca pe o realitate. De altfel, în compensare, nu o dată se visase în ultimile luni stând la planșeta de proiectare din casa *lor*. Acolo, în nopți de nesomn, proiecta acea armă cu care aveau să fie înzestrate armatele frățești din *lagărul socialist*, spre a putea îngenunchea pe vecie canibalicul imperialismul. *Ea*, cu pregătirea ei umanistă, nu pricepea prea mult din schițele sale cotate. Dar privea fascinată, dând nu o dată indicații, entuziasmându-se copilărește, bătând din palme ori de câte ori el trăgea pe planșă câte o linie de forță. Atunci el, ostenit, se ridica. Dincolo de fereastră, zorii începeau să lumineze cerul. *Ea* îi punea acea mână catifelată pe braț, așa cum i-o pusese cu câteva minute în urmă. Iar el o strânge cu putere în brațe, sărutând-o asemenea tânărului ce-și sărutase în acea după amiază iubita, dincolo de gard. O ridică, și într-o piruetă amețitoare se îndrepta cu ea spre... spre...

... Se scutură viguros de viziune, căci nu era vreme de așa ceva. În acel moment, sarcina lui de bun comunist era de a da un răspuns cât mai clar, zdrobitor de elocvent, care să risipească orice temere a acestei fiice a proletariatului.

- Sory, își debită la rândul său alintul, Sory, cum poți pune la îndoială chiar și pentru o clipă capacitatea clasei muncitoare în alianță cu țărănimea progresistă de a cuceri definitiv puterea la orașe și sate ? Bineînțeles că vom face față ! Căci oricum, *alea acte este!* (sic!) Minunata lume comunistă va învinge, iar urmașii celor secole oprimați vor fi gata oricând ca, la chemarea Partidului, a intereselor de clasă, să dea o dublă – dacă nu triplă lovitură *dușmanilor poporului*, așa cum o cere cu înflăcărare tovarășul Iosif Vissarionovici Stalin! De altfel, eu am o armă...

Tuși încurcat. Era vădit că planul oniric încălcase flagrant drepturile celui al realității. Fata părea că nu-l mai ascultă. Lent, capul îi căzuse pe umărul oratorului, înfășurându-i gâtul în părul lung, precum al unei Fecioare Despletite. Mâna alunecă pe cracul pantalonului, tot mai sus, descriind câteva mișcări circulare.

Zvâcni speriat în picioare. La rândul ei fata revenise la poziția normală de șezut.

- Scuză-mă, sunt atât de obosită ! Știi, ora suplimentară m-a dat gata. Mi s-a părut mai grea decât toate.

- Poate că muncești prea mult, constată Aghir protector. Vrei să te conduc?

- Da. Cred că s-a făcut târziu. Cât o fi ceasul ?

*

Zilele următoare s-au întâlnit în același loc. De altminteri, de când se cunoscuseră, aici își dăduseră frecvent întâlnire. Câteodată o lua la pas prin oraș, oprindu-se la o cofetărie unde serveau câte o prăjitură ieftină, astâmpărându-și apoi setea cu un pahar de citronadă de câțiva gologani.

Astăzi, ca și atunci, tăcerea se instalase între dâșii precum un giulgiu greu de sfâșaiat. Într-un târziu, ea a fost cea care a rupt tăcerea :

- Știi, Aghy, am să mă mărit.

Ca și în acea seară, el s-a sculat precum împins de un resort.

- Ce? ... cum ...

- Da, am fost cerută în căsătorie. Este adevărat că-i cu mulți ani mai mare ca mine, da' cred că am să-l iubesc!

Independent de întunericul serii, pe retina lui Aghir păreau a irupe steluțe verzi-roșiatice.

- O, tu, tu - numai tu... și tu...

Erau singurele expresii tandre ce îi treceau în acel moment prin minte.

- Mda... plescăi ea constatativ. Știi, e vorba de băiatul *tovarășului prim* de la județeană de partid ce se află în orașul de lângă satul meu.

Din laterală, se auzi foșnetul timid al unui boschet aflat la nici douăzeci de metri de ei. Aghir simțea că tot sângele îi năvălește în tâmpie.

- Cară-te de acolo, idiotule, că nu un pumn - jumate de labă dacă îți dau, și mă vezi p-ormă cu un ochi toată săptămână !

Era Arthur Zenovie, responsabilul cu păstrarea *moralei proletare* pe anul IV, ce-l urmărise precum o umbră toată ziua.

- Tu nu vezi că nici nu am atins-o?

În fața argumentului zdrobitor, boschetul tremură pentru ultima oară, apoi se auziră zdupăituri grăbite. Ca o pasăre, umbra a sărit gardul destul de înalt, părând că ignoră cu totul sulițele ornamentale ale acestuia.

- O, tu, își reluă Aghir tirada. Tu - atât de pură, ca o peruzea ...

Ultimul neologism îl auzise la curs, când profesorul amintise materialele rare ce puteau fi folosite la procesele tehnologice. După părerea sa, și această piatră rară putea avea anumite întrebuințări, mai ales în industria aluminiului. În sala de curs se iscuse o adevărată furtună constructivă, discutându-se aprins despre posibilitatea extragerii aluminei din respectiva piatră.

- Ei, lasă, Aghy, nu e chiar așa ! Că doar nu era să mă dau neîncepută croampei ăleia ! Și oftă semnificativ.

Aghir o privea năucit de constatarea a cărei posibilitate nu-i trecuse niciodată prin cap.

- Știi, completă ea, alaltăieri, când m-ai așteptat aici... de fapt, se scuză, deși sunt tare la marxism, trimestrul ăsta am avut probleme. Și am rămas la *lămuriri* după orele de curs. Eram singură cu *tovarășul* profesor... și *tovarășul* profesor e celibatar, nu a mai avut timp să se și însoare, punându-și întreaga existență și putere de muncă în slujba proletariatului. Și ...

Aghir gemu ca un taur ținut prea multă vreme în staul.

- *Tovarășul* profesor nu a fost primul, mărturisi consolator. Mai întâi a fost *tovarășul instructor U.T.C.*

- Ce ne facem ? mugi el stins.

Fruntea lui Aghir se sprijinea acum în palmă.

- Zău nu știu... habar n-am !

Și, tăind nodul gordian în fața lipsei de posibilități, fata s-a sculat de pe bancă, depărtându-se cu pași repezi. A dispărut dincolo de poartă cu o clipă după ce ieșise din baia de lumină în care luna scăldase curtea.

În așteptarea cheilor

Cu un oftat prelung, tramvaiul se urni din fața refugiului cotind-o cu un scârțâit înnebunitor de osii demult neunse. După ce se asigură, trecu de partea cealaltă a străzii un tovarăș în prag de pensionare, scund și slab, cu obrazul rumen perfect bărbierit, cu o atitudine de continuă energică hotărâre prin gura-i veșnic pungită și ochii veșnic cășcați.

- Nu au sosit încă ? întrebă el ferm arncând o privire clădirii noi-nouțe din fața sa ce exhala un puternic și tonifiant miros de zidărie proaspătă.

Ceialți, de o vârstă nu prea depărtată de a lui, înclinară negativ din cap, după care îi dădură binețe.

- Or să mai întârzie mult ? Că uite, deja soarele s-a ridicat de o suliță, și i se simte dogoarea ! reluă burzului după nici cinci minute.

- Dom' le, că frumos e ! nu se putu abține după alte două minute, întorcându-se brusc spre ansamblul de locuit cu arhitectura stalinistă de o coloratură ușor gotică. – Mulți au mai dorit să se mute aici, înainte să primim noi repartițiile ! – Cât m-am luptat să obțin numai pentru noi repartițiile astea! Apropo, ieri când să plec spre casă, cine credeți că mă oprește în holul de la intrare ? N-o să ghiciți niciodată : Tusmaniu, maistrul de la echipa de forjori din Secția a IV-a ! - ,, - *Tovarășe Jegărdeanu, nu s-ar putea câte un apartament pentru mine, cumnatu' și sora mea în ansamblul de dincolo de Podul Mangalia ? Că tot sunt pe gratis, de la stat !*" - Auzi, domnule, nu unu – ci trei apartamente vroia țoapa, ca să-și strămute cu noi toată șatra ! termină de maimuțărit interlocutorul de deunăzi.

- Și ce i-ai zis, nea Emile ?

- Ce i-am zis ?! – ,, – *Uite ce e drăguță, destul a trebuit să-i suport pe tine și ai ca tine după ce în tinerețe am luptat în ilegalitate ca să fiți și voi oameni ! Acum, după o viață de muncă, vreau și eu să stau liniștit la pensie cu intelectualii mei, fără să vă mai văd mutrele ! Dacă îți trebuie spațiu locativ – n-ai decât să ț-i obții mai de la Podu' Mangalia în jos ! Sau, dacă poțtești, să te muți la casă veche, în locul vreunui burjui cu domiciliul actualmente la Poarta Albă ! În blocurile pe care le-a făcut Partidul, deocamdată o să ne mutăm noi !*"

- I-ai zis-o, nea Jegărdene – exclamă satisfăcut unul din grup.

- Să nu te reclame la Partid, își dădu timid un altul cu părerea.

- Ce faceee !? Numai să poțtească ! Dosarul lui de cadre e la mine ! Știai, domnule, ce trecut *nesănătos* are ?! Bunică-su a fost chiabur, chiar dacă ta-su mai șmecher a încercat să se *dea lovii*, făcând pe calicul ! Nu degeaba i-am bătut apropoul cu *case vechi* ! De asta ce mai spui ?! Am nas, domnule, eu am fost fiu de săraci, fără pic de pământ, că tata l-a bătut tot – simt repede mirosul de burjui !

- Tiii, nu știam că are un așa trecut... dacă știam, nu-l ajutam acu' patru ani să meargă la cursul de calificare de la Școala de Maiștri ! Tiii, domnule, ce m-a tras pe sfoară ! își afăci *autocritica* un altul.

Soarele se ridicase acum mai mult de o suliță, încingând atmosfera ce începea să devină irespirabilă.

- Nu mai vin o dată ? Cât au de gând să ne țină în soarele ăsta? reluă laitmotivul de început. Apoi, reîntorcându-se brusc spre edificiul din spatele său, zise cu înverșunare :

- Nu mai e nevoie să plecăm de aici cât om trăi! Avem de toate ! Uite, parcul este acolo, teatrul, cinematograful – și o grămadă de magazine de unde ne putem cumpăra orice! – Uite, până și o ceasornicărie !... - Da aia de acolo, dintre copaci - ce e ? Văd eu bine, sau...

- E o biserică...

- O biserică !?!... Și ce mai așteaptă ca să dea jos *porcăria* de colo ?! Lasă, să ne aranjăm întâi - că am să vorbesc eu săptămâna viitoare la Sfatul Popular – n-or să rămână

lucrurile așa ! După ce am *luptat* o viață întreagă, să respir tot *opiumul* cu care au *prostit* poporul ! - Rușine !...

Unul din grup își duse mâna la falcă murmurând :

- Ieri am fost la stomatolog... De abia poimîine mai am programare...

- Dar ce, ai probleme cu stomacu' ?... întrebă cineva plin de solitudine.

- Bună dimineața – ce *face* tovarășii ? întrebă jovial un tip solid, îmbrăcat într-o salopetă cu bretele.

- Bună dimineața, drăguță, da' ce așteptai ca să apari o dată ?

Una câte una, începură să parcheze primele camioane cu mobilier.

- Uite, răspunse celălalt, aici tovarășii *are* fiecare cheile de la apartamentele lor ! zise începând să împartă legături de chei tovarășilor care și le preluau nerăbdători.

- Ei, ce mai apartamente a mai construit Partidu' ! Când ne-or da și nouă repartiții la bloc ? întrebă ca pentru sine, cu o ușoară undă de invidie în glas.

- Dar mata nu gândești că noi, *intelectualii* Partidului, merităm *întâietatea* ? întrebă neobositul luptător întru repartizarea justă a spațiului locativ.

- Ba cum să nu, tovarășu', cum să nu ! își reveni celălalt prudent, gândindu-se că *întâietatea* ar putea fi un necunoscut cuvânt amenințător.

Și o luă grăbit înainte, începând să urce câte două trepte.

Tintirimul din Kladovo

Când întunericul a învăluit complet așezarea, cei doi prieteni porniră la pas, cu foarte mare prudență. Era mai bine să evite întâlnirea cu o patrulă militară, posibilitate deloc de neglijat, mai ales dincolo de fruntariile acestei ultime așezări de graniță, dincolo de care șipoteau apele Dunării.

Staționaseră cam o săptămână în mica localitate, atât locuitorii cât și șeful postului de miliție crezând că într-adevăr sunt doi tineri care, pasionați de piscicultură, doreau să-și petreacă o parte din vacanța de vară pe malurile fluviului. Nimic nu atrăsese atenția asupra-le, precauția de care dăduseră dovadă având efectul scontat. Ba chiar își lăsaseră bărbile să crească, precum doi novici în ale datului cu undița ce seara căzând frânți de oboseală, nu mai aveau vreme de pământ și lamă.

Localnicii adoptaseră chiar o atitudine protectoare față de ingenuitatea celor doi tineri alături de care, pe mal, rar se puteau vedea poposind câteva plăci ori roșioare, asta după o zi obositoare de stat în arșiță.

... În seara aceea se părea că Providența le ascultase ruga, oferindu-le o noapte întunecată, pe al cărei cer, încă din amurg, se îngrămădiseră mase compacte de nori. Era preferabil totuși să nu se producă una din acele averse rapide caracteristice verii, caz în care situația lor ar fi fost considerabil îngreuiată, dacă nu cumva într-o astfel de eventualitate ar fi trebuit să-și amâne planurile pentru altă noapte.

Trecuseră fruntariile așezării, ascunzându-se în micul crâng în care își puseseră atâtea speranțe în timpul elaborării planului. Gâfâind de emoția și corpolența care își spuneau cuvântul, Anton își urma prietenul care, cu pași elastici de linx, înainta fără aproape să răsuflă. La un moment dat, Mihai se aplecă răsuflet satisfăcut :

- L-am găsit, amice ! jubila șoptit. De dincolo de masca de verdeață, se vedeau lămurit țepii sârmei ghimpate. Tăie cu cleștișorul atâtea fire cât să aibă loc să treacă. În urma lui, prietenul său icni. Se înțepase. Îi dădu mâna, ajutându-l să se descurce.

- Când vom ajunge lângă Colesseum o să te pun la cură de slăbit! Acum n-am vreme ! Hai !

Era cât se poate de fericit, întrucât la nici douăzeci de picioare undele fluviului clipoceau îmbietor. Până în acel moment, totul mersese ca pe roate. Iar ploaia, putea să mai aștepte.

Înaintau cu salturi scurte și dese, ca pe unul din câmpurile de instrucție unde își făcuseră armata. Vântul începuse să sufle cu forță destul de mare, involburând apele și creând spărturi între nori prin care luna apărea în scurte răstimpuri.

- Staaaai ! Cine e ?

Încremeniseră. La o distanță nu prea mare, soldatul, care nu-i văzuse, a simțit totuși mișcare și, crezând că i se apropie schimbul, executase somația regulamentară.

- Am apreciat greșit distanțele între posturi și ora ! După cum somează santinela, se pare că e momentul când se schimbă garda !

Într-adevăr, ostașul a mai privit o vreme în direcția lor, descumpănit. Se înșelase. Nu se apropia schimbul.

- Trebuie să ne grăbim, mai șuieră Mihai. E douăsprezece și opt minute. Peste poate nici un sfert de ceas, s-ar putea să ne trezim pe cap cu vreo duzină de militari !

Își reîncepură salturile, mizând pe faptul că, plictisită de așteptare, santinela privea în altă parte.

- Stai că trag ! țipă aaceasta ascuțit.

Un foc răsunător de armă tulbură întunecimea nopții. Dinspre laterala stângă, se auzeau pași grăbiți. Fără nici o precauție, fugeau acum spre apă, unde se aruncară fără întârziere.

- Stați ! se auzi o voce cavernoasă și autoritară.

Înaintau precipitat, în salturi dese și lungi.

- Dumnezeii mamilor voastre de derbedei !

Un foc de pistol fu slobozit în văzduh.

- Ei lasă !

Știau ce înseamnă această amenințare. O dată capturați, un lung intinerariu martirizant ar fi început prin pușcăriile regimului. Din facultate ar fi fost exmatriculați fără drept de apel. După poate ani grei de închisoare, nu și-ar mai fi găsit nici un rost.

- Schimb, pentru imbarcare în șalupă—începeți!

„ *Suntem pierduți !* ” reflectă Anton gâfâind. Lipsa de antrenament fizic își spunea nemilos cuvântul. Fascicula puternic al reflectorului instalat în ghereta santinei îi reperă ca pe o scenă de teatru.

Motorul șalupei a hârâit de câteva ori, ca și cum ar fi vrut să pornească. Se înecă într-un icnet surd.

- Avădanei, tună vocea cavernoasă, ce ți-am spus eu în după-amiaza asta să ai grijă de motor ?!

- D-apăi l-am meșterit, să trăiți, *tov* maior, da-i vechi și iar s-o gripat. Spunea *tov* colonel că mîni ni aduci unu' nou, răspunse cel interpelat, „uitând” să refacă contactul dintre baterie și motor, pe care tot el îl întrerupsese.

- Ce tot vorbești, nepricopsitul, când tu ai pactizat cu dușmanu' ! L-ai stricat intenționat !

- Ba nu, *tov* maior! Da'... – *Irrra*, m-am și curentat...

- Gura ! Schimb, încărcăți ! Ochiți ! Foc !

Zeci de arteziene minuscule țîșniră departe, în fața lor. Era aproape cu neputință ca și un recrut după prima instrucție a focului să ochească chiar atât de prost. *Mecanicul de bord* își reglă arma la *foc cu foc* și, părând că ochește concentrat, „încărca” pistolul-mitralieră după fiecare proiectil scuipat, azvârlind astfel jumătate din încărcatura ucigașă a sectorului în țărâna.

- Mai grupat, gașcă de nătărași ! Sau vreți să-i împușcați în avanpremieră ?

Ofițerului i-a trecut un moment prin cap să facă un apel prin radio-locuție spre a i se trimită un elicopter în sprijin. Dar realizează cam ce ar fi zis cei de la conducerea garnizoanei dacă aflau că este solicitată o piesă de aviație destinată distrugerii tancurilor și infanteriei, în scopul mitralierii a doi puștani ce încercau să voteze cu piciorul.

În acel moment, fascicula reflectorului începu să se diminueze, semn că își intrase în drepturi economia de electricitate aproape întotdeauna intervenită în acel moment din noapte. Precum o lanternă cu bateriile epuizate, își diminuează lumina din ce în ce mai mult, până ajunse la puterea câtorva zeci de lumânări.

- Ochiți mai grupat ! urlă ofițerul exasperat de lunecarea irezistibilă a fugarilor.

Gloanțele despicau în continuare la o distanță apreciabilă apele fluviului ce se pregătea de furtună.

- Anton, să înotăm puțin în aval ! hotărî Mihai. Astfel, aveau să deruteze ținta trăgătorilor care, începând să aprecieze distanțele, îi încadrau din ce în ce mai aproape.

Obsedant, motorul ambarcațiunii dădea în continuare rateuri, în tentativa nereușită de a intra în funcțiune. Păreau să fi trecut mulțime de ore de când se aflau în apă. Pierduseră noțiunea timpului.

- Hai, Anton ! Să înotăm puțin circular ! Altfel ne vor nimeri !

Încurcați, soldații încercau să facă o nouă apreciere de distanță. Gloanțele loveau iarăși mult prea departe.

- Ah, adunătură de neputincioși ! O să-i scăpăm ! Dați-mi o armă, spuse surescitat.

Mecanicul de bord o oferă generos pe a sa, reîntorcându-se la șalupa buclucașă. Ofițerul ochi cu grijă, apoi apasă pe trăgaci. Se auzi un declic. Sectorul era gol...

- Cine dracu' te-a băgat în compania mea ?! urlă trântind automatul de pământ, smulgând imediat arma altui soldat.

- *Bascrisu', anafura și crușea mă-ti di nelegiuit... sărmanii copchii...* murmură soldatul.

Un evantai de gloanțe despica îngrijorător de aproape apa.

- Înapoi, în amonte ! strigă Mihai.

Plescăi apa de câteva ori dar, întorcând capul, își observă prietenul rămas în urmă.

- Mihăiță... nu mai pot... du-te... salvează-te... eu rămân aici... murmură celălalt extenuat.

Disperat, s-a întors spre el din câteva zăbateri de braț, cu riscul de a fi nimerit.

- Hai, Anton ! Doar un mic efort ! Vom ajunge *acolo*, ai să vezi ! Ne vom continua studiile, ne vom trăi tinerețea, totul va fi bine ! Hai, omule !

Toate aceste încurajări necesită un efort îndoit, căci era mult mai economic să înnoate, decât să calce apa în scopul menținerii la suprafață.

Celălalt părea la capătul puterilor. Resemnat, cu figura destinsă, se pregătea să se lase înghițit de ape. Un alt mănunchi de gloanțe ridică câteva arteziene la doar câțiva centimetri de ei. Lui Mihai i se păru chiar că un proiectil îi mângâie ceafa, înainte de a se cufunda în adâncurile fluviului. De pe mal, rateurile motorului se deslușeau din ce în ce mai stins.

- Nu pornești, tov maior ! se auzi din depărtare vocea plângăreată a *mecanicului de bord*. Lumina reflectorului pâlise cu totul.

- Luați-l pe nebunu' ăsta de pe capul meu ! răcni din nou ofițerul. – Nici sectorul acesta nu are cartușe ! Acum două seri când eram O. S. R. pe unitate – i-am dat să-mi facă cizmele spunându-i să le cremuiască egal pe toate părțile – și mi le-a văxuit și pe dinăuntru ! L-am bătut cu toate gardurile și tot degeaba ! - Cară-te dracului de aici, că fac o crimă ! ...

- Deh...

- GURA !!!

- Agață-mi-te de curea ! strigă îngrozit de perspectiva de a i se epuiza și lui forțele. Nu așa! Mai puțin strâns! Așa!

- Nu mai pot... șoptea celălalt ca pentru sine. Da, da... nu...

Înnota cu vigoare renăscută, țintă spre malul eliberator. După câteva minute, împușcăturile din ce în ce mai surde își trimiteau jerbele ucigașe mult în spatele lor. Din acel moment, era foarte puțin probabil să mai poată fi nimeriți. Mâna lui Anton i se încleștă dureros pe coapsă. Apoi strânsoarea reveni la normal, nedesprinzându-se însă de singura posibilitate de salvare.

Mihai se agăță viguros de mal și, într-o încordare supremă, se cățără pe mica ridicătură a acestuia, cu prietenul pe care îl prinsese de subsuoară. Epuizat, rămase câteva clipe în genunchi, răsuflând sacadat.

- Ei, spuse când cavalcada cordului se mai domoli, ai văzut că nu te-am mințit ? Tot spuneai că...

Pe o rână, cu ochii larg deschiși, prietenul său fixa a reproș cerul neîndurător. De pe o sprânceană se formă un strop mare de apă, care i se prelinse apoi din ochi precum o lacrimă uriașă. În dreptul tâmpiei, părul precum abanosul se pigmentase în sângeriu. Pe omoplat, cămașa avea o mică gaură, de jur-împrejurul căruia sângele formase o pată palidă.

- Ați făcut în noaptea asta o plimbărică cu concert, da' a meritat ! izbucni santinela sârbă în râs din spatele său. – Când am intrat eu în post, recitalul era în toi ! Să nu te sperii, chiar dacă Pământul este oval, nu ai ajuns înapoi, ci în localitatea sârbească Kladovo. Mama mea e româncă, și de la ea știu limba. - Ați avut noroc! Alții, cărora le-a căzut steaua în fluviul ăsta blestemat, odihnesc acum într-un cimitir făcut special pentru dânșii, în afara satului. În ultimile patru luni, cred că s-au găsit cel puțin trei cadavre în grătarele hidrocentralei ! Slavă Domnului, voi ...

Zâmbetul soldatului se crispă. Cu ochi goi, cadavrul continua să fixeze cu încăpățănare cerul. Printr-o ultimă spărtură de nor, luna își mai făcu o dată apariția. Apele fluviului erau din ce în ce mai neliniștite. Vântul se oprise. Primii stropi de ploaie le biciuiau fața.

-Iartă-mă... murmură militarul descoperindu-se și facându-și Semnul Crucii.

Se aplecă, închizând ochii mortului cu un gest ca de dezmierdare. Apoi a cuprins mâna celuilalt viguros, cu un impuls mai mult latin decât slav. Dinspre țăriile văzduhului, un fulger despică negura zorilor, urmat de un tunet violent. Reflectorul de pe malul opus trimise pentru câteva secunde un fascicul puternic, semn că economia de electricitate luase sfârșit. Militarul își scoase mantaua, punând-o protector pe umerii celui care cu ochi înlăcrimați, fixa mai departe cadavrul.

- Chem să te ducă la corpul de gardă. Ești learcă, și a mai început și ploaia. Or să vină băieții să-l ridice și, pe cuvânt de cinste, va avea o înmormântare creștinească, așa cum dorim amândoi. Hai...

Santinela bătu conform consemnului în conducta metalică pe post de toacă. Precum dangănetele îndepărtate de clopot, alte bătăi se auzeau din ce în ce mai stins, până ce îi răspunse cel mai sonor, acela aflat chiar în fața subunității de apărare.

*

---

* O. S. R. → Ofițer de Serviciu pe Regiment

La fiecare trei ani, localnicii micului sat riveran Dunării se obișnuiseră cu apariția străinului care, fără să ceară găzduire nimănui, intra direct în curtea micului țințirim amenajat anume pentru înhumarea fugarilor români ce își găsiseră moartea în apele fluviului, în încercarea disperată de a-și dobândi libertatea. Străinul plătea cu această ocazie o femeie ce avea îndatorirea ca în fiecare duminică dimineața, după liturghie, să curețe și să îngrijească unul din mormintele cimitirului.

Într-un rând, omul se interesase la atelierul de monumente funerare al satului în vederea confecționării unei cruci de mormoră. Renunțase, probabil cu gândul de a nu disturba simplitatea austeră a necropolei. Totuși, la fiecare vizită cerea confecționarea unei cruci noi de lemn, generos geluite, pentru a rezista mai temeinic intemperiilor celor două ierni cât avea să vegheze mormântul.

Acum, ca și în alte dăți, intrase direct în cimitir. Aplecat de asupra mormântului, smulge câteva buruieni, după care a aprins un snop de lumânări în candela de lângă cruce, precum și pe mormintele învecinate.

Cu un pumn de pământ, se îndreaptă spre undele fluviului, împrăștiindu-l. Apoi intră în apă, de fiecare dată din același punct de pe mal. După ce se zvântă, se îmbracă și, fără a arunca nici o privire spre malul opus reintră în țințirim, unde se asigură că nu s-a stins nici o lumânare. După o ultimă dezmierdare a țărânei în semn de rămas bun pleacă, luând-o pe șosea înapoi, nu înainte de a reînoi suma datorată celei ce îngrijește mormântul. Doi țărani cu sapele pe umeri îl urmăresc cu privirea, până când străinul se topește în depărtarea zărilor.

Superlativele fericirii

*Eram o fetiță mică și hazlie provenind dintr-o familie echilibrată. Mama a avut fericirea să mă aibă într-o frumoasă zi de iarnă, pe când avea 22 de ani, din dragostea ei sinceră cu tata a cărei soție mai apoi a devenit. Era o femeie cu o figură deosebit de blândă și, așa cum stătea în jilțul pe care îl moștenise din copilărie, părea o **Mona Lisa** în serile molcome de iarnă, așa cum privea profilul sfinxic al tatălui meu care, învăluit în nori denși de fum de țigară, lucra la biroul său.*

Tata era un bărbat modern și nu se amesteca în educația mea. Fratele lui, unchiul meu, îi explica mamei în acele lungi seri cum că bătaia poate ostraciza un copil pentru tot restul vieții, în timp ce din când în când făcea cu degetul yâmbind dulce fratelui meu care cu ochii lui senini și expresivi căuta ceva care să poată fi deșurubat în voie, optând adesea între cptoiful Mișu și aparatul de radio. Când le-a terminat pe amândouă de deșurubat, a trecut la cele două biciclete din podul blocului pe care tata ni le cumpăraseră dintr-o chenzină, prefăcându-le în piese de schimb.

*Pe când aveam 9 ani, mama a fost chemată pentru prima dată la școală pentru că am spart un geam. În timp ce dânsa expunea profesorului teoria mkarentistă a neostracizării copiilor, și cum că un copil trebuie permanent îmblânzit prin nenumărate dovezi de afecțiune maternă și paternă profesorul, bătăran bigot și profund retrograd – a întrerupt-o necuviincios spunându-i că **bătaia e ruptă din Rai**. La relatarea indignată a mamei, unchiul meu a liniștit-o replicându-i ca **profesorii au prostul obicei de a-i deranja cu fleacuri pe oamenii muncitori și onești, care stau de dimineața și pâna seara la serviciu. Se vor liniști ei...***

*Pe la 11 ani tata a fost chemat la școală pentru că bătusem zdravăn o fetiță care mă călcase în timpul orei de matematică pe când eram atentă la diagramele **Euler-Ven** din care nu pricepeam o iotă, dar pe care le priveam fascinară. Acasă mi-a aplicat o de aia ruța din Rai, de am văzut stele verzi. Numai unchiul meu ale cărui tâmple se grizonaseră puțin, în pauzele când nu-i făcea fratelui meu cu degetul care evoluând asalta de acum televizorul – îl atenționa de greșeala pe care o comisese – mai ales că sunt fată. – În loc de procedeu pe care îl folosea fără o consultare prealabilă, mai bine – cu mult tact – mă scotea la Băneasa de pildă, unde căzând **în transă** în fața naturii înșorite – **m-ar fi îmblânzit fără doar și poate**. – Tatăl meu, ateu convins – a refuzat.*

*Pe la 13 ani mama și tata au fost chemați împreună la școală, din motive de precocitate- profesorii susțineau că **băieții se sărută cu nerușinare între ei chiar și în timpul orelor**, toată beleaua, **păsă-mi-te**, venind de la mine. Tata s-a înnegrit la față murmurând tot timpul cu emoție și efuziune - „ **fetița mea mea, tocmai fetița mea**”. Mama, foc de supărare, a repezit profesorul. Numai unchiul, cu nelipsitul lui calm, a propus convocarea unui consiliu de familie pe durata căruia a făcut tot timpul ștregărește cu ochiul, cu scurte pauze. - „ **Îi va veni ei mîntea la cap**” - a zis el la sfârșit făcându-mi părintește cu degetul, după care mi-a strecurat pe nevăzute 100 de lei în buzunar. - „ **Nu trebuie să o înrăim**” – a murmurat la plecare tatălui meu la ureche, în așa fel încât eu să nu aud.*

*Și într-adevăr, mi-a venit. După câteva luni m-am îndrăgostit cum numai la 13 ani te poți îndrăgosti. Prietenul meu, care avea 25 de ani îmi recita pe înserat, pe aleile parcurilor, versuri din Eminescu și Bacovia. Sumele unchiului meu au sporit. Mama adoptase o politică de neintervenție. Tata își reluase profilul sfinxic. Inspirată de profilul lui am început să fac poezie, iar după câțiva timp mi-am dat seama că toate rezultatele vieții mele duc spre acest ideal, pe care eram hotărâtă să îl ating. Prietenul meu mi-a dat ideea că dacă vreau să ajung să realizez ceva, să-l caut pe **Boema**. La întrebarea mea cine mai e și asta, mi-a răspuns că este un vechi amic al său, scriitor de factură **neo-non-arhaic-post-modernistă**. Drept care ne-am apucat să batem toate crășmele și cafenelele, după care reamintindu-ne că suntem în secolul XX am luat la rând barurile și discotecile. Dar **Boema** era de negăsit. Într-o seară, prietenului meu i-a venit inspirația genială că degeaba ne căznim noi și îl căutăm de atâta vreme când cine știe, **Boema**, care avea chei la toate ușile prietenilor săi, atât le era de intim*

– o fi chiar la el. Dar nu era nici la el. Înainte de a ajunge însă la concluzia asta, am căutat prin toate colțurile casei, căci **Boema** – după spusele prietenului meu – era un tip tare șugubăț. Pierzând și ultimul tramvai din acea seară, am dormit la prietenul meu.

Pe la 14 ani, părinții au fost chemați iarăși la școală, profesorii jeluindu-se că m-au prins fumând în toaleta băieților. La această întrevvedere a asistat și unchiul meu, care la ieșirea din instituție mi-a strecurat cu 20 de lei mai mult ca de obicei – probabil spor de țigări.

Pe la 15 ani s-a adeverit prima previziune a unchiului meu. După ce la **Poșta Redacției** de la reviste **Stele pe Cer** mi s-a răspuns să mă apunc de altceva, poate „**ambalat ambalaje**” – profesorii s-au plictisit să îi mai tot cheme pe părinți la școală. Cu ocazia aceasta s-a împlinit și cea de a doua previziune a unchiului meu, căci în calitate de tânără femeie în curs de seriozizaream anunțat-o pe mama că în curând va fi bunică. Reacția a fost imprevizibilă: a izbucnit într-o criză de bucurie vecină cu isteria. Tata a început să plângă; apoi să rătădă; și iar să plângă, ținând-o în astfel de alternanțe vreo două ceasuri până când a obosit și a rămas așa. Unchiul era încântat că va fi străunchi.

Prietenul meu la aflarea veștii că în curând ar putea să o aibă pe mama de soacră a tremurat cu întreaga profunzime-i caracteristică și s-a însurat. Dar nu cu mine.

Zdruncinată de prima înfrângere grea provocată de un om atât de sensibil, am plecat pentru câteva zile la mare ca să mă refac. Într-o seară, pe faleza din Mamaia, un tânăr brunet cu accent persano-mesopotamian m-a întrebat cât este ora. După jumătate de oră de plimbare braț la braț am ajuns la concluzia că dragostea noastră este ancestrală, și că ne iubim la nebunie. I-am destăinuit necazul meu, iar el mi-a răspuns că dragostea trece peste prejudecăți. A doua zi nu l-am mai găsit în cameră. Am început să-l caut pe sub pat, covor, în baie, dulap și alte obiecte de inventar, așa cum odinioară îl căutasem și pe misteriosul **Boema**. Și nu l-am mai găsit niciodată. Cine să-l fi răpit? Unde să se fi pierdut? Am anunțat **Poliția**; l-am dat la **Pierderi**; la **Restituiri**; la **Ora exactă**, la **Starea vremii** – unde să îl mai dau?

În toate acestea o bănuiesc amestecată pe vecina mea de scară, Stela, cu care am fost pentru puțină vreme prietenă cândva. Și fiindcă nu am mai vrut să-i ofer prietenia mea a început să privească cu ochi de gelozie toate succesele mele din domeniul vieții material-spirituale. Am spus și asta la **Poliție**.

Acum figura blândă a mamei a trecut în lumea științifico-fantastică. Nepețelul se înțelege bine cu bunicul. Din când în când, tataia îl privește cu ochi melancolici, apoi începe să rătădă. – Și ce năzdrăvani sunt amândoi! Zilele trecute bunicul a dat o ciocolățică nepoțelului fiindcă de deștept și precoce ce e, i-a scos lentilele de la ochelari, iar el i-a căutat vreo trei ore prin casă fără să-i găsească. Unchiul meu spune că îmi seamănă leit și, în serile molcome de iarnă, propăvăduie că într-o zi superioritatea educației makarentiste va înlocui definitiv celelalte metode retrograde.

---

* **Makarenko Anton Semionovici** (1888 – 1939) – pedagog și scriitor sovietic, fondator al principiilor educației comuniste.

Simple formalități

- Și zi-i, chiar așa a spus tovarășul Sbirliu ?

Era emoționat și se împurpurase, fiindcă niciodată nu primise o gratulațiune atât de directă, furnicătoare și plenară ca aceea. - „ **Fin spirit de observație, profil ce emană seriozitate, intransigență, consecvență, loialitate...** ”

Celălalt tocmai își făcea pauza de efect. Cu mimica omului nervos al cărui adevăr apodictic este pus în mod ofensator la îndoială.

- Ți-am vorbit eu vreodată despre cai verzi pe pereți, nea Tăsică ? Întrebă cu glas înneacăcios.

Flatatul se sprijini reflexiv cu bărbia în palmă. Într-adevăr...

- Hai, bre – ce mi te codești aici de trei zile ? destabiliză cu un brânci poziția celui alt. – Că uite - e a treia zi când vin la dumneata să duc *muncă de lămurire* ! Ce dracu' – e chiar așa de greu să semnezi cererea de colaborare și apoi să ieși și dumneata ca omu', acolo – câteva sute de lei în plus pe lună ? Ce, e de acolo !? Că de n-ai fi mata, ar fi fost altu' ...

- Așa ?... făcu neofitul în ale sicofantismului, uitând că parcă până atunci fusese ales ca unul dintr-o mie, în baza calificativelor generos atribuite : - „ **Fin spirit... intransigență, consecvență, loiali...** ”

- Păi sigur ! Da' ce crezi, dacă m-aș fi dus la nea Pasvante de la parter să colaboreze dânsul să dau informații despre dumneata – crezi că s-ar fi izmenit atât ? Zău, mă, nea Tăsică (luă o mină dezgustată) – ești copil !

- Așa ...

- Păi da, totul nu e decât *de formă* – așa a spus și tovarășul Sbirliu. Trebe' și blocul nostru să figureze pe schemă la rubrica **informatori Organe**, și cum eu sunt mai vechi în *colaborare*, m-a rugat să mai caut pe încă cineva, că e musai să existe doi pe scară, să fim și noi în rândul celorlalți. Eu te-am alea pe Țăneasa. Dânsul ți-a controlat dosaru' și a spus că e o mică p'oblemuță, că tatăl dumitale a avut pe vremuri tiribombă la Moși – dar îți radiază dânsul pata neagră din fișă, că te-a văzut în treacăt și și-a dat seama că ești om serios și de încredere.

Pentru câteva clipe se așternu iar tăcerea. Celălalt încă mai reflecta.

- Hai, mă nea Tăsică, ce dracu' – nu auziși ? izbucnește celălalt volubil, dându-i o energică palmă prietenească pe spate. – *De formă* numai ! Și după ce semnezi, poimîine mergem la tovarășul Sbirliu, semnezi și contractul de colaborare și știi dumneata, câteva vorbe bune despre Organele noastre – *de formă*, acolo – și cu asta basta ! Nu înțelegi, de dragu' schemei – ca să fac un *spirit de glumă* !

Rădea hârăit. Se înecase cu fumul de țigării. Celălalt semnă.

- Așa, măi nea Tăsică, că și tov Sbirliu se mira : - „ **Măi tovarășele – nu mai mi-adici o dată cererea aia de colaborare semnată ?** ” - E, uite că acum i-o aduc. Mergem împreună. Poimîine. Vin să te iau pe la zece.

- Și cu serviciul cum fac ?

- Lasă, domnule – nu mai contează o zi lipsă la un om cu *valoarea și pregătirea dumitale* ! Îi spune „ *învoire în interes de supraserviciu* ”. Că doar acum ești și dumneata în rându' lumii ! – Ce, dacă la noapte se declară război și te cheamă la regiment – te reține serviciu' ?! Așa ! Acum te las. – Pe poimîine, nu uita – la zece !

*

- *Pentru patrie*, nea Tăsică, nu uita – *pentru patrie* o faci ! Partidul o cere !

Inexplicabil, celălalt suferise o recădere de tonus tocmai aici, în anticamera tovarășului Sbirliu.

Impasibilă, în colțul ei, dactilografa își vedea mai departe de treabă. Din când în când, indivizi încruntați intrau în biroul ofițerului, cu pași înecați în covorul roșiatic, mișos și

fonoabsorbant. leșeau de acolo cu mutre și mai crunte, ca și cum pe capul lor ar fi căzut însărcinarea de a stârpi întregul rău teluric, chiar în acea zi.

Într-un târziu, soneria de pe masa dactilografei țârâi prelung. Abandonând instantaneu claviatura mașinii de scris, femeia se ridică precum un automat.

- Tovarășul Precuț este rugat să intre, zise ea impersonal, înainte ca degetele să i le lipească iar de tastatură.

- Mă duc, nea Tăsică, stai aici – n-o să țină mult...

Intrase.

... i se părea bizară *colaborarea* asta subită și zeloasă împotriva vecinului Pasvante, cu care amândoi jucaseră nu o dată interminabile partide de table în fața scării. Chiar dacă zisa *colaborare* era o simplă formalitate întregitoare a cine știe cărei *scheme* care la rândul ei făcea parte dintr-un *întreg*, cum ar fi fost organigrama de care se folosea Organele pentru supravegherea tuturor cartierelor orașului în scopul protejării de *influențe nefaste* ce ar fi afectat interesele superioare ale națiunii socialiste. Dar chiar așa, tam-nisam să mergi la sediul Organului să dai în gât pe unul pe care deși nu-l cunoști prea bine, dar în a cărui companie nu te simți deloc rău – i se părea ...

Prietenul era iarăși lângă el. Afabil. Nici nu-l auzise când se apropiase.

- Gata, nea Tăsică ! Intră ! Nu uita, dom'le, o mică formalitate, o semnătură, câteva întrebări – și basta ! Curaj ! *Pentru patrie, dom' le, pentru patrie !*

Bobocul în ale delațiunii se urnise, târându-și espadrilele prăfuite, cu o mină descompusă pe care secretara nu ar fii știut dacă să o atribuie emoției, sau lipsei de fermitate a celui care deși chinuit de necesități – încearcă să amâne cât mai mult intrarea în incinta vespasienei din fața sa, al carei dampf pestilențial îl percepe.

- Dacă e pentru patrie ...

În fața lui, un individ trona marțial la un birou masiv și cenușiu ca și chipu-i colțuros. Noul-intrat ghici pe figura sa paloarea nopților de nesomn citită și pe chipul eroilor comuniști mișunând în piesele de profil date cu dărnicie la televizor – întotdeauna la post, pentru care familia, viața personală, fericirea proprie erau noțiuni abstracte, existența lor fiind intrinsec legată de vegherea la clădirea în bune condițiuni a mult-visatei *lumi mai drepte și mai bune*.

- Pofțiți, tovarășe, luați loc.

Luă.

- Numele și *pronumele*.

Timpul afectat formalităților i se paru o veșnicie. Conștiincios, insul din fața sa albăstrea pătrățelele de pe ceea ce părea a fi un formular – cu o ortografie și caligrafie cu totul personale.

- Deci, ca să intrăm în fondul problemei – trebuie să luați la cunoștință despre controlul de rutină efectuat de lucrători ai Ministerului, precum și de cele constatate de aceștia la fața locului. Acesta este **procesul verbal de constatare** – îi flutură în față o coală dactilografiată. Desigur că sunteți de acord cu cele constatate și de aceea vă rog să semnați.

Se supuse docil.

- Cu privire la cererea dumneavoastră de colaborare trebuie să știți că a fost aprobată, atrăgând între părți următorul **contract de colaborare**.

Îl semnă.

- Conform **Regulamentului Interior** al Instituției, datoria colaboratorului cât și a ofițerului de legătură este de a nu dezvălui conținutul discuțiilor purtate. Încălcarea confidențialității acestora de către colaborator se sancționează cu închisoare de la șase la doisprezece ani – conform articolului și paragrafului din **Codul Penal** ce pedepsesc atentatul comis împotriva **secretului de stat**. Instituția noastră își ia angajamentul de protejare a anonimatului colaboratorului, nedivulgarea identității acestuia ori a altor date personale ce ar putea duce la deconspirarea sa.

Messa părea a fi luat sfârșit. Se ridică.

- Dar...

- Tovarășe, vă felicit și vă urez succes în activitatea informațională ce va sprijini *organele* noastre în munca de depistare preventivă a infracțiunilor ce pot afecta armonia societății noastre socialiste.

leși buimac.

- Ei ? Îl întâmpină amicul la ieșire.,

- ....

- Tovarășe Precuț, interveni dactilografa – vă roagă *tovarășu'* să mai intrați numai pentru două clipe.

Rămas singur, aproape că se prăbuși în fotoliu. De data asta secretara îl privea cu insistență, ca pe un elev ieșit din sala de examen, pe a cărui figură impenetrabilă nu se poate citi verdictul în curs de formare al examinatorului.

- Gata, mergem, reveni amicul euforic, cuprinzându-l tandru de braț, ca un soț ce-și ridică consoarta semileșinată din anticamera cabinetului stomatologic. Uite aici chitanța dumată : avem câte o mie de luat.

Un etaj mai jos, privi îndobitocit cum casiera îi numără neverosimil de repede zece bancnote silinii, ce reprezentau jumătate dintr-o leafă. I le depuse grăbită în palmă și, fără a privi, închise zgomotos mica ferestruică a ghișeului.

- Ai văzut mă nea Tăsică, ce ușor a fost ? Ce repede se câștigă un ban cinstit când aici totul *pentru patrie* ? – Nu a fost decât o chestie de plan : doi pe scară ca să fie cel puțin două semnături la o adică – și măcar un infractor. E clar acum că nea Pasvante n-a fost cuminte : valută, femeii care intră la dânsul ca la policlinică... dacă nu-i adevărat, Organele îi clasează dosaru'. N-a știut, n-a văzut – nimeni n-a zis nimic. Dacă e – treaba lui. Așa se trăiește în ziua de azi ! Că parcă mata ai și o fată de băgat la facultate, nu ? Trebuie să te *descurci* !

Își puse portofelul repliat la spate nu înainte să numere încă o dată negustorește cele zece bancnote silinii, după care o luă cu hotărâre înainte.

Niște inconștienți...

Ziua luminoasă de iunie adusese o notă proaspătă întregii naturi, dând o tentă plăcută chiar și pardoselii cenușii de beton a curții ce se zărea dincolo de fereastra punctului de control unde câteva femei între două vârste așteptau cu inimile pline de speranță schimbarea sorții profesionale prin inaugurarea cursului ce aveau să-l înceapă astăzi. În așteptarea momentului când avea să sosească delegatul de la întreprinderea de profil de care aveau să aparțină, se mulțumeau să contemple imaginea înaltă și albastră de dincolo de geam, care le strecura timid temeri favorabile despre o viitoare existență mai bună. Câteva fumau afară, în fața ușii, discutând banalități, singurele subiecte potrivite în acel moment fiind cele ce în mod obișnuit sunt prolix, căci tuturor le zbura oricum gândul la cu totul altceva decât ce spuneau în acele clipe.

Afară un vânt molcom și călduț tocmai începuse să adie, făcând să fremete ușor crengile impozantului castan ce-și profila imaginea pe unul din zidurile gălbuie ale pavilioanelor- depozit. - „Vine domnu' inspectoru !” irupseră ele în încăpere, precum niște școlărițe ce mai rămăseseră la o parolă pe coridorul liceului mult după ce clopoțelul sunase începerea orelor.

În încăpere se făcu liniște desăvârșită. Toate stăteau acum cumiți pe scaune cu caietele pe masă. Una mai zeloasă își ascuțea de zor creionul.

- Bună ziua, doamnelor ! Sunt inspector Vespasian Brezovie, din partea I. A. E. M. T. V. - adică Institutului de Asigurare a calității Elementelor Mobile cu Tracțiune Verticală.

Cu un rictus al fosei nazale își potrive ochelarii impunători pe urechi, aruncând asistenței o privire scurtă și evocatoare. Până la urmă și-i scoase, purcedând a și-i șterge cu batista, continuând a arunca priviri fioroase de miop viitoarelor discipole în ale manipulării liftului.

- Doamnelor, încep dânsul direct când termină operațiunea – scopul cursului ce-l veți urma din acest moment este învățarea manipulării *corecte* a unui ascensor. Și spun *corecte*, doamnelor, întrucât meseria ce vă pregătiți a o îmbrățișa este o meserie frumoasă, dar nu ușoară – cel puțin din punctul de vedere al mentorului aflat aici, în fața dumneavoastră.

Pentru domane urmă un moment de nelămurire: în fața lor se afla doar domnu' inspectorul, ele nezărindu-l și pe *mentor*. Una din ele ridică timid mâna :

- Nu vă supărați, domnu' inspectoru', nu ni-l puteți prezenta și pe dânsul?

Era pură curiozitate feminină. Și puțină cochetărie. Spera ca și celălalt să fie un tip la fel de prezentabil și suplu, chiar dacă complet alb și în pragul pensionării.

- Pe cine ? întrebă stupefiat.

- Pe celălalt domn, pe domnu' *mentor*'.

Domnul inpectoru' se împurpură în obraji, crezând că femeia din fața lui face o glumă de prost deplasată. Se abținu.

- Stați jos, spuse pe ton scăzut și reținut.

Își reveni repede.

- Deci, doamnelor, după cum vă spuneam, meseria de *operator ascensor* chiar dacă pare o meserie ca oricare alta, veți putea constata că pentru practicarea ei sunt necesare acumularea unei sume de cunoștințe nu foarte grele, totuși strict necesare. Dar, să începem cu începutul: să vedem pentru început – **ce este ascensorul**? Se încumetă cineva ? Poate dumneata ? o indică pe interlocutoarea de cu câteva clipe înainte.

Zâmbind, sigură pe sine, aceasta se ridică fără grabă în picioare, măgulită că domnu' inspectorul îi acorda o atât de mare atenție, inaugurând seria de întrebări cu dânsa :

- A... da' e simplu... liftu'... e ceva așa, cu care ne urcăm când suntem jos... și coborâm când suntem sus...

Broboane mari de sudoare începură să țâșnească prin porii feței. Simțea că în răspunsul dat ceva nu este în regulă. Ciudat... definiția nu putea fii decât facilă, pentru un lucru atât de simplu de care se lovea cotidian, atât la serviciu cât și acasă...

- Eronat ! țipă ascutit domnu' inspectorul care, prin natura meseriei, ar fi fost în stare să susțină și un curs de folosire *corectă* a brichetei în scopul aprinderii unei țigări. – Total greșit ! Și pueril ! Definiția corectă este, iată, aici, agită o cărțuție îngălbenită și relativ groasă. Și va putea fi învățată numai de cei ce vor da dovezi clare de seriozitate, neținându-se de șotii în timpul procesului de asimilare a cunoștințelor ! punctă el clar, privind semnificativ la femeia din fața sa. – Stați jos ! spuse răspicat.

Câteva clipe se plimbă aparent enervat prin fața mesei ce îi era destinată, amintind vag de o catedră.

- Să nu se uite că la capătul prezentului curs vom da lucrare scrisă și practică, ambele probe putând fi eliminatorii ! Așa că, vă rog să vă dați tot concursul spre a învăța și, mai ales, cer maximă seriozitate, astfel încât la finele acestui curs nimeni să nu mai poată spune că ascensorul este un lift cu care plecăm de undeva, ca să ajungem altundeva !...

Se calmă. Era oripilat de denumirea vulgară dată ascensorului – *lift*. Și deschizând cărțuția, o contemplă răsfoind-o cu degetele pe care și le umezea în răstimpuri, precum un preot ce reflectează asupra unui pasaj pe care se pregătește să-l explice credincioșilor la încheierea liturghiei.

- Deci, definiția corectă este – și vă rog să notați:

Ascensorul este un vehicul cu specificitate mobilă [sic] ce execută o mișcare verticală ascendent-descendentă ce are ca scop transportul de persoane, produse finite, materii prime e.t.c. de la nivelurile superioare către cele inferioare– de la nivelurile inferioare către cele superioare, ori pe parcursul extremităților verticale ale clădirii.

- Desigur, doamnelor, definiția este foarte vagă și generală în raport cu importanța acestui utilaj despre care putem spune că a revoluționat planeta prin capacitatea de tracțiune a unor însemnate greutatea pe verticală, după cum domesticirea calului sau descoperirea roții a făcut aceasta cu mii de ani în urmă deschizând omului posibilitatea tracțiunii sarcinilor pe orizontală...

Urmă o pauză de efect.

- Ascensoarele, doamnelor – și vă rog din nou să notați – ***sunt de trei feluri :***

a) Pentru transport de persoane ;

b) Pentru transportarea strictă a mărfurilor și produselor ;

c) Mixte...

După acest al treilea enunț gândurile doamnei Mini, cea căreia nu i se făcuse hatârul prin prezentarea și a domnului *mentor*' – o luară razna. ... *vara aceasta se anunța foarte plăcută și, era convinsă – avea să plouă suficient așa încât recolta de pe tarlăua tocmai recuperată de mamă-sa de la ceapeul local să fie cât mai abundentă. – O îngrijora doar faptul că maică-sa era cam în vârstă și s-ar fi putut ca, în timpul săptămânii, să nu facă față necesarului de muncă presupus de o prașilă așa cum se cuvenea. Oricum, era decisă ca sâmbăta și duminica să-și aducă personal obolul în ale muncii câmpului, oricât de obositor s-ar fi dovedit acest efort. – Dar porcul ?... Porcul născut la Paști avea să fie suficient de corpolent de Ignat ?... - În plus – mai funcționa la fel rata auto ce o ducea de obicei până aproape de casa din sat ?...*

... - Prin urmare, te rog să continui dumneata mai departe descompunerea de forțe vertical / orizontale caracteristică unui ascensor ce se deplasează cu o viteză de 2 metri / secundă între etajele patru și parter.

Cu figură imobilă, domnu' inspectoru' îi oferea cu aparentă benvolență bucata de cretă îndemnând-o din priviri spre mica tablă de lângă ușa de la intrare, acum plină de vectori de direcție, radicali, integrale, caractere grecești, și alte semne a căror semnificație îi erau complet necunoscute.

- Ce este ***tasta***? veni de undeva din spate întrebarea, dar cu inflexiuni sepulcrale ce păreau a țâșni din Infern.

- Așa credeți dumneavoastră că veți lua examenul, doamnă Mini ?... Fiind neatentă și cu definiții de genul că ascensorul este un *lift* care te ia de undeva pentru a te duce altundeva ?...

Se uită în caietul cursantei. De la definiția *corectă* a ascensorului, restul era o bălmăjeală.

- Spune dumneata **definiția tastei**, indică o altă discipolă care îl privise tot timpul atentă dând din cap, exceptând doar răstimpurile când păruse a-și nota cu mîgălă cele spuse.

- Tasta... legătura... reprezintă... intrinsecă... între...

Nici în caietele celorlalte discipole lucrurile nu stăteau mai bine.

- Deci, reluă domnu' inspectorul cu calm onctuos – definiția **tastei de ascensor** este – și vă rog încă o dată să notați – specifică apăsat:

acel element accesoriu ce face legătura intrinsecă între degetul arătător al operatorului de ascensor pe de o parte, și circuitul electric din interiorul panoului de comandă al vehiculului ce inițiază pornirea acestuia sau un alt serviciu cu care este dotat utilajul.

- Este chiar atât de greu ? Își privi semnificativ și brusc calmat auditoriul ce păruse că de data aceasta își notase corect definiția.

Nu, nu părea chiar greu, îi răspunse auditoriul cu priviri rugătoare.

Lecția pe acea zi luă sfârșit.

După o săptămână, apărură primele teme *pentru acasă*. Iar acea primă temă consta în problema al cărei enunț fu citit de domnu' inspectorul dintre paginile îngălbenitei sale cărțuții. Acasă, doamna Mini crezu că trebuie să dea o atenție sporită părții artistice a chestiunii, prin desenarea celor doi muncitori întocmai ca în cartea lu' domnu' inspectoru', așa, cu salopetele lor neverosimil de curate, în timp ce tocmai scoteau dintr-un ascensor un cărucior despre care se cerea să se reliefeze descompunerea de forțe în Decanewtoni / mm² atât pe perioada cât acesta fusese transportat în ascensiunea sa pe verticală, cât și imediat după ce luase contactul cu cimentul pardoselii etajului șase, cunoscându-se că acesta plecase de la etajul unu, cu jumătate de metru / secundă. – Câțiva vecini de bloc se adunară în apartamentul cursantei dându-și cu părerea cam care are fi fost culoarea potrivită cu care ar fi trebuit să fie colorate cizmele lucrătorilor – unii optând pentru *bleu pastel*, cealaltă jumătate, fiind de părere că *violetul* ar fi fost cel mai indicat. Partida o câștigară adeptii primei culori, spre seară locuința doamnei Mini eliberându-se de cea de a doua jumătate din opinanți.

- Așa se face o descompunere de forțe ?! se enervă a doua zi domnu' inspectorul în văzul asistenței asudate. – Credeți, doamnelor, că un ascensor – de orice tip ar fi el – chiar poate fi condus în siguranță de către un diletant !? Eroare, eroare totală, doamnelor ! Cine nu va binevoi să învețe corect principalele...

„*Vin minerii!*” se insinuă de undeva, de afară. Exclamația cutremură ca un șoc electric firea. Domnul inspectoru' își ascunse un zâmbet satisfăcut într-un rictus rău, care îi produse alunecarea ochelarilor până la jumătatea fosei nazale. Vorbind parcă nimănui, cu privirie ațintite niciunde, zise :

- Acei domni ce au crezut că dușmanii poporului readuși la viață după decembrie '89 pot să facă chiar orice în țara asta – acum au ocazia să constate că se înșală.

Vorbea șuierat, cuvintele părând a se forma undeva la nivelul dinților manibulei, pentru a irupe mai apoi pe sub buza superioară ce le șerpuia pe de asupra precum șenila unui blindat ce trecea prin niște hârtoape.

- Nu, doamnelor, nu!... Noi vom rămâne așa cum am fost, cu țara nevîndută pentru un pumn de dolari, cu locurile noastre de muncă modest dar onest plătite, cu mezelăriile în sfârșit pline de salam...

În acest timp, în centrul Bucureștilor își făcuseră apariția neanderthalienii deghezați în costume de mineri care, după ce devastară sediile facultăților din apropiere bătându-i crunt pe studenții găsiți acolo precum și pe liderul Ligii Studențești, după ce devastară sau distruseră sediile mai multor redacții de ziare de opoziție sau chiar sediile Partidelor Istorice - se proțăpiră de-o parte și de alta a Pieței Universității pregătindu-se să mutileze fizic și moral orice ființă umană ce nu era la fel de hîdă ca ei sau cei la comanda cărora venisereă – asta sub ochiul atent al jurnaliștilor autohtoni dar mai ales străini ale căror reportaje ce defulau cruntul adevăr determinară anularea aplicării unui plan de ajutorare economică franco – german destinat României...

*

A doua zi domnul inspectoru' sosi la curs mult după ora la care ar fi trebuit să înceapă acesta. Arunca priviri nemeritat de circumspecte asistenței, din oficiu supusă și timorată. Lentila dreaptă a ochelarilor avea o crăpătură chiar pe mijloc, pe obrazul drept zărindu-se un hematom de forma unui coș vulcanic. O altă vînație tindea să ia acea formă, undeva, în colțul gurii.

... Deunăzi, în drum spre domiciliu, se abătuse de la drumul obișnuit coborând din troleibuz chiar la Universitate. Dorea să-și clătească puțin ochii cu priveliștea oferită de pedepsirea celor care de la începutul primăverii îi tulburaseră liniștea pentru care de altfel și votase. Se alătură imediat grupului de spectatori ce aplaudau de pe margine cruzimile săvârșite de hoardele de indivizi costumați în mineri ce loveau cu băte ori răngi tot ceea ce le era indicat de către civili cu priviri de profesioniști. - „*Bravo, băieți!*” – În fântâna din fața Facultății de Arhitectură zăceau trupurile însângerate a mai multor tineri – probabil studenți. Dar aplaudă frenetic doar de abia când demenții cu băte și lămpașe tăbărară asupra unui alt grup de martori care protestau furioși față de sălbăticiile comise de hoardele acolite feseniștilor. - „*Bravo, băieți! Așa! Ția precis au votat împotriva domnului președinte și au stat aici în Piață fiindcă au fost plătiți de ai lui Cunescu, Câmpeanu și Coposu!*”

Undeva, în apropiere, un miner dădea probabil interviul vieții sale: „*... nu ca pe vremea lu' Ceaușescu, când făceam foamea, când nu găseai un salam! Acum sunt în alimentări de toate: salam, conserve. Carne – ce să mai vorbim...*” încheie neștiind că pentru toată acea abundență ar fi trebuit să mulțumească **unora** ce muriseră în urmă cu șase luni chiar pe locul unde vorbea el atunci...

Atunci, domnul inspectoru' comise ireparabilul: luând o pauză în ale scandării, scoase din buzunar o țigară *Cișmigiu*, ce semăna însă mult prea mult cu hulitul *Kent*. Aproape instantaneu câțiva indivizi cu mutre murdare de funingine apărură în fața lui :

„*- Ce faci, nenisorule ? Și tu ești din ăia ?*”

Realiză rapid neînțelegerea. Și se grăbi să elucideze cazul. Nu însă înainte de a lua doi pumni în figură, câteva șuturi în dos, o bătă pe spate și, ca supliment, să fie dat cu capul de un zid pe care încă mai trona un rest de afiș decolorat de ploii pe care se putea distinge figura zâmbitoare a câștigătorului alegerilor prezidențiale precum și lozinca **Pentru liniștea noastră : al nostru, dintre noi...**

„*- Dar nu vedeți că nu e Kent ?*” îngăimă răgușit. - *Și apoi, nici măcar nu port blugi !...*”

„*- Da, da' porți ochelari!...*”

Un civil se apropie și, după ce îl privi cu luare-aminte, făcu un semn aproape imperceptibil cu arătătorul.

... Scăpase ca prin urechile acului, nerealizând când a ajuns înapoi în stația de troleibuz...

După ce își termină rondul vizual, purcese să treacă la treburile lor. Era ziua probei practice – spre răsuflarea ușurată a asistenței. – Părea partea cea mai ușoară și mai plăcută din curs, căci fie vorba între dânsule cine nu se pricepea să apese pe **acel element accesoriu ce face legătura intrinsecă între degetul arătător al operatorului de ascensor și circuitul electric din interiorul panoului de comandă al vehiculului** - care este în fapt butonul. Lasă, aveau ele să se descurce, că doar nu trebuiau să care liftul în spate ca pe rucsac...

Se deplasară din punctul de control ce le servise de sală de curs într-unul din pavilioanele – deopozit. În sala de intrare se aflau trei lifturi, dintre care unul la parter, cu ușile deschise și lumina aprinsă.

- Este AM 3 ! izbucni domnu' inspectorul entuziasmat arătând spre ascensorul cu rol mixt, care conform teoriei, putea transporta și materiale, dar și persoane. – Este AM 3, printre cele mai performante ascensoare mixte proiectate în anii ' 60 pe plan mondial ! Garantez eu ! Da, pentru fiabilitatea lui garantez eu ! Am participat personal la proiectare ! Un astfel de utilaj va fi funcțional și peste o sută de ani !

Discipolele căpătaseră un plăcut și suplimentar simțământ de siguranță, deși merseseră și până atunci cu acel lift, chiar dacă nu totdeauna în scopul transportării de marfă.

Intrară. Domnu' inspectorul închise ritos ușile, dând explicațiile necesare :

- Ușile se închid totdeauna cu grijă. Pentru a nu fi deteriorate paletetele druckerului. Tasta de pornire se apasă uite așa – arată personal – fără grabă, astfel încât să vină perfect perpendicular pe circuitul electric de declanșare a comenzii.

În tot acest timp executa mișcări de rotire în arc de cerc înspre și dinspre panoul de comandă, cu buzunarul sacoului suficient de larg ca să încapă fără probleme plicurile pe care aspirantele la meseria de *operator ascensor* i le introduceau pe rând, ori de câte ori nu era cu privirea la ele.

La un moment dat atmosfera se destinse. Ba chiar începură să se joace sub ochii domnului inspectoru', brusc devenit binevoitor. Se îmbrânceau între ele în cabina spațioasă, se înghesuiau să apese grăbite pe butoane răsând, dând comenzile câteodată chiar în

răspăr, înainte ca utilajul să fi recepționat bine ultima comandă dată, în hârjoana lor copilărească gădilându-l și pe domnu' inspectorul.

- Stați, măi, la un loc ! zise acesta zâmbind fâstâcit, atingând fără regret cu cotul părțile mai moi ce se puteau atinge ca din întâmplare.

Utilajul înțepenii. Dar nu în fața ușii vreunui nivel, ci la jumătatea spațiului dintre două etaje.

- Ați văzut ce s-a întâmplat dacă v-ați jucat ? V-am spus eu că nu e de glumă ! zise mentorul părintește.

Domnu' inspectoru' apăsă pe tasta de alarmă. Dar nu se auzi nici o sonerie. Așteptară un timp, crezând că aceasta poate se declanșase abscons pe undeva. Apoi realizară că trebuie să iasă la liman singuri.

Pe domnu' inspectoru' îl podidi brusc o sete cumplită, așa cum i se întâmplase în viață ori de câte ori fusese pus să mai facă și altceva decât să dea din gură. În plus, simțea o nevoie aproape stringentă să urineze. Dar mai tenace se dovedea a fi setea. Întâmplarea era ușor ridicolă, fiind în situația de a suporta nemiloasa nevoie de lichid, așa, cu buzunarul ticsit cu plicurile cu al căror conținut pecuniar și-ar fi putut cumpăra nu un suc – ci o prăvălie întreagă de răcoritoare. Trebuia să acționeze.

Se sprijini pe umerii învățăcelilor jucăușe și cu ajutorul unei cozi de mătură uitată din întâmplare în cabină a reușit să ajungă la roțița de cuplaj din partea superioară a ușii. După ce îi săltă tija, s-a dovedit că aceasta s-a putut deschide fără nici un fel de alte impedimente, ocupanții utilajului defect ieșind răzbit, unul câte unul, pe pardoseala etajului doi.

Domnu' inspectoru' țâșni ca dintr-o gură de bazooka spre toaletă. Intuindu-i necesitățile și știind ce dezastru este acolo, doamna Mini porni și dânsa de urgență, agitând aferată un inel cu chei.

- Dați-mi voie, domnu' Vespasian, să vă deschid la toaleta *noastră*, spuse privind la clientul cu stringentă nevoie ce începuse să joace step în timp ce privea scârbit la bălțile de urină de pe pardoseală și rahații din vasele de closet sparte, cu rezervoarele de apă demult smulse și furate.

- *Merçi*, doamna Mini, zise grăbit, trântind exasperat ușa cabinei.

Reîntors la locul unde vehiculul rămăsese în pană, domnu' inspectoru' urcă un etaj mai sus, deschise și ușile de acolo pregătindu-se să încerce a depăna creația tinereții lui – ascensorul AM 3, - nu înainte de a da dispoziție mecanicului de serviciu să treacă la panoul de comandă și să aprindă toate lămpile de iluminare ale puțului.

Un timp, meșteri preocupat, gâfâind nervos. Era cocoțat pe cabină. Apoi, urlă către omul de la ultimul etaj :

- Cuplează !

S-a auzit un vag icnet de mecanisme neputincioase.

- Decuplează !

Ochelarii din plastic translucid îi strălucneau demoniac în lumina puternică a lămpilor de control, punându-i în evidență fisura verticală ce-i separa lentila dreaptă în două.

- Cuplează !

Nici o reacție.

- Decuplează !

În acel moment, cușca ascensorului zvâcni brusc, pornind spre ultimul etaj, în țipetele ascuțite ale asistenței. Domnu' inspectoru' luase poziția drepti, de recrut ce a nimerit în prima sa noapte de gardă pe podiumul de la drapelul unității. Ascensiunea se opri doar cu câteva clipe înainte ca omul de pe cușca liftului să se fi putut zdrobi de plafonul puțului. După ce staționă câteva clipe, cabina ascensorului reveni cu viteză uimitoare, de data asta oprindu-se exact la nivelul etajului. După care nu se mai întâmplă nimic.

Domnu' inspectoru' era mai departe fără reacție, precum recrutul din postul de santinelă ce mai are mult până să-i vină schimbul. Rămase la fel și după ce sosi echipa de depanare ce dorea să facă o revizie liftului buclucaș.

- Hai, tataie, coboară odată de acolo ! Ce să-ți facem dacă nu vrei să ieși la pensie, te-ai speriat - altădată să nu-ți mai bagi nasul unde nu trebuie !

- Domnu' inspectoru', coborâți, dom'le, nu mai e nici o primejdie - pe răspunderea mea ! Am scos liftul de sub tensiune, ce Dumnezeu ! zise plin de solitudine și mecanicul de serviciu al pavilionului.

Coborâse. Privea țintă înainte, nu se știe unde.

- Să țineți minte de la mine, doamnelor, munca cu ascensorul nu este o glumă !... Și la proba scrisă sunteți toate admise...

În clipa aceea, jumătate din lentila dreaptă se desprise din ramă și se făcu țândări de pardoseală.

Domnele se îmbrățisau entuziasmate. Erau atât de cuprinse de euforie încât nu observară automobilul de dincolo de poartă în care domnu' inspectoru' tocmai urcase demarând în trombă, uitând nepoliticos să-și ia rămas bun.

Cei de după Duminica Orbului...

- Zi-i, mă, până la urmă au făcut ordine oamenii lu' domnu' președinte ?...

Atmosfera tavernei joase era îmbâcsită de mirosul de mahorcă și de transpirația celor ce la mese discutau aprins evenimentele acelei zile.

- De, mă, dacă noi nu am fost în stare... au venit tot ăi de ne-au salvat în ianuarie și februarie...

Interlocutorului i se împleticea deja limba în gură, semn că berea ce i se mixase în sânge cu tăria înainte îngurgitată începuse să-și facă efectul.

- Da' uite așa a început să-mi crească inima când i-am văzut pe *băieții noștri* plantând flori în fața Tetrului Național ! schiță gestul plastic de mărire în volum a cordului. Uite-așa... În timp ce salubritatea dădea cu furtunul pe carosabil... continuă el împleticit. – Nu'-ș de ce la un moment dat apa care se scurgea la canal era roșie... bețivanii naibii... în loc să învețe pentru sesiune sau să se ducă să se culce devreme ca să meargă a doua zi *la muncă*, o frigeau pe acolo aiurea, făceau gălăgie, că oamenii din vecinătate nici la *Sclava Inagura* nu se puteau uita!...

Plescăi împleticit, aruncând priviri cețoase ocupanților celorlalte mese.

- Să-l vezi pe unu' cum încerca să o dea la întors : *lasă-mă, domnule, că port ochelari din după-amiaza asta, uite, acum tocmai i-am luat de la Optica ! Tocmai mă duceam acasă să învăț pentru examen, dacă văd mai bine, randamentul o să fie mai mare...*

- *Ce-ai spus, mă, ai răngi la tine ?* Și ia-l la omor, și du-l la mașină în pumni, câte unu' îl mai ardea cu băta așa, ca din întâmplare - da' ce credea, că poți să ameninți așa, pa stradă, și p-ormă să treci liniștit mai departe ?!... Ehe, vigilenți *băieții noștri* !... Chiar și domnu' președinte le-a mulțumit seara la teve...

Picotea. Fu chiar la un pas să se lovească cu capul de masă. Neașteptat, își reveni.

- Nu l-au mai vrut pe Ceaușescu ! reîncepu de data asta îmbunat. Bon'! zise împăciuitor. - Dar acum trebuie să muncească ! Dă-mi-i, domnule, să-i învăț o meserie ! Uite, asta, de șofer ! Că doar nu le-a zis nimeni că trebuie neapărat să tragă cu cărucia ! ...

Unanimitatea de păreri și interese părea să se destrame precum furca de țigară puturoasă ce stăpânea mai departe atmosfera speluncii, mai cu seamă pe măsură ce celălalt, care se oprise de vreo o oră și jumătate din consum, începea să se deștepte din înșelătorii aburi ai alcoolului.

- Fugi, bă de aici ! În șapte – opt ani aștia or să se p..e pe tine ca pe o stridie pe care o fezanda Prințșoru' înainte de a o oferi spre consum ăloră cu care își făcea petrecerile !

- Cum să se p..e, mă, pe mine !?...

- Io-te-așa, după ce or să te și mardească !

- Cum să dea, mă, în mine ?! E ca și cum ar da în ta-su !

- La cum o s-arate viața peste câțiva ani în țara asta, aștia n-or să aibă mamă, n-or să aibă tată !

- Hai, bă, c-ar fi prea de tot ! Auzi, să dai în tac-tu !...

- Da' ce, bă, pă vremea lu' Ceașcă nu se întâmplă ?! Hai să nu o facem pe neînceptele aflate la a treia căsătorie, că n-a fost totu' în regulă nici atunci ! Știu eu familii în care fiul își turna tatăl, părinții n-aveau grețuri să-și prezinte urmașii ca pe *elemente necorespunzătoare* – numa' așa, ca să vadă Partidu' cât de loiali sunt ei Organelor de sunt capabili să-i belească și pe ăia cu care stau în casă ca să-și păstreze serviciile alea de doi bani bucata ! Nu zic că trebuia să o mierlească cum a mierlit-o, c-a fost prea de tot, da' nici

așa, să crăpi de frig în casă, să crăpi de foame dacă n-aveai bătrâni să stea la coadă sau pile la Alimentara și colac peste pupăză - să-ți ia nevasta în fiecare lună să ți-o verifice dacă n-a rămas borțoasă, precum pe găină de ouă ! Dă-o-n mă-sa, bă, că și Ăl' Bătrân și-a căutat-o cu lumânarea, până a sfârșit-o cu o mie de găuri în el !

- Da, bă, orșicât, *Ceașcă* a plătit *datoriile*... și pe vremea aia casa era casă, masa era masă...

- Doar că n-aveai ce să pui pe ea ! Și care datorii le-a plătit, mă? Ale mele – ale tale ?... A plătit datoriile făcute de el, bă, ca să se plimbe cu retardata aia prin toată lumea, și le-a plătit pe spinarea noastră !...

- Hai, hai, că n-a crăpat nimeni de foame !...

- Da' tu de unde știi ? Spunea cineva ceva pe atunci ? Că de cumpărai dimineața la prima oră *Scânțeia*, nu mai făcea trebuință pe la prânz să-ți iei *Informația* sau *România liberă* – că toate parcă erau trase la indigo. După 1980 încoace nici pe programul *Radio – T.V.* nu mai era nevoie să dai banii, că dacă deschideai televizorul sau radioul auzai sau vedeai același Tele – Nicu. Becul sau fierul de călcat nu le mai deschideai. Din prudentă... Hai, bă, să n-o mai frecăm – mă-ta a fost la un pas să facă infarct prin 1988 când a rămas vreo două ore în lift fiindcă se oprise curentul'. Iar pe fi-ta era să n-o mai aduci vie acasă când la maternitate s-a oprit incubatorul' tot fiindcă se făcea economie de electricitate. – Așa că nu mai fă atâta pe educatoru' puștilor de acum, după ce ca niște gugumani ne-am plătit casele și frigidererele de trei ori – o dată că oricum trebuia să le cumpărăm, a doua oară că dădeam șperț ca să sărim rându' – și a treia oară că oricum fabrica de la Găești se ținea pe banii statului – adică pe ai noștri ! Las-o mai moale ! Am fost cu toții niște lași ! În noiembrie 1987, când comuniștii i-au călcat în picioare pe muncitorii de la Brașov care se răsculaseră numai fiindcă cu burta plină nu erau – am făcut cu toții pe proștii, deși toți știam de la *Europa Liberă* ce s-a întâmplat acolo ! Dacă n-am fi fost noi niște bicisnici, acum poate copiii ăia nu ar zăcea în cimitirul de la Pieptănari cu crucea pe piept. – Glasul căpătase inflexiunile disperării : - Ne-au salvat copiii, mă ! Mai aveam puțin și crăpam de foame ! Cu ăia 250 grame de salam lunar pe care ni-i pregătea *Cârmaciu* ! Cai bătrâni, am fost salvați de niște copii ! – Trase aer în piept : - Iar acum, pe ăi de nu i-a omorât *Dunărea Gândirii*, i-am batjocorit noi !... Vânzându-i pentru un nenorocit de salam !...

- Da, mă, da' orșicât... dă-mi-i să-i învăț o meserie... că...

Amicul plecase. Rămas în atmosfera tavernei joase, adormi cu capul pe masă, sforăind în acompaniamentul vocilor monotone ale celorlați mușterii care continuau să discute aprins *pro* și *contra* despre tot ceea ce se petrecuse pe străzile Bucureștilor în acea zi.

Văduva neagră

- Țară neserioasă domnule, ce să mai... Asta se vede și din versurile baladei **naționale a poporului**; păi – judecați și voi: **Var și cărămidă /Că-i pustie multă / Că-i lucrare lungă...** Păi bine, domnule – dar liantul și nisipul unde sunt?... Cum se poate, domnule, să faci mortar numai din **var** – fără fără să adaogi nisip și ciment?... De aia *Ziua ce lucra / Noaptea se surpa*. – Pentru așa scăpare s-o zidească pe biata femeie în perete, după ce că proasta se scula cu noaptea în cap să-i aducă de mâncare înfruntând ploaia și vânturile?... Nu se face, tată, nu se face – că după ce că era nevasta lui, Ana pe de asupra mai era și gravidă !...

Dar probabil pentru că trăise prea mult în orânduirea ale cărei principale caracteristici erau formularea cu orice preț de *orientări și indicații*, logica interlocutorului nu putea fi întotdeauna în acord cu logosul.

- Măi băieți, vă spui eu, nicăieri nu e mai bine ca acasă ! Păi unde să te duci – la spaniolii și inglezii ăia să faci temenele la căpșuni ș-apoi să dai în alte alea de să nu mai fii om toată viața ? Spuneți și voi, lăsați-o-n-colo !...

- Mama lor, parcă mie nu mi-au tras-o în 1993 când am vândut casa și am pus totul la *Caritas* ? Uite, pâna și nevasta m-a lăsat, de stau pe unde apuc, dânsa la fel. Împreună, uniți, cum șade bine unor oameni care în curând vor împlini 35 de ani de căsnicie.

Subordonații nu scoteau o vorbă, preocupați să ia în scobitori de cât mai multe ori din grămada de mititei apetisant mirositori, precum și din maldărul de cartofi prăjiți – totul agrementat la câteva îmbucături cu duști consistente de bere. Când povestitorul își desprinsese în sfârșit privirea din tavan, prânzul era aproape pe sfârșite, porția lui fiind de mult îngurgitată de foamea celorlalți meseni care nu părea a se mai ostoi.

- Așa, tată, așa – luați cu pâine... da' ce, nu mai e pâine?... Tilică, ia de aici cinșpe' mii și du-te de cumpără pâine pentru băieți.

- Mă duc nea Manoli, cum să nu mă duc, da' zi-i drept – ești mulțumit pe ziua de azi de mine ? Am făcut treabă cu folos ?

- Sunt, tată, sunt – că ai făcut treabă bună și cu folos : ai măturat bine nivelul unu, că și asta e important – gândește-te că unul dintre noi s-ar fi împiedicat de vreun etrier sau bară-călăreț ascunsă în vreun morman de moloz și ar fi căzut peste balustradă – am fi rămas cu un constructor mai puțin și lucrarea nu s-ar mai fi predat la timp – ei ?

Băiatul nu mai întrebă nimic, vădit satisfăcut de răspunsul căpătat. În schimb pieptul i se bombă involuntar, văzându-se limpede că privirea ținută în pământ nu e decât falsă modestie, în realitate lipsindu-i Arcul de Triumf pe sub care să treacă țațoș precum o armată eliberatoare victorios întoarsă din război.

Culanța lui nea' Manoli era de fapt forțată și la comandă. În urmă cu două luni, patronul îl chemase în biroul său din sediul firmei, punându-l în temă cu noile realități: „ - *Nu mai ține, nea Manoli, ticăloșii ăștia* (făcu un gest pe cât de vag, pe atât de larg de jur-împrejur) *s-au dovedit pân' la urmă nerecunoscători față de domnu' președinte și democrația originală pe care a construit-o pentru ei. După ce au votat împotriva Partidului în noiembrie 2004 – s-au apucat să voteze și cu picioru' mai abtir ca niciodată, așa încât acum vreo 2.000.000. lipsesc de la apel, lasându-ne pe noi în imposibilitatea de a edifica mărețele obiective necesare aderării la U.E.* (Urmă o pauză scurtă dar adâncă, în ton cu gravitatea momentului).

Copleșit de nostalgie, oratorul privi câteva clipe în gol.

„ - *Hei, unde sunt vremurile din '90 –'92 când îi puneam la muncă o lună de probă fără plată, îi mai lăsam p-ormă să mai muncească 28 de zile și-i dădeam afară taman cu o zi înainte de leafă, fără să le dau nimic ? Pe câți de ăia din Piața Universității nu i-am taxat așa, să se învețe minte să mai voteze cu cine nu trebuie dedulcindu-i și pe alții la prostii ? Numai intelectualii subțiri, dom'le, ce mai... da' deconectați... că școala multă crează neadaptați... Mă prăpădeam de răs când ajungeau la mâna mea vorbind subțire, acu' că rămăseseră fără servicii... da' nu pe lepădăturile alea am eu necaz, ci de ai noștri vorbesc, pentru care de 61*

de ani încoace am facut totu': le-am dat și case, și frigidere, și mașini - le-am luat și banii și casele și frigiderul și mașinile înapoi la Caritas ca să nu pună mâna pe ele urmașii moșierilor – da' ce n-am făcut pentru dumnealor... Ş-acum uite, ne-au lăsat cu curu-n baltă să ne vină la angajare toți ăia cu ciupituri de seringă până și printre degetele de la picioare - că au ajuns să rădă de noi până și **golanii** de acum 17 ani, ba mai vor să ne bage și în pușcărie – cică pentru **genocid** economic, social și cultural.

Băiatul revenise cu franzelele. Cu o oarecare întârziere.

- M-am dus la primul butic de la colț. Acolo pâinea era pe sfârșite. Un nene îl certa pe vânzător că de ce nu aduce mai multă. - „, ți-ai dracu să fiți, bine făcea Ceaușescu că vă chema și pe întâi mai la muncă, că prea multă democrație e acum”. Vânzătorul mi-a șoptit să mă duc vizavi, da' repede, că poate mai găsesc acolo. Mai erau cinci – eu am luat trei. Când am ieșit, nenea ăla era acum pe trotuar. - „, Da' de unde ai luat?! Mai aveau!? Ai dracu' să fi, că pe vremea lu' Ceaușescu te chelfănea lumea dacă o luai altuia înainte!” – Și mi-a dat un picior în dos. Eu l-am flegmat. Lumea s-a oprit să-mi spună că nu-i frumos ce-am făcut, că mi-ar putea fi tată. Io le-am zis că de mi-ar fi fost cum ziceau dânșii – l-aș fi spânzurat de mult. D-ăia am întârziat atât...

Și puse pâinile pe masă. Care se dovediră inutile, întrucât festinul tocmai se terminase.

Șeful se apropie rapid de fereastra deschisă. Pe trotuar se auzeau pași repezi de toc înalt și subțire.

- Bună! Bu-nă, dom' le, ce mai... Și eu care sunt divorțat n-aș avea unde să o duc, că stau în aceeași casă cu nevastă-mea...

Și ridică ochii în tavanul încă negleduit, căutând probabil acolo și alte realități la fel de duplicitate.

- Da' fete de măritat nu sunt în firmă?... întrebă puștiul aparent într-o doară mușcând cu poftă dintr-un colț de pâine.

- E, cum de nu... N-ai văzut-o pe Tiți casiera?... Fru-moa-să, dom' le, ce mai... are și țâțe, și față, și voce plăcută... femeie întreagă, ce s-o mai dăm la întors. Măsura mea, ce mai, sunt divorțat – aș duce-o acasă dacă nu aș sta cu nevastă-mea. O vreme a regulat-o chiar șefu', da' după aia i-a trecut, că într-un timp o lăsase chiar borțoasă, că era să aflu și nevastă-sa. P-ormă s-a făcut fată cuminte, de se rușina și dacă îi arătai degetu', dar-mi-te... - Apoi s-a angajat la noi un pământău, unu' venit cu ziaru' – înalt, osos, cu dioptrii cât fundul de sifon, slab ca un țâr de țî-era frică și să strănuți lângă el. A pus Tiți a noastră ochii pe dânșul din prima, iar el s-a uitat la ea ca trăznit, de parcă ar fi văzut lupu'... Apoi și-a băgat nasu' în calculator de au crezut toți că nu și-l mai scoate de acolo... Tiți s-a prins că tipul e lulea așa că a treia zi s-a dat măritată în fața lui pe hol la o țigară - cu cine crezi dom' le? – chiar cu fra-su vitreg, care venea din când în când s-o ia cu mașina de la servici...

Explicațiile fură întrerupte pentru un timp de râsul fâșăit al naratorului care se înroșise ca o pătlăgică prematur coaptă din pricina vecinătății vreunui releu aflat în plin câmp. Profitând de accesul de veselie, își curăța în răstimpuri Trompa lui Eustatie cu ajutorul batistelor improvizate la repezeală din bucățele de hârtie igienică – precum și prin flegme prelungi ieșite prin hăul aflat în locul incisivilor lipsă ce nu nimereau chiar totdeauna golul ferestrei care nu avea încă montată sticlăria. Într-un târziu se liniști, după o ultimă ștergere magistrală a nasului.

- Acu' prostu' chiar că nu mai avea cum să *pună botu'*! La-nceput Tiți s-a distrat de numa'-numa', da p-ormă a cuprins-o îngrijorarea, iar la sfârșit furia. Nu putea s-o dea la-ntors, să-i zică că ăla de fapt e fra-su și nu bărba-su, așa că a luat-o treptat, degradându-l la rangul de *concubin* – într-o discuție tot cu o colegă la care era și el de față - tot la o pauză de țigară. Degeaba! Ochelariștii tot *recalcitrant* a rămas. Asta a scos-o pe Tiți din sărite, făcând-o să-l bage *pe țeavă* la șef, în timp ce ăsta rămăsese pe față plin de **fițe** și **fasoane**. Venea dimineața ca englezu' liniștit și, politico, *săru'-mâna, bună-ziuă* – după care se apuca imediat de treabă și nu se mai scula de acolo decât la vremea plecării. Băga ca MIG-ul, intrând pe gugâl numai în interes de serviciu – nu tu un site cu o țâțică goală, un kekos, o fofoloancă umedă - numai imeiluri cu situații, publicitate, furnizori, borderouri, programe de contabilitate. Da' i-a făcut-o Tiți într-o zi : după ce i-a aflat parola la calculator a intrat acolo, și nu-ș' ce dracu cifre a șters, a mai făcut ce a făcut de s-a dus naibii toată ordinea nemțească pe care o avea ăla în tabelele lui. Da' înainte să strice a copiat ce a găsit cică pe dischetă, și a ținut ea pe șest mai departe situația. ăla nu înțelegea nimic, se bălbăia în fața lu' șefu' care până la urmă l-a iertat cu condiția să nu mai intre pe gugâl decât în interes de serviciu, și nu ca să se uite la fetițe – cum l-a fraierit Tiți că îl prinsese. Și să se mai însoare și el, că parcă cam ar

fi vremea... După care i-a pus-o șefă chiar pe Tiți, după ce asta a dat-o afară pe Vetuța care cam începuse să-i facă ochi dulci ochelaristului.

Tipul a plecat singur, nu l-a dat afară nimeni. - Doar șefu' l-a trimis într-un *spirit de glumă* o dată pe Mirulică de la „Mecanizare” în toaletă când ochelaristu' se afla acolo ca să dea apă pe *băgăreț*. - E și băiatul ăsta o figură, domnule - ce să mai vorbim !... Jumate de firmă îl știe de poponar, cealaltă jumate că e băiat la casa lui însurat, manierat și cu nevasta tot timpul în luna a șasea !... Ha-ha-ha !... Nici el nu mai știe care e adevărul - dar-mi-te noi ?!... E, și a ieșit Mirulică al nostru cu un ochi cât sărmăluța moldovenească de acolo după ce a făcut cică *propuneri indecente* - de a chemat șefu' Poliția ca să-l aresteze pe felinarist pentru *vătămare corporală* - da' ăia tot pe Mirulică au vrut să-l ia, că zice-se îl aveau în baza de date și pentru alte tentative de genu' ăsta, cică împotriva minorilor - ba cu ani în urmă mai făcuse și pârnaie după ce călcase o fetiță cu mașina fiindcă se urcase machit la volan... Hahalerele...

În vremea asta Tiți era în concediu de odihnă, că se dusesse cu fra-su acasă, în provincie. Degeaba au sunat-o ăia de la Cad... ăsta - **Resurse** - să-i spună că tipu' și-a dat demisia și e în preaviz de cinșpe' zile - fatalitate, dom'le - Tițișor nu a putut veni, că-și luxase glezna la derdeluș. A ajuns abia după două zile când ăstuia i se terminase preavizul, și a făcut o scenă de credea șefu' că o să-i desființeze firma. De frică, a început să trăiască iar cu ea. Apoi tipa i-a spus că ei fată cuminte nu-i plac bărbații însurați și că, dacă n-o lasă în pace - îl spune lu' nevastă-sa. Și așa a început Tițilică a noastră să se îndoape cu antidepresive, după care își lua supliment de concediu medical, ca să aibă timp să se adreseze medicilor și farmaciștilor când apăreau manifestările neplăcute.

Povestitorul se opri iar. Așezat între timp pe un panou de cofraj - își contempla cu luare aminte vârfurile ghetelor ușor întoarse în sus. Apoi mai trase meditativ o flegmă, acoperind măiastru pudra fină de scrum de tutun aflată la picioarele lui.

- Acu' cică vrea să se călugărească ! Mare scârbă și ochelaristu' ăla, dacă l-aș prinde... Noroc că n-o lasă șefu'...

De undeva din stradă urlă prelung un claxon precum o sirenă de vapor.

- la du-te puiule și vezi ce-i, spuse neofitului echipei care oricum se afla lângă fereastră.

- A venit o mașină plină cu niște fiare groase, și nea' șoferu tot face semne în deapta și-n stânga. E nervos rău.

Ștremleag băgă un ochi pe fereastră după care se euforiză :

- Au venit popii extensibili !... da, în sfârșit au venit...

Și extaziat la culme, se repezi pe ușă, precum un Cristofor Columb nerăbdător să debarce pe continentul proaspăt descoperit. Subalternii îl urmară buimaci, ca niște pompieri treziți în miez de noapte de dispeceratul ce tocmai le-a anunțat necesitatea deplasării la un incendiu. Concomitent, în fața benelor adăstă și o cifă de beton care cu zgomotul ei de lanț sărit de pe tamburi mesteca leneș materialul.

- Haidi dom' ne o dată, di tri orî sunt pi drum ! lote-așa m-or plimbat întri bază și voi regulându-mă la cap cu tielefonul, și puii mei - vrei să si facă halva ?! Îi B₄₀₀ impermeabil, ca n-or mai avut în padoc diestul pitriș - mărgăritar să-l facă B₂₅₀ ! Haidi, dăscarc sau îl zvârl în găozu' di colo ?...

- Descarcă, tată, descarcă, vai de mine - da' cine ți-a spus să nu descarci până acu' ?...

- Sița, Milița, Pulița - aia di la voi di la birouri, carî nișodatî habar n-are pi și lume ie ! lote, ș-acu d-i dau tielefon, pun rămășag că-l are-nchis!... Undi Doamni iartă-mă oți găsit-o pi plesnitoarea aiasta ?... La doușpe' i-om dat tielefon și pă fix, și neam...

Figura lui Ștremleag luă forma grafică a unui semn de întrebare, neînțelegînd prea mult din enervarea roșcovanului din fața sa care, surescită de perspectiva de a-și scoate cei cinci metri cubi de beton din auto-agitatoare cu pikamerul - vorbea foarte repede și mai și omisese a-și comuta dialectul în valaha-standard, uitându-și-l pe dulcele grai al lui Creangă. În cele din urmă reușise să desigileze cu gesturi energice cifa și acum învârtea grăbit de robinet. Agitatoarea se opri pentru o secundă, apoi își reluă rotația de data asta în sens invers. După puțin timp, pe jgheabul deformat de cât fusese bătut cu ciocanul, apăru o ață de beton, care curînd se transformă într-un șuvoi cenușiu și dens.

Începuse descărcarea popilor extensibili.

- Nea Manoli, da' asta-i treabă cu folos ce facem noi aici ? întrebă învățăcelul în ale clăditului, neplăcut impresionat de răceala barelor de fier.

- Este, tată, este, că nu vezi, în curând ajungem la nivelul doi – și cu ce o să sprijinim tavanu' când om începe să construim pereții de acolo?

- Da' nu vrei mai bine să mă duc să mătur, că iar s-a strâns moloz pe nivelu' unu – să nu se împiedice unu' din constructori...

- Nu, tată, nu – că e destul de curat ! Da' fiindcă popii ăștia s-ar putea să nu ajungă, hai să mai facem unii din lemn, că dacă n-om mai avea de ăștia de fier– atunci cu ce ?...

Și, scoțând ruleta din buzunar, intrară în clădire, spre a măsura distanța-standard dintre podeaua parterului și tavan, întru începerea confecționării stinghiilor de o lungime potrivită. După care Prâslea echipei începu să taie la ferăstrău, amintindu-și acum cu plăcere de răceala drugilor de metal din camion.

- Vezi, așa ! aprobă șeful, suflând în rumegușul ce se adunase abundant pe stinghie. – După care să-ți măsoar alte dimensiuni, ca să facem și o scară la intrare.

! Le măsoară, începând chiar să i le și scrie pe o bucată de placaj.

- Nea Ma-no-liii! Nea Ma-no-liiii!

Vocea ascuțită de femeie venea de undeva de afară. Exprima atâta deznădejde, atâta disperare – încât lăsa imediat ce avea de făcut, repezindu-se la ieșirea din clădire. La poarta șantierului se postase o fată cu aspect aparent infantil, agitând mâna în care avea un telefon mobil.

- Iar am primit semeseee !... scânci batând din picior aspectuoasa reprezentantă a sexului frumos.

- Tiți... Tițișor !... murmură Ștrebleag pornind dezordonat în pas alergător. Vin acu', într-o clipă !

- Ța, ța, ța - păi p-aiasta om căutat-o toată dimineața la tielefon ! se miră șoferul de pe cifă. D-ai-a oți plăti-o, ca să umbli teleleica pi ti miri undi... A-ia-ia-ia-ia-ia-ia...

De mirare, uitase să oprească agitatoarea care acum se învârtea în gol.

- Mamă ce i-aș face !... Ah, ce păcat că sunt divorțat, da' totuși locuiesc cu nevastă-mea !... murmură gâfâit neauzindu-l pe șoferul care nu mai avea nici o reacție.

- Ce faci, Tițișor ?... Ah, ce dor mi-era de tine !... Ce vestea-povestea te aduce pe la noi ?

Îl privea pătrunzător și pieziș o fată cu înălțime de ghioc și talie puțină. Părea că este un copil răzgâiat ce își privește mustrător părintele care tocmai a venit de la serviciu fără să-i aducă napolitana preferată, deși uite, odrasla îl cadorisise cu două febeuri.

- Iar am primit SMS ! reîncepu fata pe un neașteptat ton critic, ca și cum interlocutorul ar fi avut vreo putere asupra năbădăioaselor unde electromagnetice.

- Da ? Tot de la...

- Da ! Tot de la... pe care nu ați știut să îl țineți în frâu cât am fost eu în concediu la Hamleu la mămica și taticu ! Ar trebui să vă bag pe toți la șefu' pe țevă ca să vă dea afară ! – Știi cu cât a scăzut cifra de afaceri a firmei de când a plecat el fiindcă nu am fost eu să îl opresc ? Cu 2,5% - na !

Ștrebleag se scărpină preocupat în barbă neștiind că din același motiv pierduseră și naziștii partida în Europa, comandantul trupelor germane din Normandia fiind în iunie 1944 într-o scurtă permisie, ceea ce înlesnise mult debarcarea Aliată, cu pierderi mari, ce-i drept.

- Da, asta ați merita să vă fac la toți ! Ce mi-ați făcut cu el cât am fost acasă în concediu și mi-am luxat glezna la derdeluuuuș ?...

- Deh, Tițișor tată, dacă el știa ce știa toată lumea, că ești măritată...

- Să taci !... Tu și alții ca tine ! Care ați *duș vorba* ! Ce ?!... Ce dacă i-am spus că sunt măritată cu frate-meu ?! Dacă i-aș fi spus că sunt blondă natural, trebuia să mă creadă !? Parcă el n-ar fi văzut că sunt vopsită ?!...

Zbârlită precum o pisică încolțită de o haită de dulăi, mica creatură părea și mai frumoasă. Asistența încremenise precum în fața unei culpe de moarte.

- Na, ia telefonul și vorbește mata cu el ! Să-i spui ce mult îl iubeesc !

- Tiți...

- Nimic, nimic, nimic !

În fața argumentului magistral, discipolul lui Mani* puse încet mâna pe telefon. Dar imediat ce apelă, robotul din centrală a răspuns ca pentru un abonat ce nu mai era cu acel număr în rețea.

---

* **Mani** - (215 – 273 d. Ch.) → întemeietorul religiei maniheiste (compilație de zoroastrism, buddhism și creștinism) - care în principal susținea dualitatea binelui și răului, eliberarea de rău printr-un ascetism riguros.

- Are telefonul închis, Tițișor ! N-am cum să dau de el !

- Nu vrei să mă ajuți !? Biiiiineee !

Smulgându-i telefonul din mână, se întoarse pe calcâi plecând precipitat.

Ștremleag părăsi agale câmpul de luptă, întorcându-se la treburile sale cu un aer profund meditativ. Leși însă brusc din hipnoză de îndată ce intră înapoi în clădire. Pe pardoseala cenușie zăceau mulțime de lemne atent și mărunț tăiate la una și aceeași dimensiune – de viitoare trepte ce aveau să alcătuiască o scară improvizată. Luându-și în serios rolul, învățăcelul înregistrase doar a doua pereche de dimensiuni și, necerînd lămuriri suplimentare, purcesese la treabă fără a sta prea mult pe gânduri. Acum își privea încântat ciceronele ce se împurpurase ca un rac fierț, contemplând stoic dezastrul silvic.

- Bine, măi tată mă – așa ne fu vorba ? Începu plângăreț rotindu-și mai departe privirea pe masacrul lemnos din jur. – Voiam în primul rând să facem popi, scara era așa...

- Da, nea Manoli, da' îți place ce egal le-am tăiat ? Și să vezi ce repede lucrez acum, apucă încântat ultima stinghie în stare brută.

Nu reacționă, conștient că oricum nu ar mai fii avut ce face doar cu acel ultim profil lemnos. Așa că își privea mai departe elevul a cărui lamă de ferăstrău începuse să muște din nou din obiectul muncii, convenind că într-adevăr învățăcelul avea acum o mână extrem de formată într-ale A.B.C.-ului tâmplăriei. Lasă, în 2-3 zile aveau să rezulte alte deșeuri lemnoase. Până atunci puteau să se descurce doar cu popii extensibili tocmai descărcați...

- Bună ziua, sunt agent-șef Dolocescu de la Brigada Investigații. Vă rog să prezentați actele la control.

Se întoarse reflex cu 180⁰, precum un recrutar în prima lui zi de instrucție de front. Și constată că se află în fața unui polițist între două vârste care, din politețe, ieși din poziția de salut doar când interlocutorul se află față în față cu el. În al doilea plan, se postaseră câțiva băieți cu cagule bine echipați fizic, ale căror mâini aflate în apropierea tocurelor de armă sugerau cam ce s-ar fi putut întâmpla dacă interpelatul ar fi reacționat violent. Dincolo de intrarea clădirii, echipa de lucrători se aliniase de o parte și de alta, precum trupele aflate la inspecția de dimineață.

- Bună ziua, băi tată... da' ce s-a-ntâmpat ? Nu am actele la mine, sunt în vestiar...

- Există pe numele dumneavoastră o plângere de viol depusă de domnișoara, indică polițistul fata care tocmai își făcuse apariția în scenă.

- Tițișor, mai tată mă, când te-am violat eu pe tine ?... Vino-ți în fire, măi copile... Cum poți să zici una ca asta ?...

- Da' să nu mă ajuți și să afectezi și firma prin scăderea cifrei de afaceri cu 2,5% ai putut, ai ? Acum na-ți răsplata, ai să plătești pentru toate fărâdelegile pe care le-ai comis într-o existență ignobilă ! debită pe nerăsuflata lecția învățată direct dintr-o telenovelă în vogă.

- Ce ?... Cum...

Polițistul se holba consternat când la unul, când la celălalt. În al doilea plan, alurile mascaților se destinseseră, încrețindu-li-se în schimb pânza cagulelor prin care li se întrezăreau ochii sticloși de atâta veselie, unuia începând chiar să i se zguduie umerii.

- Vă rog să mă scuzați, zise subofițerul cu glas scăzut.

- Băi, tată, în viața vieților mele eu nu...

Prinsese antebrațele omului în uniformă din fața sa într-un gest suprem de disperare.

- Vă rog să vă calmați, îl apucă celălalt la rândul-i protector de umeri. Nu mai este necesar să va identificați. Socotiți că nu s-a întâmpat nimic, nu veți avea nici o neplăcere...

- Aha, așa vă faceți datoria, dându-vă în bărci cu infractorii ! se auzi un glas pițigăiat din spate. - D-aia e plină țara asta de oligarhi ...

- Dumneata ai face mai bine să taci ! izbucni brusc omul legii. Spune mersi că îți vom anula plângerea scrisă, neducându-te la IML pentru prelevare de probe biologice, după care să ne autosezizăm pentru a te propune în fața Parchetului spre începerea urmăririi penale pe motivul de denunț calomnios ! Deși subsidiar ar fi fost poate mai bine să vă supunem și unui test psihiatric !

- Subsidiar ?... Am să vă reclam la Ministerul Administrației și Internelor pentru insulta asta !...

Polițistul rămase câteva clipe perplex. Își reveni repede, salută din nou pe cel din fața sa după care se îndreptă precipitat spre ieșire, încadrat de voinicii care acum nu mai făceau nici un efort pentru a-și stăpâni râsul.

După moartea protectorului său regele Șarpur I al Persiei a fost prigonit, în cele din urmă fiind condamnat la moarte și executat în mod atroce, prin jupuire și decapitare.

- Să crezi dumneata că lucrurile vor rămâne aici ! izbucni *partea vătămată* întinzând un deget acuzaror către vinovatul fără culpă. – Așa să crezi doar mata !... Biiineee !...

Intimatul ieși năuc în curtea șantierului. Continuând să stea pe două șiruri, subordonații îl priveau pe sub sprâncene. Câțiva fixaseră aparent absenți cerul sticlos al sfârșitului de decembrie.

- Auziți, băi băieți, să mi se întâmple mie una ca asta !... Să spuie Tițișor a noastră prostii, cum că...

Auditoriul privea mai departe în punctele dinainte stabilite. Unul din ei se încumetă până la urmă să înceapă încet :

- Hai, mă nea Manoli, că nu vine Poliția așa la fișticine pentru fiștice ! 'mnelor însă sunt băieți-salon, și te mai lasă până după Sărbători...

- Băi, tată, da' credeți-mă pe cuvânt, sunt om serios, însurat de 35 de ani, stau cu nevastă-mea și acum când sunt divorțat– nu i-am făcut nimic !...

- Nu i-ai făcut nimic, da' ai fi vrut să-i faci !... Tot aia e...

În fața argumentului capital, lăsă la rândul-i privirea în pământ : așa era... n-avea decât să-și ia pedeapsa cuvenită, dacă se gândise la prostii...

Munca fu reluată fără prea mult chef, în perspectiva iminentei prăbușiri a centrului de putere de până atunci ce nu se știa cu cine va fi înlocuit. Popii extensibili tocmai descărcați începuseră să fie distribuiți pe nivele. În câteva puncte ale parterului și etajului unu se inaugurară lucrările de ridicare a pereților ce aveau să compartimenteze spațiile uriașe în apartamente iar mai apoi în încăperi.

- Nea Manoli, da' asta-i treabă cu folos ?... se auzi interpelat de Prâslea echipei ce tocmai se îndeletnicea cu malaxarea mormanului de pastă de var cu nisip căruia tocmai i se adăugase cimentul.

- Este, tată, este... răspunse reflex grăbit să urce găfâind scara la primul nivel spre a supraveghea și pe lucrătorii de acolo.

Se lăsase amurgul. Dincolo de acoperișurile din apropiere soarele căzuse ca o ghiulea, strecurând în atmosferă primii fiori de gheață ce anunțau seara de decembrie.

Erau pregătiți de plecare. Când dădură să iasă, de la fereastra vestiarului improvizat se văzu cum o mașină 4 x 4 oprește brusc lângă gardul șantierului, cu un scrâșnet de frâne insistent ca o durere de dinți. Era șeful cel mare.

- Bonjour, bonjour – nu s-a bătut bine de șase și uite băieții rup poarta șantierului !... Eh, eh, mare pișicher și salariatul român – la faza asta pe pariu că vrea și bani de ore suplimentare – ce o face domnule cu atâția bani ?... încheie mai în glumă, mai în serios.

- Să trăiți, să trăiți, șefu'!...

- E hai pa, pa, să aveți poftă ! replică jovial. Nea Manoli, mata mai stai, că avem o vorbă !...

- La ordin, șefu', să trăiți, cum ziceți dumneavoastră !...

Se apropie zâmbind timid și spășit de omul mai tânăr cu cel puțin două decenii decât dânsul care după ce își aprinse o țigară trăgând primul fum adânc în piept întrebă pe neașteptate :

- la zi-i, ce mai faci, ce-ți mai face nevasta ?...

- Bine, șefu', ce să facă, parcă ne înțelegem mai bine de când am divorțat !...

- Păi dacă ești însurat, măi nea Manoli, de ce te ții mata de prostii la vârsta respectabilă pe care o ai ?... De ce, mă nea Manoli ?...

- Eu, șefu' !?... Să-mi sară ochii dacă știi despre ce vorbiți, la mine munca-i muncă, casa casă !... La nevoie mata mă știi, io sunt genu' de om sufletist care dacă-i ordin, aș sta la serviciu și douăzeci și cinci de ore din douăzeci și patru !... Așa de sufletist îs, că până și-n nopatea de Revelion aș sta să privesc la casele astea cum se ridică în soare !...

- Și-n noaptea de Revelion – ai ?... Așa, așa... - Da' cu Tiți ce-ai avut azi ?

- Eu, șefu' ?! Să n-am parte...

- Aide, că a fost la mine și mi-a vărsat tot !... Cum i-ai făcut felu', cum a anunțat ea Organu' care ți-a promis că o să te salte imediat după Anul Nou !...

- Minte, șefu' !...

- Tiți minte, mă ?!...

Se calmă brusc, trecându-i prin minte pasaje din *Regulamentul de Ordine Interioară* al firmei unde se specifica printre altele că toți angajații au dreptul la un tratament corect,

---

* Intimat → pârât, în procesele civile.

indiferent de funția ocupată ori de gradul ierarhic deținut. Își luă așadar interlocutorul după umeri, într-un gest complice.

- Nea Manoli, nu zic, suntem bărbați, și lui Dumnezeu îi place ce e frumos, așa că de ce să fac eu pe niznaiul... și eu i-am pus-o, dom' le, urmă pe ton scăzut și conspirativ – da' fin, frate, fără să afle nimeni, ca să nu am mai apoi belele !...

Celălalt îl privea cu gura căscată, fără să aibă vreo altă reacție. Șeful înțelese atitudinea ca pe o subscriere.

- E, de data asta nu te mai iert !... Ai intrat în coliziune cu Organele, acum rămâi pe cont propriu...

- Șefu... începu celălalt pe ton plângăreț.

- Nimic, am zis, așa rămâne hotărât !... Eu vreau numai oameni serioși la mine în firmă, integritate, cu conduită ireproșabilă, așa, ca mine !... Cine calcă pe bec zboară, cunoști regula !... Hai, hai, lasă – la experiența lu' matale îți gasești repede ceva de lucru... un paznic, acolo, ori vreun gestionar, într-o magazie unde se poate ciupi mai din gros decât de aici. Hai, pa, pa – Sărbători fericite – ne vedem după Anu' Nou când o să vii după lichidare și *acordul părților*.

Și, aprinzându-și încă o țigară, se făcu lejer în fața volanului, lăsându-și după încă o clipă fostul interlocutor într-un nor de fum.

Bilanț trimestrial

- Și cu ce altceva se mai laudă micul sicofant pe ultimile trei luni ?

Cel din fața sa, interpelat de vreo zece minute în același stil sarcastic suporta fără crâcnire șfichiul necruțător la care era fără milă supus. Figura îi era impenetrabilă, lasând doar în scurte răstimpuri privirea în pământ.

- Ca să îți fie ție bine n-ai mamă, n-ai tată – este ? De altfel, acum treisprezece ani când s-a dat amnistia și l-au scos pe taică-tău de la pârnaia politică nici n-ai vrut să știi de el !... L-ai lăsat în final să moară de foame !...

Așa era... Lăsa din nou privirea în pământ...

- Dar dacă mâine ar pica din cer desantul anglo-american iar bolșevicii ar termina-o precum ceilalți criminali, naziștii – n-ai ezita să te prezinți ca urmaș de persecutat politic. Ce i-ai mai condamna pe foștii tovarăși de ticăloșii, ce i-ai băga și pe ăștia la apă – ce te-ai mai bate cu cărămida martiriului în piept – după care fără vreo tresăltare de conștiință ai cere **restitutio in integrum** toate fostele proprietăți ale familiei pentru care ai tăi au fost arestați și eventual asasinați !...

Celălalt avea aceeași poziție statuară, permițându-și a-și muta doar greutatea de pe un picior pe altul.

- Știi care este partea mai gravă ? păru că începe o pertractare pe un ton ceva mai familial, chiar duplicitar. – Că în lumea de tâmpiți și de ticăloși în care trăim, o astfel de atitudine poate chiar să pară pozitivă !...

Celălalt surâse strâmb.

- Asta nu înseamnă – își reluă brusc tonul aspru inchizitorul – că ai dreptul să te repliezi la orice ! Demnitatea umană se raportează întotdeauna la sistemul imuabil de valori, cel după care poți fi judecat într-o bună zi fără a ți se lua în considerare scuza cum că ai trăit o epocă ticăloasă !... Încheie răcnind din toți bojocii, lipind interlocutorului două palme teribile.

Celălalt căscă ochii largi până la limita maximă, însă altă reacție nu avu. Se simțea la fel de vinovat precum un recrut care uitase că nu are voie să vorbească în onor, iar acum tocmai își luase corecția.

- Atât de mizerabil ești, că până și pe cei care nici măcar n-au avut înaintași cu sânge albastru îi bagi la apă : după ce ascuți ca un șobolan într-o catacombă cu casca în urechi ceea ce se spune seara la posturile de radio occidentale, asta ca să vezi care este scadența când eventual vei da socoteală – l-ai provocat pe amărâtul ăla de coleg de birou la discuții relatând apoi în fața securistului întreprinderii cu ample înflorituri comentariile anoste și monosilabice ale nefericitului, așa încât acum nenorocitul nu se mai poate angaja nici ca măturător al pardoselii din Hala Unirii. – Îți spun drept – mi-e scârbă de tine !...

Celălalt părea a fi lăsat privirea în pământ pentru tot restul vieții. Și poate așa ar fi fost dacă glasul celui din fața sa nu ar fi căpătat brusc inflexiunile Trompetelor Ierihonului :

- Până și pe frate-tău l-ai dat în primire, așa încât de opt ani se chinuie să-și ia licența, în vreme ce și astăzi a trebuit să meargă la sediul Organului ca să dea cu subsemnatul. Dacă tu crezi că o să mai suport mult această situație – apăi află că te înșeli !... încheie cu glas teribil, aplicând celui din fața sa o corecție formată din două croșeuri bine țintite.

În același moment, oglinda scorjită a băii ce îi reda în ondulații figura se lăsă în diagonală, reflectându-i totuși mina ce se preschimbă instantaneu din furioasă în îngrozită. Însoțite de asurzitorul vuiet de mare în furtună, începuseră deja trepidațiile longitudinale, lăsând la câteva secunde locul celor transversale ce dădeau impresia că încăperea este o corabie aflată pe un tsunami. Felinarul din fața imobilului se învârtea pe firul electric stradal cu o mișcare uimitor de rapidă, precum acul unei balanțe demult depășită de sarcina ce i se pusese pe platan. Se frânse din chingile ce îl țineau încorsetat făcându-se țândări de carosabil în miriade de scânteii electrice doar cu o clipă înainte ca imobilul să se desfacă în două în acordurile unui pârâit apocaliptic, ce secundă prăbușirea acestuia pe verticală, îngropându-l pe din fericire singurul locatar ce se afla în acel moment acasă, singura dovadă că locația existase fiind acum doar norul de praf cu ușoară tentă portocalie ce obnubilă lumina straniu de puternică a lunii – în acordurile primelor țipete de sirenă ale Salvării și Miliției, dar și a primelor rafale de armă-automată ce pedepseau cum se cuvine pe nemernicii ce și în acele condiții încercaseră să-și facă numărul profitând de vitrinele magazinelor rămase fără geamuri.

Fusese ora 21:22, din data de 4 martie 1977.

Cătălin RĂDULESCU